Dzisiaj 16 stron

Wydanie wieczorne

Cena 20 groszy

KURJER POZNANSKI

wychodzi dwa razy dziennie

w wydaniu porannem i wieczornem, — w niedzielę i święta tylko wydanie poranne, — w dni poświąteczne tylko wydanie wieczorne

Odpowiedzialni kierownicy działów: kultury i sztuki Witold Noskowski, gospodarczego i giełdowego dr. Marjan Chełmikowski, wiadomości potocznych Wiktor Ujma, za inne działy odpowiada Szymon Nawrocki, za ogłoszenia i reklamy Antoni Leśniewicz, wszyscy w Poznaniu

Dyrektor wydawnictwa: Roman Leitgeber.

Wydawnictwo Tow. Akc. Drukarnia Polska w Poznaniu, św. Marcin 70.

Redaktor naczelny: Dr. Marjan Seyda.

Nr. 160

Poznań, czwartek dnia 5 kwietnia 1928

Rok XXIII

Wielkie zagadnienie

Dla piłsudczyków „prawdziwych", a nieomal jeszcze bardziej dla neofitów piłsudczyzny wszystkie nasze kwestje polityczne sprowadzają się do pytania: „za Piłsudskim", czy „przeciw" niemu. Ci, którzy sami tak myślą, usiłują w opinję publiczną wmówić, jakoby dla obozu naszego nie istniało nic innego na świecie, jak „zagadnienie Piłsudskiego" i jego rządu, jak dążenie do udaremnienia wszystkiego, co się łączy z inicjatywą, czy choćby tylko z imieniem Piłsudskiego i jego zespołu ministrów, bez względu na to, czy inicjatywa jest dobrą, czy złą.

Wykazaliśmy wielokrotnie, że takie postawienie sprawy dowodzi albo wyraźnie złej woli autorów, albo zupełnego z zacietrzewienia braku orjentacji. Wykazaliśmy, że prace parlamentarne po maju r. 1926 są najlepszym dowodem, że we wszystkich sprawach finansowych, gospodarczych, konstytucyjnych Związek Ludowo - Narodowy był czynnikiem decydującym w sensie pozytywnym również w tych wypadkach, w których chodziło o racjonalne przedłożenia rządu obecnego, i to właśnie wbrew stronnictwom, opanowanym przez piłsudczyków, a głosującym często przeciw odnośnym projektom rządowym. Ujemnie natomiast, ujemnie stanowczo odnosił się i odnosi Związek Ludowo - Narodowy do systemu politycznego, t. zw. systemu „sanacyjnego", który wyrósł z rewolucji majowej.

Kładliśmy i kładziemy jak największy nacisk na moralne i prawnomoralne podstawy naszego życia politycznego. Czynimy to z głębokiego przekonania, czynimy znowuż bez względu na antypatje jednych, a sympatje innych dla Piłsudskiego. To byłyby motywy bardzo małe, a nam chodzi o rzeczy bardzo wielkie, o uchylenie bardzo poważnych niebezpieczeństw.

Osłabienie podstaw moralnych i prawno - moralnych społeczeństwa może dla takiego czy innego rządu, dla takiego czy innego stronnictwa, być przejściowo nietylko nieszkodliwe, ale nawet „użyteczne", może być środkiem do spętania opinji publicznej, do złamania żywiołów opozycyjnych, do utrzymania się przy władzy. Ale rzecz inna, czy jest ono nieszkodliwe, a nawet korzystne dla narodu i państwa, jako całości, czy, przeciwnie, nie niesie największych niebezpieczeństw dla jego przyszłości, dla jego egzystencji.

Trzeba pamiętać, że moralność i poczucie prawa oraz oparcie na nich zwartości organizacyjnej są najsilniejszą zaporą przeciwko wszelkiemu przewrotowi, — komunistycznemu przedewszystkiem. Czem toruje sobie komunizm drogę? Zbuntowaniem skrajną walką klasową mas robotniczych, a równoczesnem zdemoralizowaniem i zdezorganizowaniem sfer t. zw. burżuazyjnych. Dopiero gdy i to drugie nastąpi, może komunizm zapanować nad sytuacją. Tak było w Rosji i tak było wszędzie, gdzie komunizm sięgał po władzę.

Biada nam, jeżeli dopuścimy do zatracenia przez społeczeństwo wartości moralnych i prawnomoralnych. Moglibyśmy się narazie nawet zabawiać w pozory „faszyzmu", a równocześnie chyżym krokiem zbliżać się do przewrotu społecznego i politycznego. Przy ocenie sytuacji nie wolno się ślizgać tylko po powierzchni; trzeba wejrzeć w głąb i spojrzeć na nią w perspektywie ewolucji, skąd idziemy, a dokąd rozwój stosunków na wiedzie, czy oznacza on zahamowanie, czy rozpętanie fali czerwonej, i co jest tego przyczyną.

Pod kątem widzenia tego wielkiego się dzieje w Polsce dzisiejszej, patrzymy na to, co się dzieje z moralnemi i prawnomoralnemi podstawami naszego życia zbiorowego, począwszy od zorganizowanego napadu na b. min. Zdziechowskiego i „zniknięcia" generała Zagórskiego, aż do „drobnego prowincjonalnego wypadku" w postaci morderstwa w Chełmnie, dokonanego na ś. p. Noryśkiewiczu przez porucznika Jachimowicza po wymyślaniach na urzędników, a okrzyku na cześć Piłsudskiego.

Kto ma sumienie, niestępione zacietrzewieniem, ten nad wielkiem tem zagadnieniem nie może przejść do porządku, lecz musi na niem całą skupić uwagę.

Sprawa rewizji planu Dawesa

Sensacyjne doniesienie „New York Timesa"

Berlin, 5. 4. (AW.). Cała prasa niemiecka poświęca wiele miejsca podanym przez paryskiego korespondenta „New York Times" informacjom w sprawie planów ewentualnego uregulowania niemieckich spłat reparacyjnych. Informacje te głoszą, że zainteresowane rządy i grupy finansowe rozważają możliwość zredukowania ogólnej sumy reparacyjnej 132 miljardów marek złotych na 32 miljardy. Suma ta miałaby być pokryta przez wydanie niemieckich bonów: połowa tej sumy, 16 miljardów byłyby pokryte przez obligacje kolejowe i przemysłowe, druga połowa z budżetu Niemiec. Kwotę uzyskaną ze sprzedaży niemieckich obligacyj kolejowych i przemysłowych zużytoby na likwidację długów międzysojuszniczych.

Stany Zjednoczone zgodziły się jakoby na redukcję tylko w tym wypadku, gdyby spłaty odbywały się w krótszym przeciągu czasu, t. j. w ciągu lat kilku. Prasa niemiecka oświadcza w komentarzu do tej wiadomości, że projekty te należy traktować z dużą ostrożnością, gdyż niewątpliwie są to balony próbne dla zbadania nastrojów w Niemczech i Stanach Zjednoczonych.

Nowy Jork, 5. 4. (AW.). Wbrew wywodom paryskiego wydania „New York Times", pojawił się dziś na Wallstreet komunikat oficjalny, iż w chwili obecnej emisja bonów niemieckich na rynku amerykańskim dla uregulowania spłat reparacyjnych jest niemal wykluczona.

Podróż min. Zaleskiego do Rzymu

Agencja Wschodnia o celach politycznych podróży

Warszawa 5. 5. (AW). Wyjazd min Zaleskiego do Rzymu nastąpi jutro. Święta spędzi min. w Wenecji, a po 4-dniowym wypoczynku uda się do Rzymu. W podróży tej towarzyszą ministrowi radca M. S. Z. Szumlakowski i szef gabinetu Min. Spraw Wojsk. pułk. S. G. Beck.

Warszawa 5. 5. (AW). Mający niebawem nastąpić wyjazd min. Zaleskiego do Rzymu wywołał w kołach politycznych duże wrażenie. Podróży ministra przypisują niemałe znaczenie. Zadaniem min. Zaleskiego będzie przeprowadzenie rozmów z Mussolinim na zasadnicze tematy polityczne i ewentualne przygotowanie gruntu do porozumienia, obejmującego prócz Włoch i Polski, także Francję, Rumunję i Belgję. Min. Zaleski przedstawi sprawę obecnych stosunków polsko-litewskich, wobec których stanowisko rządu włoskiego nie zawsze było zbliżone do stanowiska polskiego.

Prasa włoska o prześladowaniu Polaków w Niemczech

Rzym 5. 5. (PAT) Największe pisma włoskie: „Corriere della Sera", „Stampa" i „Mattino" powtarzają świetny artykuł „Giornale d'Italia" o położeniu mniejszości polskiej w Niemczech. Artykuł ten, podany na danych, zaczerpniętych z przebiegu posiedzeń Reichstagu, poruszył opinję publiczną Włoch i zainteresował niezwykle całą poważną prasę włoską.

Dalsze echa Królewca

Co mówi Waldemaras?

Berlin, 5. 4. (PAT.). „Vossische Zeitung" donosi z Kowna, że premjer Waldemaras w rozmowie z przedstawicielami prasy litewskiej i zagranicznej oświadczył, że konferencję królewiecką należy uważać za zasadniczą rozmowę o tem, co dla jednej, albo drugiej strony jest niemożliwe do przyjęcia. Obecnie utworzone komisje będą przygotowywały konkretne propozycje dla następnej konferencji, która zbierze się prawdopodobnie w Królewcu. Prace komisji potrwają jednakże zapewne kilka miesięcy. Waldemaras oświadczył w konkluzji, że konferencja królewiecka oznacza krok naprzód.

Mowa w Carcassonne

Premjer Poincaré wygłosił w ostatnią niedzielę drugą mowę przedwyborczą, tym razem w Carcassonne, w twierdzy partji radykalnej, która go tam gościła. Nie będziemy przytaczali głównej części mowy, poświęconej sprawom wewnętrznym, a zwłaszcza gospodarczym. W tej dziedzinie p. Poincaré powtórzył raczej to, co powiedział w Bordeaux.

Musimy natomiast zwrócić uwagę na końcowy ustęp mowy w Carcassonne, poświęcony sprawom zagranicznym, o których w Bordeaux mówił p. Poincaré bardzo ogólnikowo. Tym razem jednak premjer francuski wypowiedział kilka zdań, które zasługują na baczną uwagę.

Pogląd jego na sprawy zagraniczne przepojony jest ogromnym pacyfizmem. Stwierdził na wstępie, że pokój zagraniczny nie zależy tylko od Francji, gdyż gdyby było inaczej, byłby już zapewniony. Ci, którzy oskarżają Francję o wojenne zamiary, są oszczercami. Francja — mówił p. Poincaré — odrzuciła w Genewie sowiecki projekt ogólnego rozbrojenia, gdyż stawiałby on narody mniejsze na łaskę i niełaskę większych.

„Lecz — oświadczył p. Poincaré — dając za rządów p. Herriota przykład pokojowości przez przyjęcie protokółu genewskiego, generalizując jak najwięcej stosowanie arbitrażu, podpisując za rządów p. Brianda traktaty w Locarno, Francja nie zaniedbała żadnej sposobności, by wykazać swoje pokojowe zamiary i stale w Lidze Narodów starała się zapobiec, lub rozwiązać zatargi... Żąda ona tylko pertraktowania, w atmosferze zaufania, w sprawie wszystkich zagadnień o znaczeniu międzynarodowem, które mogłyby jeszcze wypłynąć...

„Być może, że niedługo w związku z najbliższą ratą planu Dawesa zdarzy się sposobność zbadania, kiedy nastąpi zrealizowanie obligacyj kolejowych i przemysłowych, przewidzianych w tym planie. To zagadnienie finansowe wywoła niewątpliwie dalsze zagadnienia tej samej natury i byłoby pożądanem, byśmy mogli wówczas przystąpić do nich z zamiarem usunięcia jak najlepiej przyczyn rozdźwięków z siłą, jaką nam daje obecnie nasza naprawa finansowa, oraz ze słuszną troską o nasze interesy. Byłoby rzeczą przedwczesną robić na ten temat przepowiednie, którym wypadki mogłyby zaprzeczyć. Możemy tylko powiedzieć, że, mając na oku nasze bezpieczeństwo i nasze prawo do odszkodowań, przyjmiemy chętnie, gdy nadejdzie chwila, kombinacje, które, dzięki zrealizowaniu obligacyj umożliwią naszym byłym sprzymierzeńcom, Niemcom i nam jak najszybsze spłacenie długów. W każdym razie żaden naród nie ma tak silnego poczucia solidarności gospodarczej, która ściśle łączy wszystkie ludy świata, jak nasz. Daleka jest od nas myśl odosobniania. Pragniemy pracować coraz więcej dla powszechnego zbliżenia umysłów, które przygotuje i zapewni kiedyś zbliżenie serc."

Słowa te wystarczyły prasie niemieckiej dla podniesienia okrzyku tryumfu. Zdaniem tych pism, p. Poincaré wszedł zdecydowanie na drogę wytkniętą przez p. Brianda w Locarno, i zgodnie z jego polityką zapowiada bliską rewizję planu Dawesa, a w konsekwencji ewakuację Nadrenji. Fakt, że Poincaré nie wspomniał tym razem o nienaruszalności traktatów, również wzbudził radość niemiecką. Przyszłość pokaże, czy tryumf niemiecki jest istotnie uzasadniony. Nie będzie natomiast nieuzasadniona wzmożona czujność polityki polskiej, która nie powinna zapomnieć, że cele, do których Niemcy konsekwentnie dążą przez umiejętne wyzwalanie się z węzłów traktatowych na Zachodzie, leżą na Wschodzie, w Polsce. Każde ustępstwo na Zachodzie lub zapowiedź ustępstwa musi być równoważoną wzmocnieniem postawy polskiej.

Ogłoszenia do wydania świątecznego „Kurjera Poznańskiego" przyjmujemy większe do piątku wieczorem, mniejsze do soboty godziny 9 rano.

Żale litewskie

Rozmowa z premjerem Waldemarasem

(Od własnego korespondenta „Kurjera Poznańskiego").

Nie zamierzając wdawać się w polemikę z litewskim premjerem i nie mając zamiaru zbijać jego twierdzeń i dowodzeń, zamieszczamy poniższą korespondencję raczej jako przyczynek do badań nad polityką i mentalnością dzisiejszej Litwy. Redakcja.

Królewiec, 4 kwietnia.

Czekałem kilka dni, aż wreszcie, zdaje się jako jedyny dziennikarz polski, dostąpiłem zaszczytu rozmawiania z premjerem Woldemarasem sam na sam.

W maleńkim pokoiku „Zentral - Hotel'u" Woldemaras siadł wygodnie na niskiej kanapce i rozpoczął długi monolog, którego najcharakterystyczniejsze ustępy streszczam poniżej, zwracając uwagę, że konferencja polsko - litewska była podówczas jeszcze w toku.

— Podaję tylko fakty. W dniu 11-go stycznia minister Zaleski przysłał nam notę, w której postawił cztery pytania w sprawie podjęcia komunikacji i stosunków międzypaństwowych. W odpowiedzi prosiliśmy albo o konkretne propozycje albo o szczegółowe wyłuszczenie spraw. W lutym nadeszła nota polska, która nie zawierała odpowiedzi na nasze pytania, lecz zapytywała wręcz, czy chcemy rokować. Ponieważ wymiana not nie przynosiła rezultatu, zaproponowaliśmy poprosić Radę Ligi Narodów o medjatora, a jeżeli Polska się na medjatora nie zgadza, rozpocząć rokowania w Królewcu.

Tak wygląda wstęp do obecnej konferencji. Najpierw nasunęła się sprawa procedury. W piątek po południu poprosiliśmy delegację polską o konkretne propozycje. Polacy odpowiedzieli, że nie mają gotowych propozycyj, ale wypracują takowe do dnia następnego. W sobotę nie mogliśmy urządzić plenarnego posiedzenia, ponieważ nie było materjału, nad którym możnaby było obradować. Czekaliśmy na propozycje polskie, z których trzy otrzymaliśmy w ciągu soboty. W sprawie czwartej propozycji (spławu drzewa na Niemnie) pan Zaleski prosił o zwłokę i o pożyczenie mu tekstu statutu kłajpedzkiego, co chętnie uczyniłem. Z naszej strony — mówił dalej Woldemaras powoli, zastanawiając się nad każdem słowem — złożyliśmy dwie propozycje. Jedną w sprawie odszkodowań za straty, które ponieśliśmy przez „napad" generała Żeligowskiego, zaś drugą w kwestji naszego bezpieczeństwa. Nota w sprawie odszkodowań dotyczy tylko materjalnej strony akcji Żeligowskiego. Żądamy odszkodowań za zabitych i rannych Litwinów, za spalone wsie, za zajęty materjał wojenny i za skonfiskowane kasy. W nocie drugiej domagamy się gwarancyj bezpieczeństwa. Rząd polski solidaryzuje się z akcją Żeligowskiego, więc obawiamy się, że może nastąpić powtórny „napad" Delegacji polskiej złożyliśmy bardzo obfity materjał w sprawie wojskowych band Pleczkajtisa, organizowanych w Lidzie. Bandy te mają mundury bardzo zbliżone do litewskich i według naszych informacyj szykują się, żeby jeszcze tej wiosny napaść na Litwę."

Woldemaras przerwał na chwilę, odchrząknął, poczem prawił dalej:

— W więzieniach naszych mamy Polaków, których trzymamy za kratami od r. 1919. Są to członkowie osławionej Polskiej Organizacji Wojskowej. Chcieli obalić prawowity rząd litewski i Litwę przyłączyć do Polski W roku 1919 za Żeligowskim stał Piłsudski, dzisiaj jest również na czele państwa polskiego. Wśród emigranckich band Pleczkajtisa jest bardzo popularnym: nazywają go tam „długim wąsem". W naszem memorandum o „securite" proponowaliśmy utworzenie maleńkiej strefy zdemilitaryzowanej. Na propozycje polskie nie odpowiedzieliśmy jeszcze, bo musimy je poddać dokładnym studjom. Polska miała czas kilku miesięcy na opracowanie swoich postulatów, zaś my mamy odpowiadać w przeciągu kilku godzin."

Monolog dyktatora Litwy miał się ku końcowi. Zadałem kilka ogólnych pytań i dowiedziałem się jeszcze, że profesor Woldemaras nie ma zwyczaju przepowiadania przyszłości, w konkretnym wypadku wyniku konferencji w Królewcu. Strefa zdemilitaryzowana ma ciągnąć się z obu stron granicy litewsko - polskiej. Woldemaras nie projektował jeszcze szerokości tej strefy, bo chwilowo uważa to jeszcze za pomysł ogólnie zarysowany.

W 24 godzin później konferencja polsko - litewska w Królewcu została zamknięta. Delegacje wróciły do Warszawy i Kowna. Każda strona chwali się sukcesem swej dyplomacji Kto zwyciężył w Królewcu pokaże czas.

Fob.

Niemcy przechrzcili Margrabowę na „Treuburg"

(Od własnego korespondenta „Kurjera Poznańskiego").

Olsztyn, 3 kwietnia.

W Prusach Wschodnich, na Mazurach, istnieje miasto Margrabowa. Miasto to zostało założone przez Polaków - Mazurów, czego dowodem jest sama nazwa miasta. Fakt ten potwierdzają też źródła historyczne, traktujące o tej kwestji w sposób jasny, bez nasuwania badaczowi jakichkolwiek wątpliwości. Okoliczność, że obywatelstwo miasta jeszcze dziś w większej części włada językiem polskim, świadczy wymownie o jego polskiem pochodzeniu.

W roku 1920, po t. zw. „zwycięstwie" plebiscytowem, poczęło się ojcom Margrabowy przewracać w głowie: aby zatrzeć polski charakter miasta, zapragnęli oni zmienić jego nazwę. Długo dyskutowano na ten temat, bo przez całe siedm lat, nie wypowiadając się w tym czasie konkretnie ani za, ani przeciw zmianie nazwy. Niewiadomo dokładnie, dlaczego ojcowie miasta się tak długo namyślali, prawdopodobnie było wśród nich wielu, którzy się temu kategorycznie sprzeciwiali.

Jednakże w międzyczasie wysyłano zapytania do instytutów językoznawczych i innych, które miały wydać sąd, czy nazwa Margrabowa rzeczywiście jest nazwą polską. Zewsząd otrzymano odpowiedź twierdzącą. Pewien profesor lingwista (Niemiec) nie wahał się nawet powiedzieć, że „Margrabowa" pochodzi od wyrazu polskiego „margrabia", radził więc, aby miasto przechrzczono na „Markgrafenstadt".

Niebawem myśl zmiany nazwy miasta zaczęła dojrzewać. W radzie miejskiej wyłoniła się komisja, która miała się zająć szukaniem nowej nazwy, ale takiej, któraby w zupełności odpowiadała smakowi niemieckiemu. Komisja ta proponowała aż trzy nazwy, a mianowicie „Markgräfen", „Treuburg" i „Markgrafenstadt".

Zwołano więc posiedzenie rady miejskiej i postawiono na porządku dziennym zmianę nazwy miasta, chcąc w ten sposób dojść do ostatecznej decyzji.

Wywiązała się ciekawa dyskusja. Radny Max oświadczył, że długo był przeciwnym zmianie nazwy miasta, zmienił jednak swoje zapatrywanie od chwili, „gdy prasa polska bezczelnie twierdzić zaczęła, że wierna polskości ludność Margrabowy nie życzy sobie germanizacji nazwy miasta". Oświadczenie to p. Maxa jest grubem kłamstwem, gdyż prasa polska w Prusach Wschodnich, dopóki decyzja nie zapadła, kwestji zmiany nazwy miasta w ten sposób nie poruszała. P. Max użył powyższego terminu prawdopodobnie w tej myśli, ażeby przez to wszystkich członków rady miejskiej skłonić do wypowiedzenia się za zmianą nazwy.

Radny Brodowski sprzeciwił się zmianie nazwy miasta ze względów praktycznych.

Radny Sebuleit oświadczył, że patrjotyzm kończy się zwykle przy worku z pieniędzmi. Twierdził, że gdyby jego partja mogła decydować, to zaproponowałby niemiecką nazwę „Leninstadt" lub „Liebknechtstadt".

Radny Schmidke radził obywatelom Margrabowy, aby oni przedewszystkiem pozbyli się polskich nazwisk, jeżeli pragną zmiany polskiej nazwy miasta. Wskazał na nazwę sławnego miejsca kąpielowego Kudowa, które ani nie marzy o zmianie nazwy.

Mimo licznych głosów przeciwu, większa część radnych wypowiedziała się za zmianą nazwy miasta. Na propozycję burmistrza Mekelburga przyjęto nazwę „Treuburg". Margrabowa więc nazywa się dziś „Treuburg".

Przechrzczenie Margrabowy jest pierwszem tego rodzaju wydarzeniem w Prusach Wschodnich w czasie poplebiscytowym. Wprawdzie dążność w kierunku germanizacji nazw wogóle zarysowała się w tym czasie silniej niż przed wojną. Zwłaszcza na Mazurach przechrzczono dużo polskich wiosek, dając im nazwy niemieckie, ale do zmiany nazwy miast jakoś nie przystąpiono. Obecnie jednak zrobiono początek i w tym kierunku.

Chodziło o to, żeby przez zmianę nazwy miasta lepiej uwydatnić „wierność" Mazurów wschodnio-pruskich dla ojczyzny niemieckiej i podkreślić fakt, że mieszkańcy Margrabowy głosowali podczas plebiscytu za Niemcami. Tak pisze „Oletzkoer Zeitung".

Kto wie, co na to powiedzą mieszkańcy Margrabowy. Dużo bowiem jest w tym mieście osób, które nazwy „Treuburg" nawet wymówić nie potrafią, gdyż języka niemieckiego wcale nie znają.

Balticus.

20 maja — wybory do Sejmiku w Gnieźnie

Piszą nam z pow. gnieźnieńskiego:

Na dzień 20 maja br. rozpisane zostały przez Województwo wybory do Sejmiku w Gnieźnie. Jak wiadomo, zostały ostatnie wybory unieważnione. Wybory te, odbywają się podobnie jak do Sejmu warszawskiego, t. zn. wyborcą jest każdy, kto ukończył 21 lat życia, mieszka w danym powiecie stale od 15 marca 1928 r., jest w posiadaniu praw obywatelskich i honorowych i — posiadając oczywiście obywatelstwo polskie.

Wybiera się do Sejmiku 38 przedstawicieli, z których wybierają: obwód gnieźnieński I — 5 członków, obwód gnieźnieński II — 5 członków, obwód kłecki — 5 członków, obwód kiszkowski — 4 członków, obwód witkowski I 5 członków, witkowski II — 6 członków i obwód czerniejewski — 4 członków. Poza tem wybierają miasta, jak Witkowo, Czerniejewo, Kłecko i Powidz osobno po jednym członku.

Listy kandydatów, zawierające nazwisko, imię, datę urodzenia oraz miejsce zamieszkania, jak również nazwiska tyluż zastępców, podpisane przez conajmniej 20 wyborców — należy zgłaszać do 18 kwietnia br.

Na listach tych wolno zamieszczać nazwiska kandydatów, którzy 1) są obywatelami Państwa Polskiego 2) ukończyli w dniu wyłożenia listy 25 rok życia, 3) mają conajmniej od 16 marca 1928 miejsce stałego zamieszkania w powiecie, 4) władają językiem polskim w słowie i piśmie, 5) posiadają honorowe prawa obywatelskie.

Listy, uprawnionych do głosowania wyborców, muszą czy winny być wyłożone w poszczególnych gminach przez przeciąg j e d n e g o tygodnia.

Jakie znaczenie mają wybory do Sejmików podkreślać osobno nie trzeba. To też należy wyrazić nadzieję, że każdy z uprawnionych wyborców spełni swój obowiązek sumiennie, jak to było przy wyborach ostatnich w marcu.

Sprostowanie

Otrzymujemy następujące pismo od posła Pochmarskiego z Krakowa:

„Odnośnie do słów w notatce p. t. „Pragnienie i odmowa", zamieszczonej w numerze 132 „Kurjera Poznańskiego" na stronicy 2-giej, jakoby p. Pochmarski z pochodzenia Żyd, w dalszym ciągu budował legendę, że tylko i wyłącznie I Brygada ze swym twórcą chciała niepodległej Polski i o nią walczyła, s t w i e r d z a m,

1) nieprawdą jest, że jestem z pochodzenia Żydem, natomiast prawdą jest, że jestem katolikiem od urodzenia, co stwierdzają akta metrykalne kościoła OO. Bernardynów w Krystynopolu z r. 1883 i pochodzę ze starej rodziny polskiej i katolickiej, jako syn śp. Jana Pochmarskiego, rzymsko-katolika i Polaka, uczestnika powstania z r. 1863, b. zarządcy dóbr w powiecie sokalskim i Emilji z Czerniatowiczów Pochmarskiej, rzymsko-kat. i Polki; nadto

2) nieprawdą jest, jakobym budował legendę, że tylko I. Brygada chciała niepodległej Polski i o nią walczyła, natomiast prawdą jest, że, podkreśliwszy historyczne znaczenie dzieła marszałka Piłsudskiego i Legjonów, podniosłem również zasługi wszystkich innych formacyj wojskowych, jak Bajończyków, Korpusów Polskich w Rosji, wojsk ochotniczych we Francji, powstańców grónośląskich, a przedewszystkiem powstańców wielkopolskich, przyczem wyraźnie wymieniłem historyczną datę wybuchu powstania w Poznaniu dnia 27 grudnia 1918 r.

Bolesław Pochmarski,
profesor gimn. w Krakowie
i poseł na Sejm".

Ubiory członków magistratury sądowej

Warszawa, 5. 4. (Tel. wł.). — Ministerstwo Sprawiedliwości ustanowiło formę i kolor ubiorów reprezentacyjnych dla członków magistratury sądowej. Prokuratorzy mają mieć togi i berety czerwone, sędziowie zaś czarne. (w)

Amb. Chłapowski u Ojca św.

Rzym, 4. 4. (Tel. wł.) Wczoraj Ojciec św. przyjął ambasadora polskiego w Paryżu p. Chłapowskiego z rodziną oraz arcybiskupa mohylewskiego, ks. Roppa, który przedstawił papieżowi 60 uczennic z warszawskiego zakładu naukowego hr. Platerówny.

Znakomitą czekoladę odżywczą
„SMIETANKOWĄ"
poleca fabryka
A. PIASECKI S. A., KRAKÓW
Przy zakupie prosimy zwracać baczną uwagę na firmę naszą
Zastępstwo: JAN MICHALIK, Poznań, Wały Wazów 24
Pw 4805-0,3625

SENSACJĄ POZNANIA
będzie premjera słynnego arcyfilmu
„CHATA WUJA TOMA"
już wkrótce w Kinie METROPOLIS.
Pw 8858-14,405

Watykan a rząd faszystowski

Komentarz „Osservatore Romano" do ostatniej mowy Ojca św.

Rzym, 5. 4. (Tel. wł.). „Osservatore Romano" w dłuższym artykule stwierdza, że przesadzono znlaczenie polemiki o ostatnią mowę Papieża. — Organ Watykanu pisze że ogólnie przypisują mowie Papieża takie założenia których ona nie miała. Mowa nie została dobrze zrozumiana. Papież zajmował się tylko religijnem wychowaniem młodzieży, chciał wykazać, że rezolucja przyjęta przez nowe katolickie centrum nie odpowiada zupełnie opinji Watykanu, a tem samem nie może być uważana za inspirowaną przez Watykan. Mowa miała na celu uniknięcie wszelkich powikłań między kwestjami religijnemi i politycznemi.

Komunikat poselstwa włoskiego w Warszawie

Warszawa, 5. 4. (PAT) Poselstwo włoskie w Warszawie nadesłało nam następujący komunikat:

„Wobec tego, ze w ostatnich dniach ukazał się w niektórych pismach polskich szereg wiadomości o Włoszech, nieścisłych lub nawet alarmujących, poselstwo włoskie stwierdzaz, że wiadomości te w zupełności nie odpowiadają prawdzie, co stwierdzają zarówno ostatnie oświadczenia szefa rządu włoskiego o charakterze urzędowym, jak i liczne świadectwa cudzoziemców, pordóżujących po Włoszech. Co do pogłosek o konflikcie między rządem włoskim a Stolicą Apostolską, to — zanim nadejdą wiadmści oficjalne — należy stwierdzić, że rząd faszystowski stale wykazywał najwyższy szacunek dla kościoła katolickiego i oceniał w zupełności dobry wpływ, jaki nauczanie religijne może wywrzeć na wychowanie młodzieży.

Rokowania handlowe z Czechosłowacją

Praga, 5. 4. (AW) Delegacja czeska do rokowań handlowych z Polską powróciła z Warszawy. Rokowania te dotyczyły w pierwszym rzędzie sprawy procedury, związanej z udzielaniem zezwoleń importowych i w tym kierunku uzgodniono już szereg kwestyj. Osiągnięto również porozumienie co do niektórych żądań Czechosłowacji w sprawie ceł oraz w sprawie szeregu pozycyj taryfowych. Co do głównych artykułów eksportu czeskiego do Polski, szczególnie zaś skór, obuwia, maszyn specjalnych i drożdży, to pertraktacje w tym kierunku napotykają na trudności i w tej dziedzinie nie zdołano jeszcze osiągnąć porozumienia. Terminu dalszych obrad nie ustalono. Jak się dowiaduje korespondent Agencji Wschodniej delegacja czeskosłowacka jest z dotychczasowego przebiegu rokowań zupełnie zadowolona.

„Robotnik" o jedynce

Warszawa, 5. 4 (AW.). Dzisiejszy „Robotnik" polemizuje z projektym, wysuniętym przez krakowski „Czas" stworzenia odpowiednika organizacji „jedynki" na terenie kraju „Robotnik" stwierdza, iż „jedynka" jest zbiorem ludzi różnych kierunków politycznych i w łonie własnem odczuwać będzie różnicę celów politycznych. Osoba wodza „jedynki" nie może być stałem, obliczonem na dłuższą metę wiązadłem.

Wytrysk nafty na G. Śląsku

Pszczyna, 5. 4. (Radjo wł.) Na terenie posiadłości ks. Pszczyńskiego, jak donoszą pisma, nastąpił wytrysk źródła nafty. Wytrysk następuje co 20 minut.

Specjalna komisja bada obecnie wydajność źródła, które jest pierwszem na terenie woj. śląskiego.

Nowa strata sportu polskiego.

Zakopane, 5. 3. (Tel. wł.). W dniu 3 b. m. zmarł w Zakopanem po operacji ślepej kiszki najlepszy polski narciarz wojskowy, por. Wójcicki, kandydat polskiego patrolu narciarskiego na Olimpjadzie w St. Moritz.

Opłaty za ocenę prac magisterskich.

Warszawa, 5. 4. (PAT.). Pan minister Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego wydał zarządzenie o obniżeniu z dniem 1 maja r. b. z 50 na 30 zł opłat, pobieranhcy od studentów za ocenę prac magisterskich i innych, przy egzaminach ostatecznych, zdawanych celem uzyskania pierwszego stopnia naukowego.

Stosowana dotychczas w tych wypadkach opłata 50-cio złotowa może być pobierana nadal tylko za ocenę prac przy uzyskiwaniu drugiego stopnia naukowego (t. j. doktorskiego).

Obniżenie tej opłaty odczują liczne zastępy absolwentów przedewszystkiem wydziałów humanistycznych, matematyczno-przyrodniczych i filozoficznych, obowiązanych do składania prac magisterskich.

Wspaniałomyślny gest Mussoliniego.

Medjolan, 5. 4. (PAT). Mussolini wydał szereg zarządzeń, łagodzących karę przeszło 500 byłych antyfaszystów ,których dotknęła ustawa o ochronie państwa.

Rozłam wśród komunistów francuskich.

Moskwa, 5. 4. (AW). Prasa donosi, że rozłam we francuskiej partji komunistycznej, który nastąpił na tle stosunku do stalinowskiej większości i trockistowskiej opozycji w Sowietach pogłębił się tak dalece, iż przy zbliżających się wyborach parlamentarnych we Francji opozycjoniści z Borysem Suwarinem na czele wystawią własne kandydatury. Prasa sowiecka atakuje z niesłychaną gwałtownością rozłamowców, zarzucając im współdziałanie z „reakcją" i działanie na szkodę interesów mas proletarjackich Francji. Prasa nie ukrywa, iż rozłam we francuskiej partji komunistycznej zmniejszy znacznie liczbę mandatów komunistycznych w przyszłym parlamencie francuskim.

Sprawa aresztowanych techników niemieckich.

Berlin, 5. 4. (PAT) „Telegraphen Union" donosi z Moskwy, że prokurator sowiecki Krylenko po powrocie z Rostowa złożył Politbiuru sprawozdanie ze stanu śledztwa przeciw osobom, wmieszanym w aferę donieck ą. W sprawozdaniu tem Krylenko oświadcza, że wszystkie zarzuty przeciw aresztowanym podtrzymuje i że proces odbędzie się w Moskwie.

Choroba gen. Wrangla.

Bruksela, 5. 4. (PAT). Gen. Wrangel ciężko zachorował. Do łoża chorego wezwano z Paryża rosyjskiego lekarza prof. dr. Aleksandrejewskiego.

Nieścisłe informacje

Z powodu zaciągnięcia przez zarząd m. Warszawy pożyczki zagranicznej na cele inwestycyjne podała prasa stołeczna wiadomość, że m. Warszawa otrzymała pożyczkę na warunkach korzystniejszych, aniżeli zaciągnięta przez rząd polski na jesieni r. ub. pożyczka stabilizacyjna. Z tego powodu Polska Agencja Publicystyczna doniosła, że na zasadzie otrzymanych przez nią informacyj oprocentowanie 7-proc. pożyczki stabilizacyjnej przy kursie emisyjnym 92 i okresie umorzenia 20-letnim wynosi 8,21 proc., gdy dla pożyczki m. Warszawy przy kursie emisyjnym 89 i okresie umorzenia 30-letnim kalkuluje się na 8,19 procent.

Agencja powyższa obecnie uważa za swoje pierwsze zadanie zawsze bronić wszelkich poczynań rządowych, dlatego podała te informacje, które są zupełnie, zdaniem naszem, błędne. Redakcja lwowskiej Gazety Bankowej obliczyła bardzo szczegółowo oprocentowania faktyczne pożyczki stabilizacyjnej i określiła je w granicach 9,7—9,8 procent. Następnie ktoś inny w temże czasopiśmie na podstawie swojego obliczenia określił wysokość tego oprocentowania na ca. 9,3 procent, z czem się jednak redakcja Gazety Bankwej nie zgodziła. Nie wiemy, w jakim celu Polska Agencja Publicystyczna chce wprowadzać w błąd w takich sprawach rachunkowych społeczeństwo polskie.

Kilka tygodni temu niektóre organy prasy polskiej, między innemi i „Kurjer Poznański" informowały swoich czytelników, że rząd posiada duże rezerwy skarbowe, które nie powinny mieć miejsca wobec ciasnoty naszego rynku pieniężnego. Z tego powodu ministerstwo skarbu nazywając te wiadomości fałszywemi, ogłosiło komunikat, że na dzień 31 grudnia 1927 r nadwyżka buchalteryjna wynosiła 460 059 209 zł, a oprócz tego rząd posiadał z pożyczki stabilizacyjnej 90 miljonów złotych na zakup srebra, 141 milj. zł na kredyty dla przedsiębiorstw państwowych i rolnych i 75 milj. zł na zwiększenie kapitału zakładowego Banku Polskiego. Lecz na poczet nadwyżki powyższej figurują: suma 186 155 815 zł pożyczek Banku Gospodarstwa Krajowego i Banku Rolnego i 114 647 783 milj. zł pożyczek, udzielonych samorządom i zaliczek urzędnikom. Poza tem trzeba uwzględnić jeszcze depozyty, rachunki bieżące i sumy komunalne. Ostatecznie ministerstwo skarbu podaje, że na dzień 31 grudnia 1927 posiadało rezerw okrągło 160 milj. zł i 75 milj. zł tak zwanej rezerwy skarbu w Banku Polskim (z pożyczki stabilizacyjnej).

Przedewszystkiem zwracamy uwagę, że pożyczki udzielone wymienionym dwom państwowym bankom, są długoterminowe, częściowo udzielone z pożyczki Dillonowskiej na rozwój budownictwa mieszkalnego, więc te sumy nie powinny figurować w nadwyżce buchalteryjnej funduszów skarbowych, o ile zaś to są tylko pożyczki krótkoterminowe, to powinno było to być zaznaczone w owym komunikacie, i naszem zdaniem, te krótkoterminowe pożyczki też nie mogą figurować w nadwyżkach skarbowych, a tylko na odpowiednich kontach. Jeżeli odejmiemy pożyczone sumy bankom i samorządom, wynoszące przeszło 300 milj. złotych, to już otrzymamy sumę mniejszą, aniżeli 160 milj. złotych; tymczasem ministerstwo skarbu podług tegoż komunikatu ma jeszcze zobowiązania w rachunkach bieżących, depozytach i sumach komunalnych, to dowodziłoby, że rezerwa skarbowa była w dniu 31 grudnia r. ub. mniejsza od podanych 160 miljonów złotych.

Prasa sprawę dużych rezerw skarbowych poruszyła w m. lutym br; otóż należności skarbowe na rachunku żyrowym Banku Polskiego wynosiły w dniu 31 grudnia 1927 r. przeszło 237 milj. zł. w dniu 20 stycznia br. przeszło 319 milj. zł, a w następnych sprawozdaniach Banku Polskiego dosięgły sumy około 400 milj. zł, więc wówczas kiedy ta sprawa została przez prasę podniesiona, należności skarbu Banku Polskiego znacznie się podniosły. Przytem dodać należy, że sumy powstałe z pożyczki stabilizacyjnej 90 milj. złotych na zakup srebra i kredyty dla rolnictwa i przedsiębiorstw państwowych, które już częściowo zostały uruchomione, figurują oddzielnie. Oprócz tych sum są jeszcze dość znaczne fundusze w centralnej i innych kasach państwoych na bieżące wydatki.

W Polsce wogóle społeczeństwo nasze słabo się orjentuje w sprawach gospodarczych i finansowych, lecz dużą winę ponoszą w tym wypadku prasa, agencje telegraficzne i inne, które usiłują naginać i odpowiednio oświetlać fakty z życia ekonomicznego do swoich założeń i celów politycznych. Jak widzimy, pod tym względem nie należą do wyjątków i komunikaty czynników miarodajnych, które nie powinny prasie zarzucać umieszczenie fałszywych wiadomości, kiedy same nie są zupełnie ścisłe i objektywne.

POPIERAJCIE TANIE KUCHNIE, BO ONE KARMIĄ WSZYSTKICH GŁODNYCH!

Poznańska Giełda Pieniężna

Poznań, 5 kwietnia 1928.

Dzisiejsza giełda była spokojną i wstrzymywano się od zawierania transakcyj z powodu nadchodzących świąt.

Z pap procent. były poszukiwane 8proc. listy dolarowe P. Z. K po 95 proc. (przy dewizie 8.90) natomiast 4 proc. listy zast. konwert oddawano po 56 proc. Za 6 proc listy żytnie chciano płacić 31 (za 1 ctr. mtr.) jednakże nie było oddawców. Za 5 proc poż. konwersyjną płacono nadal 66,25 proc.

Z akcyj bankowych był w oddaniu Bank Związku po 88,00.

Akcje handlowo - przemysłowe wyłącznie w płaceniu, a mianowicie: Brow. Krotoszyński 30, Cegielski 46, i Unja 26,50.

Z pap. nieoficjalnych poszukiwano Bank Polski po 147,50 i Nafta Nobel po 37,00.

Cedula urzędowa z dnia 5 kwietnia 1928.

Papiery procentowe:

(Kurs w procentach nominału)

5 proc Pożyczka konwersyjna 66,25 proc. P
8 proc dolarowe listy Pozn Ziemstwa Kredyt. 95 proc. P
4-proc. listy zast. konwert Pozn. Ziemstwa Kredytowego 56 proc. O

Akcje bankowe:

(Kurs w złotych za 1 akcję)

Bank Związku Spółek Zarobkowych I. em. zł. 88 O

Akcje przemysłowe:

(Kurs w złotych za 1 akcję)

Browar Krotoszyński I em zł 30 P
Cegielski H. I em zł 46,00 P
„Unja" (dawn. Ventzki) I em. zł 26,50 P

Tendencja: Spokojna.

Objaśnienie: Przy kursach oznacza P = w płaceniu O = w zaofiarowaniu. + = kupno sprzedaż wyrównane.

Z powodu świąt wielkanocnych jest giełda nieczynną z dniem jutrzejszym i następne zebranie giełdowe naznacza się na wtorek dnia 10 kwietnia r. b.

Giełda warszawska

dnia 5 kwietnia 1928 r.

Waluty: Gotówka.

Dol. Stan. Zjedn	tr. 8,90	sp. 8,92	kup. 8,88

Dewizy

Belgja	tr. 124.53	sp. 124,84	kup. 124,22
Londyn	„ 043 52	„ 043,63	„ 043.41
Holandja	„ 359 22	„ 360,12	„ 358.32
Nowy Jork	„ 008,90	„ 008.92	„ 0 8 88
Paryż	„ 035.11	„ 035.20	„ 035.02
Praga	„ 026.41	„ 026.48	„ 026,35
Szwajcarja	„ 171.77	„ 172 20	„ 171,34
Sztokholm	„ 239,35	„ 239,95	„ 238 75
Wiedeń	„ 125,43	„ 125,74	„ 125 12
Włochy	„ 047.13	„ 047,25	„ 047,01

Papiery państwowe i obligacje:

5-proc. poż. premj. dol.	000,00	074,50	076 25
5proc poż.konw.	000,00	067,00	066.75
6-proc. poż. dol.	000,00	000,00	085,00
10-proc. poż. kol.	000,00	102,50	103.00
5-proc. poż. kol. konw.	000,00	000,00	061,00

Akcje w złotych:

Bank Polski	150.25	150.00
Bank Dyskontowy	000,00	128 50
Bank Handlowy	00.00	123,00
Bank Zachodni	31.25	31.00
Spiess	00,00	162,50
Chodorów	00,00	151.00
W. I. Węgla	000,00	093.25
Lilpop	00,00	42,00
Modrzejów	00,00	46,50
Ostrowieckie Zakłady	98.25	98,00
Perlsk	00,00	10,90
Rudzki	00,00	54,50
Starachowice	63,75	64,00
Zawiercie	00.00	30,50
Borkowski	00.00	19,25
Lombard	00,00	205,00

PŁODY ROLNICZE

GIEŁDA PŁODÓW ROLNICZYCH.

Berlin, 5 kwietnia 1928.

Zboża i nasiona notuje za 1000 kg. reszta za 100 kg.

Pszenica marchijska	249.00	252.00
	(74½ kg.)	
maj	275 25	27 ,50
lipiec	286.00	286.75
wrzesień	266.00	268,00
Tendencja dla pszenicy mocniejsza		
Żyto marchijskie	260,00	262 00
	(69 kg.)	
maj	284 00	2 5,50
lipiec	267.00	267.75
wrzesień	245.50	246,00
Tendencja dla żyta mocniejsza		
Jęczmień jary	235.00	280.00
Jęczmień zimowy	000,00	000,00
Jęczmień pastewny	000,00	000.00
Tendencja dla jęczmienia utrzymana		
Owies marchijski	244,00	251.00
maj	268.00	271.00
lipiec	271.00	27 ,50
wrzesień	000,00	000,00
Tendencja dla owsa mocna		
Kukurydza loco Berlin	238.00	240.00
Tendencja dla kukurydzy ustalona		
Mąka pszenna	31.25	35.00
Tendencja ustalona.		
Mąka żytnia	34.75	37 00
Tendencja ustalona.		
Otręby pszenne	17,00	17.25
Otręby żytnie	17.0	17,25
Rzepak	000 00	000.00
Siemię lniane	00,00	00,00
Groch Victorja	46,00	57,00
Groch jadalny polny	35,00	37,00
Groch pastewny	25.00	27,00
Peluszka	24.00	25.50
Bób polny	23,00	24.00
Wyka	24,00	26.00
Łubin niebieski	14,00	14.75
Łubin żółty	15.00	15.80
Seradela nowa	25.00	28'00
Makuch rzepakowy	19.60	19 70
Makuch lniany	24 00	4,20
Wytłoki suszone	14 60	14.90
Śrót Soya	22.10	22 50
Płatki ziemniaczane	20.00	26,60

Notowania złotego w Berlinie

z dnia 5 kwietnia 1928.

Wypłaty na Warszawę. 46,85—47 05

Syndykat Dziennikarzy Polskich Pomorze

Z powodu świeżo odbytego w Bydgoszczy rocznego walnego zebrania Syndykatu Dziennikarzy Polskich Pomorza, Okręgu Bydgoskiego i w. m. Gdańska, pisze „Gazeta Bydgoska", co następuje:

„Syndykat ten powstał przed niedawnym czasem, siedzibę swą obierając w Tczewie, a obejmując działalnością swoją całe Pomorze, wolne miasto Gdańsk oraz całą ziemię nadnotecką. Do Syndykatu zapisali się dziennikarze-współpracownicy pism polskich z Bydgoszczy, Torunia, Inowrocławia, Grudziądza, Tczewa, Pelplina, Weyherowa, Kartuz, Kościerzyny, Sopotu, Gdańska, Brodnicy, Świecia, Chojnic, Nowego Miasta itd. w liczbie 28 członków zwyczajnych i 5 członków nadzwyczajnych.

„Powstanie tego Syndykatu było konieczne, ponieważ istniejący na Pomorzu od kilku lat Syndykat Dziennikarzy Pomorskich (pp. Teski i Kulerskiego) nie spełniał ani w części swego zadania, jest kierowany wbrew statutom przez dziennikarza-wydawcę, udzielał tytułu członków honorowych ludziom, skompromitowanym przez przychylną dla Niemców politykę, oraz „przez stosuneczki", rozdawał legitymacje członkowskie osobom, które nic wspólnego nigdy z dziennikarstwem nie miały i które przez posiadanie legitymacyj członkowskich Syndykatu narażać mogły na szwank opinję stanu dziennikarskiego. Zresztą do tego Syndykatu należeli prawie wyłącznie pracownicy pp. Teski i Kulerskiego, bo inni dziennikarze pomorscy, niezależni od tych dwu wydawców, zapisywali się do Syndykatu w Poznaniu, lub woleli wogóle do zrzeszenia dziennikarskiego nie należeć, aniżeli znaleźć się w organizacji, która jest wyraźną parodją Syndykatu Dziennikarzy.

„Utworzenie Syndykatu Dziennikarzy Polskich Pomorza datuje się od roku. Pierwszą myśl rzucono na zjeździe współpracowników pism narodowych z Pomorza i z Okręgu Bydgoskiego, odbytym w marcu 1927 r. w Tczewie dla omówienia sprawy wzrastającego na kresach zachodnich niebezpieczeństwa niemieckiego oraz sposobów organizowania społeczeństwa polskiego na Pomorzu w jedną wspólną rodzinę. Zalegalizowanie tej nowej organizacji stało się faktem dokonanym już w jesieni 1927 roku. W ubiegłą sobotę odbyło się walne zebranie roczne dla wysłuchania sprawozdań dotychczasowego zarządu oraz dokonania wyboru władz Syndykatu na rok 1928.

„Wybory dały wynik następujący: do zarządu wybrani: pp. Majerski z Tczewa — prezes; Sacha z Torunia — wiceprezes; Lewandowski z Pelplina — sekretarz; Kaszubowski z Pelplina — skarbnik; Cieślak z Inowrocławia — zastępca sekretarza; Fiedler z Bydgoszczy i Matłosz z Pelplina — ławnicy; do komisji rewizyjnej: pp. ks. Chudziński z Pelplina, Markiewicz z Grudziądza, Śliwiński i Małycha z Bydgoszczy; do sądu koleżeńskiego: pp. Sacha z Torunia, Petrycki, Śliwiński i Pałaszewski z Bydgoszczy, Trella z Inowrocławia; do komisji zarobkowej: pp. cha; do komisji przedsiębiorstw: pp. Cie-Cieślak, Fiedler, Matłosz, Markwicz, Saślak, Pałaszewski i Wojder."

„Pierwsi lepsi"

Na konferencji prasowej w komisji kodyfikacyjnej wygłosił dłuższe przemówienie wiceminister sprawiedliwości Car, starając się uzasadnić prawo rządu do przenoszenia sędziów z miejsca na miejsce w okresie reorganizacji sądownictwa. Wiceminister Car przy tej sposobności poruszył również stosunki sądowe w Wielkopolsce. Powiedział on:

„Pierwsze kroki na polu formowania sądownictwa polskiego napotykały na wielkie trudności z powodu braku sędziów-Polaków. W byłej Kongresówce wykorzystano materjał adwókacki, niewątpliwie dobry. Ale Wielkopolskę trzeba było obsadzać ludźmi z Małopolski, przyczem jest jasnem, że lepsi nie śpieszyli szukać szczęścia poza swą dzielnicą. Wogóle w składzie osobowym sądownictwa całej Polski są liczne braki i nieraz na początku korzystało się z usług „pierwszych — lepszych".

Czy podobne zakwalifikowanie ma być wstępem do specjalnego zwrócenia uwagi na Wielkopolskę przy zamierzonej reorganizacji? A przecież poziom sądownictwa właśnie w Wielkopolsce był i jest zawsze wysoki.

O bilans handlowy

Tutejszy chrześc. dem. „Nowy Kurjer" w sposób napastliwy zarzuca nam już w tytule „świadome kłamstwo', zawarte rzekomo w naszym artykule wstępnym z dnia 30 ub. m. o bilansie handlowym. Darujemy pismu temu wszystkie insynuacje i obelgi i stwierdzamy do rzeczy samej, co następuje:

Ostatnia pożyczka państwowa była zaciągnięta na cele stabilizacji waluty, a nie „w celu nabycia jakichś przedmiotów", pomijając nieznaczną jej część. Zatem pożyczka „stabilizacyjna" nie może bezpośrednio wpływać na wzrost importu. Twierdzeniem tem nie obalamy „stuletniej pracy wszystkich uczonych ekonomistów od Adama Smitha po dzień dzisiejszy", jednak podajemy w wątpliwość uczoność ekonomisty „Nowego Kurjera", upraszczającego sobie zadanie wyzwiskami.

Krewki ten publicysta utrzymuje dalej, że „z gruntu fałszywe" jest nasze twierdzenie, jakoby przeszło półmiljardowy deficyt bilansu handlowego z trudem załatano wpływami z pożyczki stabilizacyjnej. Niedobór bilansu handlowego musi być pokryty w jakiś sposób. Ponieważ wynosi on niemal akurat tyle, ile pożyczka stabilizacyjna, więc twierdzenie nasze jest słuszne; nie zmienia tego wniosek wysnuty przez autora z zestawienia cyfr bilansowych Banku Polskiego, iż napływ walut od kwietnia ub. r. przewyższył o 250 milj. niedobory bilansu handlowego, nie licząc pożyczki stabilizacyjnej.

Czyżby autor przypuszczał, że obroty handlowe z zagranicą odbywają się wyłącznie za gotówkę? Byłaby to „iście dziecięca logika". Wiadomo, że rok 1926 przyniósł bardzo znaczne nadwyżki na naszą korzyść. Tem się też tłumaczy, że mimo późniejszego deficytu i braku kredytów zagranicznych, rezerwy Banku Polskiego przez szereg miesięcy się wzmacniały. Natomiast obecny deficyt, nawet gdyby ustał, długo jeszcze będzie się wyrażał na stanie bilansowym Banku Polskiego jako pozycja ujemna.

Nasze „ordynarne kłamstwo" o odpływie walut i dewiz z Banku Polskiego zechce autor porównać z danemi oficjalnych publikacyj statystycznych. Oczywiście odpływ walut i dewiz, zaliczonych do pokrycia, nie jest identyczny ze zmniejszeniem się pokrycia, jednak stanowi jeden z jego elementów. Otóż zapas złota wzrósł z 517.3 na 556 milj. zł (od 31. 12. 1927 do 20. 3 1928), natomiast waluty, dewizy i inne należności zagraniczne, zaliczone do pokrycia, zmniejszyły się z 687,5 na 634,9 milj. zł. Równocześnie wzrosły silnie po stronie pasywnej natychmiast płatne zobowiązania z 659,7 na 723,9 milj. zł. Zatem sytuacja Banku Polskiego przedstawiała na dzień 20 marca r. b. obraz mniej korzystny, niż z końcem ub. r., i nadto mniej korzystny, niżby wynikało z samego ubytku walut.

Gen. Nobile u Papieża

Gen. Nobile, który udaje się statkiem powietrznym do bieguna północnego, był przyjęty przez papieża, który wręczył mu krzyż dębowy, mający być zatknięty na biegunie. Gen. Nobile przedstawił papieżowi wszystkich członków ekspedycji.

Kto stale codziennie używa Odol, ten według obecnego stanu wiedzy możliwie najlepiej pielęgnuje usta i zęby. Tw 1022

Nie będzie domu gry w Krynicy.

Warszawa, 5. 4. (Tel. wł.). — Grono kapitalistów francuskich zwróciło się do rządu polskiego z prośbą o koncesję na dom gry w Krynicy. Rząd odmówił. (w)

DZISIAJ,

w Wielki Czwartek, o godz. 8-mej wieczorem na Auli Uniw. Pozn.

„KONFERENCJA O MEKSYKU"

Bilety bezpłatne dopóki starczy miejsc!

JAŚNIEJ SŁOŃCA
NAJLEPSZA ZAPRAWA DO PODŁÓG
ODŚWIEŻA ZNISZCZONE POSADZKI, LINOLEUM I FARBUJE MOMENTALNIE BIAŁE PODŁOGI NA MAHOŃ LUB ORZECH CIEMNY.
pp 4278

Fałszerze
podrabiają tylko wartościowe i uznane powszechnie artykuły. Dlatego też podrabiane są tak często
tabletki Aspirin.
Dbając o swe zdrowie należy nabywać tabletki Aspirin tylko w oryginalnem opakowaniu „Bayer" po 6 albo 20 sztuk (w czworokątnem płaskiem pudełeczku tekturowem z czerwoną opaską).
Do nabycia we wszystkich aptekach.
nw 4918

LOSY
I-ej klasy Polskiej Loterji Państwowej
są do nabycia w największym i najszczęśliwszym Kantorze w kraju
„Nadzieja", Lwów, Sykstuska 6
Co drugi los musi wygrać!
Główna wygrana 700.000 zł
Ponadto wygrane:

1	na	400.000 zł =	400.000 złotych
1	„	300.000 zł =	300.000 złotych
2	po	100.000 zł =	200.000 złotych
2	„	80.000 zł =	160.000 złotych
2	„	75.000 zł =	150.000 złotych
2	„	70.000 zł =	140.000 złotych
3	„	50.000 zł =	150.000 złotych
2	„	40.000 zł =	80.000 złotych
2	„	35.000 zł =	70.000 złotych
6	„	25 000 zł =	150.000 złotych
2	„	20.000 zł =	40 000 złotych
20	„	15.000 zł =	300.000 złotych
38	„	10.000 zł =	380.000 złotych
68	„	5.000 zł =	340.000 złotych

i t. d., i t. d., i t. d.

Ogólna suma wygranych około 24 miljonów zł.
Ceny losów: 1/4 losu - zł 10.—; 1/2 losu - zł 20.—; 1/1 los - zł 40.—
Na zamówienia wysyłamy natychmiast losy oryginalne, załączając plan gry i nasz blankiet P. K. O. na bezpłatną przesyłkę należytości. nw 6218

W tem miejscu wyciąć i wypełnione przesłać nam w liście.

Karta Zamówień K. W.
Do „NADZIEJI", Lwów, Sykstuska L. 6.
Niniejszem zamawiam do I klasy Państw. Loterji Klasowej
..... losów całych . . . po złotych 40.—
..... połówek . . . . . po złotych 20.—
..... ćwiartek . . . . . po złotych 10.—
Należytość zł..... uiszczę po otrzymaniu losów blankietem P. K. O. przez Firmę do losów dołączonym.
Imię i nazwisko .....
Dokładny adres: .....

AKWAWIT
Najprzedniejsze wódki i likiery
SPECJALNOŚĆ:
Wypalanki Winne - Rumy - Araki - Żytniak Wielkopolski
Orange - Cherry Brandy - Curaçao Blanc - Nalewki owocowe
Pw 6288/9-51/4

Rękawiczki - Pończochy - Bluski
Tanio — Tanio
ZYGMUNT WIZA
POZNAŃ BYDGOSZCZ.
Pw 8319-14211

DZIAŁ GOSPODARCZY

Z chwili

Nowa reglamentacja cen

W powodzi ostatnio wydanych dekretów znajduje się rozporządzenie, na które koła gospodarcze winny zwrócić baczną uwagę. Dekret ten, ogłoszony w nr. 38 Dziennika Ustaw, upoważnia ministra spraw wewn. do regulowania: „a) przemiału zbóż chlebowych i wypieku, b) cen przetworów zbóż chlebowych, mięsa i jego przetworów, odzieży, obuwia, nafty, węgla, żelaza i cegły, w szczególności przez wyznaczenie cen tych artykułów na zasadzie kosztów produkcji i gospodarczo usprawiedliwionych kosztów wymiany".

A więc mamy nowy rodzaj cen urzędowych! W ostatnich latach mieliśmy po kolei: „ceny maksymalne", potem „ceny uczciwe", obecnie przybywają „ceny gospodarczo uzasadnione". Próby sztucznej regulacji, jak widzimy, wciąż pojawiają się na nowo, uważa się ją bowiem za uniwersalny sposób usuwania niedomagań społecznych.

Geneza tego pojęcia jest ta sama, która doprowadziła Marxa do jego teorji wartości i wartości dodatkowej. Zarówno jedno jak i drugie pojęcie posiada jako podkład ideowy przekonanie o niemoralności w osiąganiu zysków z produkcji. Wprawdzie „cena gospodarczo uzasadniona" godzi się ze zyskiem, jednak traktuje go jako zło konieczne. Podstawowem zaś założeniem pojęcia „ceny gospodarczo uzasadnionej" jest przypuszczenie, że cena produktu zależy od jego kosztu własnego.

Założenie takie jest całkowicie mylne, jak to wykazał w sposób ścisły, jasny i przekonywający prof. Adamiecki w pracy p. t. „Uwagi w sprawie kosztów własnych wytwarzania" („Przegląd Organizacji" nr. 1 z r. 1927). Koryfeusz polskiej nauki o organizacji pracy stwierdza, że cena jednostkowa, wyznaczona w zależności od kosztu własnego, wzrasta wraz ze zmniejszeniem ilości produkcji i odwrotnie, że więc nie może być mowy o jakimś stałym koszcie produkcji, a więc i o stałej cenie.

Rozumowanie, na którem oparte jest pojęcie ceny urzędowej, lekceważy podstawowy fakt ekonomiczny, że chcąc, czy nie chcąc, cena ustala się na skutek prawa podaży i popytu, a wszelkie próby walki z tem prawem są bezcelowe. Wyjątek uczynić można i trzeba dla produktów wytwarzanych przez przemysły skartelizowane, a to dla tej przyczyny, że kartele stwarzają zupełnie swoisty układ sytuacji rynkowej.

Nie ulega dla nas wątpliwości, że po paru doświadczeniach „cena gospodarczo uzasadniona" pójdzie do archiwum naiwnych myśli ekonomicznych, a raczej nie-ekonomicznych.

Krótkie informacje gospodarcze

— I inicjatywy starosty wąbrzeskiego, dr. Prądzyńskiego, powiaty działdowski, lubawski, brodnicki i wąbrzeski utworzyły związek elektryfikacyjny, mający na celu wybudowanie zakładów wodno-elektrycznych, dla zelektryfikowania terytorjów powyższych powiatów.

— Jak donosi Ag. Wschod., część transportów jaj, przeznaczonych dla Niemiec, kieruje się do Włoch, skąd są one reeksportowane do Niemiec zachodnich. Dzieje się to dlatego, że Niemcy stosują wobec jaj polskich cło w wysokości 19 mk. od 100 kg., podczas gdy inne państwa płacą tylko 5 mk.

— Oficjalna włoska stopa dysk. została od dnia 2 b. m. obniżona z 6½ % na 6 %. Zarządzenie to wywołało zainteresowanie, bo dopiero przed kilku miesiącami obniżono tą stopę z 7 na 6½ %.

— Zniesienie wiz między Niemcami a Czechosłowacją zostało wprowadzone z ważnością od 5 kwietnia r. b., a umowa w sprawie uregulowania przepisów paszportowych z ważnością od 1 maja.

— Grupa finansistów amerykańskich zaproponowała Estonji pożyczkę w wysokości 5,5 milj. dolarów na 6 1/2 proc. rocznie, spłacanej w ciągu 30 lat, na budowę nowych kolei żelaznych

Nowe rozporządzenia

Według rozporządzenia Prezydenta Rzpltej o popieraniu meljoracyj rolnych (Dz. Ust. nr. 36, poz. 344) grunty użytkowe, zdrenowane lub nawodnione, oraz pastwiska i torfowiska, na których bezpośrednio po przeprowadzeniu meljoracyj technicznych dokonano uprawy i obsiewu, nie podlegają obowiązkowi parcelacyjnemu na przeciąg 10 lat pod warunkiem, że: a) meljoracje zostały przeprowadzone po wejściu w życie wymienionego rozporządzenia zgodnie z przepisami, wydanemi przez min. rolnictwa, b) celowość i racjonalność tych meljoracyj została stwierdzona przez powołane do tego władze. Gdyby okazało się konieczne upełnorolnienie temi gruntami gospod. karłowatych, objętych postępowaniem scaleniowem, grunty te mogą być poddane obowiązkowi parcelacyjnemu przed upływem 10 lat, jednak za odpowiedniem odszkodowaniem. Nieużytki nie podlegają po ich zmeljorowaniu obowiązkowi parcelacyjnemu na przeciąg 20 lat. Nieużytki, nie podlegające podatkom gruntowym, wolne będą na przeciąg 15 lat po zmeljorowaniu ich od podatków gruntowych.

Rozporządzenie Prezydenta Rzpltej (Dz. Ust. nr. 37, poz. 350) wprowadza z dniem 25 czerwca r. b. na terenie b. dzielnicy rosyjskiej i austrjackiej sądy pracy, które powołane są do rozstrzygania spraw spornych cywilnych, wynikających ze stosunku pracy i nauki zawodowej, pomiędzy pracodawcami a pracownikami lub uczniami, oraz pomiędzy pracownikami tego samego przedsiębiorstwa.

Rozporządzenie Prezydenta Rzpltej o rejestrowym zastawie rolniczym (Dz. Ust. nr. 38, poz. 360) umożliwia ustanowienie rejestrowego prawa zastawu na produktach rolnictwa i przemysłu rolnego. Zastawiać mogą jedynie osoby fizyczne i prawne, prowadzące gospodarstwo rolne lub przemysłowo-rolnicze i to na rzecz państwowych instytucyj kredytowych, kas oszczędności, gminnych kas pożyczkowo-oszczędnościowych, spółdzielni kredytowych oraz innych instytucyj kredytowych, które oznaczy minister skarbu. Rejestrowy zastaw rolniczy, ustanowiony na podstwie umowy stron, uzyskuje skutki prawne wobec osób trzecich przez wpis do rejestru zastawowego, prowadzonego przez sądy powiatowe względnie pokoju. Rozporządzenie powyższe wchodzi w życie w trzy miesiące po ogłoszeniu.

Rozporządzenie Prezydenta Rzpltej o badaniu zwierząt rzeźnych i mięsa (Dz. Ust. nr. 38, poz. 361) zawiera postanowienia, dotyczące: a) nadzoru nad ubojem zwierząt rzeźnych, b) badania mięsa dla celów wpuszczenia do obrotu, c) sprowadzania mięsa z zagranicy. Rozporządzenie powyższe wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 1929 r. z wyjątkiem przepisów, dotyczących przygotowania urządzeń potrzebnych do urzędowego badania zwierząt rzeźnych i mięsa oraz uczenia i egzaminowania oglądaczy, które wchodzą w życie z dniem ogłoszenia.

Unormowanie wyprzedaży

Rozporządzenie Rady ministrów (Dz. Ust. nr. 41, po. 395) wprowadza modyfikację dotychczas obowiązujących przepisów, dotyczących wyprzedaży w obrocie handlowym. Na zasadzie nowego rozporządzenia, które wejdzie w życie dnia 30 b. m., wyprzedaże można urządzać wyłącznie za zezwoleniem władzy przemysłowej I instancji. Zezwolenia takiego nie potrzeba jedynie na urządzenie wyprzedaży posezonowych i inwentarzowych, wystarcza zgłoszenie rozpoczęcia jednej z tych wyprzedaży. Ubiegający się o zezwolenie powinien wnieść do władzy przemysłowej I instancji podanie z wymienieniem ilości i jakości towarów, podlegających wyprzedaży, lokalu wyprzedaży, czasu i przyczyny wyprzedaży. Władza przemysłowa orzeka w ciągu 30 dni o załatwieniu podania po zasięgnięciu opinji właściwej izby przemysłowo-handlowej względnie innej powołanej instytucji, do jakiej proszący należy. Władza przemysłowa udziela zezwolenia na czas nie dłuższy jak na przeciąg 3 miesięcy; jedynie z ważnych powodów może przedłużyć termin wyprzedaży najdłużej o dalsze trzy miesiące. Wyprzedaż może obejmować tylko towary pierwotnie zgłoszone, przyczem władzy przemysłowej służy prawo przedsiębrania rewizji w lokalu wyprzedaży.

Postanowienia rozporządzenia nie stosują się do wyprzedaży, przedsiębranych naskutek polecenia sądu lub innej władzy lub też przez zarząd masy konkursowej, albo wreszcie na podstawie szczególnego upoważnienia ustawowego.

Przekroczenia powyższego rozporządzenia będą karane w myśl ustawy o zwalczaniu nieuczciwej konkurencji z dnia 17 września 1927 r. (Dz. Ust. nr. 84, poz. 749).

Podatki w kwietniu

W kwietniu rb. przypadają do zapłaty następujące podatki bezpośrednie:

1) do 15 kwietnia — wpłata państwowego podatku przemysłowego od obrotu, osiągniętego w ub. miesiącu przez przedsiębiorstwa handlowe I i II kategorji i przemysłowe I — V kategorji, prowadzące prawidłowe księgi handlowe oraz przez przedsiębiorstwa sprawozdawcze;

2) od 15 kwietnia — wpłata podatku przemysłowego od obrotu za rok 1927 przez wszystkie przedsiębiorstwa handlowe i przemysłowe oraz zajęcia przemysłowe w wysokości kwot, wymienionych w doręczonych nakazach płatniczych;

3) do 1 maja — wpłata podatku dochodowego w wysokości połowy tej kwoty, która przypada od wykazanego w zeznaniu dochodu, osiągniętego w r. 1927, wzgl. połowy podatku, wymierzonego za poprzedni rok podatkowy, o ile zeznanie o dochodzie nie złożono w terminie;

4) podatek dochodowy od uposażeń służbowych, emerytur i wynagrodzeń za najemną pracę — w ciągu 7 dni po dokonaniu potrącenia podatku.

Nadto płatne są zaległości z tytułu podatku majątkowego oraz podatki, na które płatnicy otrzymali nakazy płatnicze z terminem płatności w kwietniu rb., tudzież kwoty, odroczone i rozłożone na raty z terminem płatności w tymże miesiącu.

PODATKI I OPŁATY

(p) **Projekt reformy podatku obrotowego.** W chwili obecnej prace nad reformą podatku tego znajdują się w pierwszem stadjum i trudno jest określić, w jakiej formie ostatecznie nowelizacja tego podatku się uwydatni. Przewiduje się na razie następujące zmiany obecnego systemu: zniesienie komisji szacunkowych, rozszerzenie uprawnień naczelników urzędów i prezesów izb skarbowych w kierunku umorzenia zaległości podatkowych, ustanowienie 8 kategoryj handlowych zamiast 4 obecnych, wprowadzenie jednolitego podatku i zwolnienie eksportu od opodatkowawania.

KRONIKA GOSPODARCZA

(k) Kurs złotego. Dziś rano notowano dolary w obrotach nieoficjalnych w Warszawie 8,90; w Gdańsku na Warszawę 8,90.

(k) **Kurs marki niem. i guld. gd.** Bank Polski Oddział w Poznaniu płacił dziś za 100 mkn. w dewizach — 212.784, w gotówce — 212.358; za 100 guld. gd. w dewizach 173.784, w gotówce — 173.304.

(k) **Zgłaszanie towarów reglamentowanych do odprawy celnej.** Izba mysłowo-Handlowa w Poznaniu podaje do wiadomości, że wobec licznych zażaleń ze strony importerów, że urzędy celne nie wydają do wolnego obrotu bez pozwoleń przywozu towarów reglamentowanych a zadeklarowanych przed 14 marca b. r., które począwszy od 15 marca b. r. są wolne do przywozu. Min. skarbu oraz przemysłu i handlu wydały obwieszczenie nast. treści: „O ile w wypadkach zgłoszenia do dn. 14 marca b. r. włącznie towarów objętych w tym czasie zakazem przywozu, a po tym terminie wolnych od zakazu w myśl rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 10 lutego b. r. (Dz Ust. nr 15 poz. 113), strony nie przedstawiają wymaganych zaświadczeń na prawo przywozu, mogą być takie towary na dodatkowy pisemny wniosek stron odprawione według przepisów reglamentacyjnych i stawek celnych, obowiązujących od dnia 15 marca b. r. Datę złożenia dodatkowego pisemnego wniosku uważa się za dzień wniesienia deklaracji do odprawy celnej". Wmyśl powyższego zatem towary wymienione mogą być odebrane bez pozwolenia przywozu oczywiście z wyjątkiem towarów pochodzenia niemieckiego. Zgodnie z rozporządzeniem min. skarbu oraz przemysłu i handlu z dn. 3 marca b. r. (Dz. Ust. nr. 26 z r. 1928) dla towarów tych niepotrzebne jest również świadectwo pochodzenia, o ile one nie mają korzystać z ulgi konwencyjnej.

(k) **Sytuacja na rynkach masła.** Na rynkach zagranicznych sytuacja od kilku tygodni na ogół spokojna; ceny nie ulegały zasadniczo poważniejszym zmianom. Spokój trwać będzie prawdopodobnie do świąt, poczem nastąpi przypuszczalnie zniżka z racji z większającej się produkcji i zmniejszonego pobytu na masło. Masło polskie w Niemczech trzyma się na poziomie 187 mk. n. za centnar I gatunku. W Anglji cena masła polskiego w ostatnim tygodniu spadła do poziomu 164 — 8 sh. za solone i 166 — 170 sh. za niesolone. W kraju ceny bez zmian: mleczarskie w detalu 7—7,60 zł., wiejskie (domowy wyrób) 6 — 6,60 zł.

(k) Nowe ceny spirytusu. Na podstawie rozporządzenia min. skarbu (D. U. nr. 41, poz. 401) z dniem 1 b. m. weszły w życie nowe ceny sprzedażne spirytusu i wódek monopolowych, nowe opłaty skarbowe i koszty własne spirytusu oczyszczonego. Mianowicie cena kosztów własnych 100° spirytusu oczyszczonego wynosi 170 zł za 1 hl, opłata skarbowa łącznie z udziałem związków komunalnych — 750 zł od 1 hl spirytusu krajowego i 1000 zł od importowanego. Ceny sprzedażne za 1 hl 100° spirytusu monopolowego, wydanego w składzie, wyznaczonym przez D. P. M. S., wynoszą w zł za spirytus: a) do wyrobu wódek gatunkowych 1.150, b) na cele domowe, lecznicze, naukowe, do wyrobu cukierków i t. d. 1.305, c) dla aptek i szpitali 990, d) do wyrobu kosmetyków i mydeł 500, e) do wyrobu środków leczniczych syntetycznych 150, f) surowy na ocet 115, g) takiż na cele przemysłowe 120 i oczyszczony dla przemysłu 135, bezwodny — z wyjątkiem celów napędnych — 145. Spirytus podwójnie oczyszczony i niefiltrowany o 10 zł, a takiż filtrowany o 15 zł drożej od cen powyższych. Cena spirytusu denaturowanego 100° wynosi — 130 zł. Zmianie uległy też detaliczną cenę sprzedażną czystych wódek monopolowych.

(k) **Naukowa organizacja pracy.** Polski Komitet Naukowej Organizacji zwołuje na początku maja rb. w Warszawie drugi polski zjazd naukowej organizacji. Głównem zadaniem zjazdu jest wykazanie sposobów racjonalizacji pracy przy pomocy stosowania metod naukowej organizacji, oraz lustracja osiągniętych wyników i rozważenie projektów, jakie w czasie najbliższym są w Polsce możliwe do zrealizowania. Wszelkich informacyj dotyczących zjazdu udziela Sekretarjat komitetu zjazdowego, Warszawa, Mokotowska 51/53. Tel. 38-13.

(k) **Ekspedycja towarowa** na stacji poznańskiej powoduje częste skargi klientów. Jakkolwiek w wyjątkowych wypadków przeciążenie na dworcu towarowym może usprawiedliwić braki w sprawności ekspedycji towarowej, to przecież zasadą powinno być, by dostarczanie wagonów, odbiór towarów itp. czynności były załatwiane szybko i sprawnie, bez denerwującego wyczekiwania ludzi i wozów na dworcu, co pociąga dla kupca czy przemysłowca dodatkowe, a jakże niepotrzebne koszty! Zbyt biurokratyczne traktowanie sprawy pociąga za sobą straty materjalne oraz moralne i każe niekiedy zapominać, że kolej jest instytucją, przeznaczoną dla dobra i wygody z niej korzystających a nie odwrotnie. Sądzimy, że Dyrekcja Kolei wejrzy w te sprawy i usunie niedomagania.

WIADOMOŚCI POTOCZNE

Uśmiech fortuny w Poznaniu

Jak się dowiedział o głównej wygranej posiadacz cennego losu

Tym razem fortuna rzuciła łaskawem okiem na Poznań, bowiem jedna z większych wygranych, w wysokości 250 000 zł Polskiej Loterji Państwowej padła, jak już donosiliśmy, na nr. 27454, który posiadał w całości i wyłącznie p. Władysław Ciechanowski, współwłaściciel kawiarni i cukierni „Polonia" w Poznaniu.

O szczęściu, jakie go spotkało, dowiedział się p. C. przypadkowo. Siedział właśnie z dwoma swymi wspólnikami przy stole w kantorze, omawiając z nimi rozmaite sprawy bieżące. Przy tej sposobności zaofiarował swym wspólnikom szklaneczkę wody szampańskiej własnej fabrykacji pod firmą „Wir", której poświęcenie — nawiasem wspominając — odbyć się ma w dniach najbliższych. Racząc się smacznym napojem, dodał, nie wiedząc jeszcze o niczem, posiadacz szczęśliwego losu żartobliwie:

— Gdybym wygrał wielki los zaofiarowałbym wam nawet prawdziwego szampana.

W tym czasie jeden z jego wspólników rzucił mimowoli okiem na leżącą na stole gazetę i zauważył że w ciągnieniu Loterji Państwowej padła wygrana 250 000 zł.

— Czy to nie czasem twój los, Władku? — zapytał mimochodem p. Ciechanowskiego.

Zagadniętemu zdawało się, że numer jest identyczny, dla upewnienia się zajrzał jednak do notatnika i z niekłamaną radością stwierdził prawdziwość wypowiedzianych przypuszczeń. Natychmiast pospieszył do telefonu, by skomunikować się z kolektorem, p. Centowskim, lecz nie mógł uzyskać połączenia. Później jednak zjawił się p. Centowski sam, przynosząc ze sobą urzędowe potwierdzenie radosnego faktu.

Wiadomość o tem rozeszła się po mieście lotem błyskawicy i zewsząd posypały się na ręce posiadacza szczęśliwego losu życzenia, bądź to telefoniczne, bądź też osobiste.

Wobec jednego z naszych współpracowników, który miał sposobność rozmawiania z p. Ciechanowskim, oświadczył, że wygraną sumę zużyć zamierza przedewszystkiem na uregulowanie swoich osobistych spraw finansowych, w drugim zaś rzędzie, zapewnić by nią pragnął przyszłość rodziny. Poza tem po otrzymaniu wygranej postanowił p. C. wiekszą kwotę przeznaczyć na ubogich miasta Poznania, a każdemu z pracowników firmy w liczbie około 80 ofiarować po jednej dolarówce.

Najnowszy (15) numer „Wielkopolskiej Jlustracji" będzie niezwykle przyjemną lekturą podczas świąt Wielkanocy. Obszerny artykuł i liczne fotografje ilustrują naocznie, jak wyglądają

obrzędy wielkanocne na szerokim świecie,

gdzie tylko panuje wiara katolicka. Ciekawe są dokumenty, ogłoszone z okazji tragicznego zgonu ś. p. Jana Smulskiego, a mianowicie czek na miljon dolarów, zapłaconych w swoim czasie przez wychodźctwo polskie w Ameryce na żywność dla Polski. Również „Wielkopolska Jlustracja jako pierwsze pismo ilustrowane przynosi zdjęcie

zwycięskiej drużyny piłkarskiej „Warty" w Niemczech

a mianowicie z meczu zwycięskiego z klubem „Fortuna" w Lipsku.

Z zagranicznych aktualności widzimy m. i. pierwsze zdjęcia z podnoszenia zatopionej amerykańskiej łodzi podwodnej „S. 4" i wiele innych.

(Największe i najtańsze pismo ilustrowane dla szerokich kół publiczności. Pojedyńczy egzemplarz tylko 45 groszy, miesięczny abonament 1,50 zł, kwartalnie 4,— zł. Egzemplarzy okazowych **bezpłatnie** należy żądać wprost od administracji: Poznań, św. Marciń 70).

Podstęp szajki rabusiów

Zwabili ofiarę za pośrednictwem ogłoszenia i chcieli ją zamordować

W Bydgoszczy ukazało się w tych dniach w jednej z gazet frapujące ogłoszenie, zachęcające do nabycia 50-morgowego majątku za 26.000 zł. Ogłoszenie nie pozostało bez echa, gdyż zareagował na nie rolnik Fr. Głazik ze Starego Dworu w pow. bydgoskim, który akurat szukał takiego gospodarstwa. Udał się więc do Bydgoszczy i tam zgłosił się pod wskazanym adresem przy ul. Pod Blankami 1. Gdy zadzwonił, wyszedł jakiś jegomość, podając się za pośrednika i oświadczył, że właściciel tego majątku mieszka przy ul. Łokietka 17.

Pod tym adresem przyjął p. Głazika nie rolnik, lecz kupiec, przedstawiając się jako Hieronim Wróblewski. W toku rozmowy żalował, że niema gospodarza, ale gotów jest odszukać go. Rada w radę pojechali obaj koleją do Grocholina pod Kcynią, lecz i tam nie było tajemniczego gospodarza, który miał znajdować się w pobliżu w polu. Poszli więc w stronę Tupadły. Rozmawiano o tem i o owem, przyczem Głazikowi ta cała gadanina wydawała się mocno niejasną; dlatego chciał już z drogi nawrócić i zrezygnować z nabycia majątku, ale Wróblewski umiał go zatrzymać. Po pewnym czasie obaj wędrowcy znaleźli się w lesie. Wróblewski pod jakimś pozorem został nieco w tyle; niebawem huknął strzał i gwizнęła kula koło ucha Głazika, a z krzaków wypadł jego towarzysz i począł wołać: „strzelają za nami!" Po paru zaledwie minutach świsnęła druga kula, która drasnęła Głazika w szyję i w ucho. Wówczas zrozumiał, że to Wróblewski pragnie go obezwładnić, by potem obrabować. Rzucił się więc na bandytę, ten dał ognia, jednak chybił, zrzucając tylko kapelusz. Nim Głazik ochłonął z przerażenia, rabusia już nie było.

Zawiadomiona o wypadku policja wdrożyła energiczne dochodzenie, które w rezultacie zostało uwieńczone pomyślnym wynikiem. Narazie ujęto pierwszego osobnika, którego nazwiska ze zrozumiałych powodów nie podajemy. Drugi sprawca, podający się za Wróblewskiego, nazywa się właściwie Szczepan Olszak — zbiegł, lecz władze śledcze są już na jego tropie. (z)

Ogromne zainteresowanie

budzi niedzielny bieg „Kurjera Poznańskiego"

Już tylko trzy dni dzieli nas od atrakcyjnego biegu „Kurjera Poznańskiego", konkurencji, budzącej ogromne zainteresowanie w szerokich kołach naszej publiczności, a zwłaszcza wśród rzesz sportowców. Dowodem ogólnego zaciekawienia jest fakt, że telefony redakcyjne codzień przynoszą setki zapytań o szczegóły tego biegu o nazwiska zgłoszonych, rodzaj trasy itd. itd. — słowem można powiedzieć iż najwięcej intrygującą wszystkich sprawą jest obecnie, kto będzie zwycięzcą?...

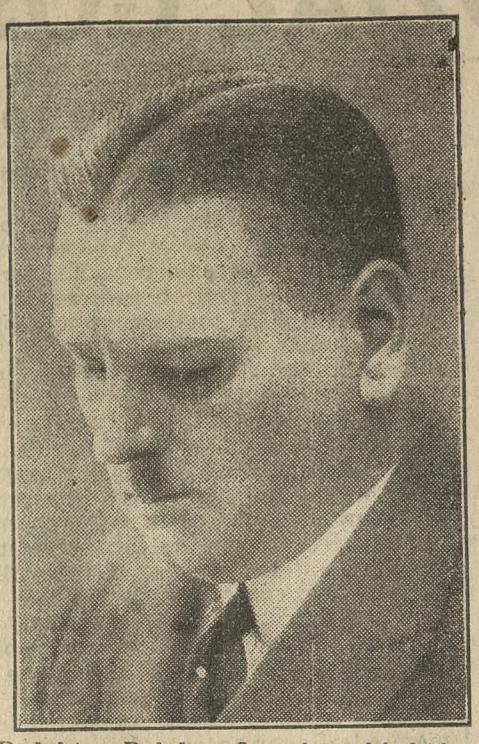

Redaktor Bohdan Jarochowski, który na rocznem walnem zebraniu wybrany został prezesem Syndykatu Dziennikarzy Wielkopolskich.

Przypominamy, że bieg odbędzie się w niedzielę o godz. 12,30 punktualnie, przyczem bilety można nabyć wcześniej w „Domu Sportowym", ul. św. Marcin 14, po minimalnej cenie, gdyż wejściowe po 20 gr., a na trybunę — 50 gr. Posiadacze tych biletów będą wpuszczani na boisko „Sokoła" głównem wejściem od strony Drogi Dębińskiej, żeby uniknąć tłoku przy drugiem, narożnem wejściu. Zwracamy na to uwagę publiczności i prosimy w niedzielę przybyć trochę wcześniej, aby w ostatniej chwili nie było nadmiernego ścisku przy kasie.

Wypadek samochodowy

Auto wywróciło się, przykrywając jadących.

Nasz korespondent z Rogoźna (mr) donosi:

We wtorek popołudniu zdarzył się na szosie pomiędzy Ryczywołem, a Rogoźnem, wypadek, który mógł zakończyć się o wiele tragiczniej.

W tym czasie wracał samochód dentysty p. Szalczyńskiego z Rogoźna, kierowany przez szofera. W drodze przy mijaniu innego auta, jadącego również w stronę Rogoźna, kierowca stracił panowanie nad sterem, a samochód rzucił się gwałtownie w bok, wywrócił się kołami do góry, przykrywając jadących. Dzięki przytomności szofera, który odniósł lżejsze obrażenia, zapobieżono zapaleniu się samochodu. Jadący natomiast technik dentystyczny, p. Koenig, doznał ciężkiego pokaleczenia, zwłaszcza na głowie i w stanie bezprzytomnym odstawiony został do Rogoźna; pomocnik dentystyczny, p. Korybalski, ma złamany obojczyk; trzeci pasażer wyszedł bez szwanku. Mijany samochód nie został uszkodzony i zajął się dotkniętemi katastrofą.

Pierwszej pomocy ofiarom wypadku udzielił lekarz p. dr. Woźny z Rogoźna, następnie odstawiono ciężko okaleczonych do szpitala w Poznaniu. Rannym nie grozi niebezpieczeństwo życia. Szofer nie ponosi winy za wypadek, który wynikł z powodu nagłego defektu steru.

KALENDARZYK

Czwartek, 5 kwietnia 1928.

Słońce: wschód 5,19 — zachód 18,32 — długość dnia 13 godzin 13 minut.
Księżyc: wschód 18,54 — zachód 4,22 — po I kwadrze.
Stan pogody według spostrzeżeń Stacji meteorologicznej Uniwers. Pozn.: Czwartek, godzina 7 rano. Temperatura powietrza wysoka plus 11 st. C. Wiatr południowo - zachodni. Ciśnienie atmosferyczne niskie 740 mm. Pochmurno. W ubiegłej dobie temperatura najwyższa plus 12 st. C., najniższa plus 6 st. C. Ilość opadów 4 milimetry.
Stan wody w Warcie według notowań Inspekcji Dróg Wodn. dziś + 1,23 m.
Kal. rz.-kat.: Wielki Czwartek; jutro Wielki Piątek.
Kal. słow.: Bożywoja; jutro Świętobora.

Wystawy

Wystawa zbiorowa Pałata w salonie Tow. Przyjaciół Sztuk Pięknych, pl. Wolności 18, otwarta od godziny 11—17, w niedziele i święta od godz. 12—15. Wstępne 1 zł, młodzież 50 gr.

Wystawa grupy „Ogniwo" w salonie Wielkopolskiego Związku Artystów Plastyków, plac Wolności 14 a, otwarta codziennie od 10—16, w niedziele i święta od godziny 11—15.

Bibljoteka im. J. I. Kraszewskiego, ul. Wrocławska 17, otwarta codziennie od godz. 12—13 i od 16—19, w soboty od 12 do 15. Abon. mies. 1,80 zł, kaucja 3 zł, wpisowe 50 groszy.

W Wielką Sobotę, 7 kwietnia 1928 r.

wyjdzie

„Orędownik Wielkopolski" o godzinie 10 przed południem.

Kurjer Poznański wydanie wieczorne, ostatnie przed świętami, o godz. 12 w południe.

Biura Centralne zamykamy w dniu tym o godz. 1 po poł., ekspedycję gazet i filje o godz. 4 po poł.

Następne wydanie Kurjera Poznańskiego po świętach wyjdzie we wtorek, 10 bm. o godz. 4 po południu jak zwykle.

WIADOMOSCI SPORTOWE

ukażą się również we wtorek, 10 bm. rano o godzinie 7.

Nocne pogotowie lekarskie

ul. Pocztowa 30; tel. 55-55; od godz. 20—8.

Nocna służba aptek

Śródmieście: Apteka pod Złotym Lwem, Stary Rynek 75.
Apteka 27 Grudnia, ul. 27 Grudnia 18.
Jeżyce: Apteka Mickiewicza, ulica Mickiewicza 22
Łazarz: Apteka przy Botaniku, ulica Głogowska 98
Wilda: Apteka Fortuna, G. Wilda 96
W innych dzielnicach miasta apteki tam się znajdujące.

KRONIKA KOŚCIELNA

— * **Sodalicja Panien Urzędniczek.** Nabożeństwo miesięczne odbędzie się w drugie święto Wielkanocne o godzinie 8-mej w kaplicy sodalicyjnej; zebranie wieczorem o godz. 19 w sali sodalicyjnej przy ul. Dominikańskiej 8.

ZEBRANIA, ZJAZDY

— * **Ze Stow. „Samopomocy Doraźnej".** Plenarne zebranie odbędzie się 10. bm. o godzinie 19,30 na sali Królowej Jadwigi, Aleje Marcinkowskiego 1. Równocześnie komunikuje się o śmierci śp. Agnieszki Kowalczyk, w Poznaniu, ul. Karwowskiego 24. Pogrzeb odbędzie się w niedzielę o godzinie 16. Zapomoga pośmiertna wynosi 465,50 zł. — Agenda Stowarzyszenia powstała w Kościanie. Zastępstwo powierzono p. Edmundowi Karaśkiewiczowi, księgarnia i skład papieru, Aleja Kościuszki. — Z dniem 30. bm. wygasa przyjmowanie osób liczących do lat 60.

KOMUNIKATY RÓŻNE

— * **Prośba do Magistratu.** Otrzymujemy następujące uwagi: Mieszkańcy ul. Zwierzynieckiej, Przecznicy i Mickiewicza proszą Magistrat, aby przy regulacji ulic zajął się sprawą komunikacji na chodnikach ul. Zwierzynieckiej. Stojące na środku chodników grube i rozłożyste drzewa tamują w sposób niepożądany bardzo ożywiony ruch przechodniów tak, że w godzinach południowych trudno tam przejść, nie schodząc na jezdnię. Byłoby pożądane, aby stare drzewa na środku chodników usunięto i zastąpiono młodemi drzewkami przy brzegu chodników. Ruch na Zwierzynieckiej, już obecnie żywy, wzmaga się jeszcze w czasie targów, a wzrośnie bardzo poważnie w czasie Powszechnej Wystawy Krajowej. Za usunięciem wspomnianych drzew przemawiają też względy bezpieczeństwa, gdyż w czasie większego ruchu schodzenie na jezdnię z jednej strony tamuje ruch kołowy a z drugiej naraża przechodniów na przejechanie wozem lub samochodem. (k.)

— * **Ostrzeżenie przed. fałszymemi banknotami.** Ministerstwo Skarbu komunikuje, że pojawił się w obiegu nowy typ falsyfikatów państwowych wartości 5 złotych, z datą 25 października 1926 r. Papier użyty do druku falsyfikatów posiada cienkie chaotycznie rozrzucone kreski, imitujące dosyć udatnie różowy

Dzisiaj w Kinie

Apollo: „Tajemnica pięknej pani".
Colosseum: „Postrach puszczy".
Casino: „Czarny Anioł".
Edison: „Rinaldo Rinaldini".
Metropolis: „W spelunkach Rio de Janeiro".
Odeon: „Miłość z Elżbietą Bergner".
Renaissance: „Miljonowy spadkobierca".
Słońce: „Król Królów".

rzucik, jaki jest na papierze autentycznym. Kolory farb zbliżone są do autentycznych. Rysunki w drobnych szczegółach zalane. Główka kobieca i ornamenty w ramie mało wyraziste. Napisy nieostre, nie odcinają się tak wybitnie od zielonego tła, jak na bilecie autentycznym. Napis „Warszawa" dnia 25 października 1925" złożony z liter cieńszych, mniejszych i nierówno rozstawionych. — Cyfry numeru wykrojem swym są zbliżone do numeracji autentycznej, natomiast odcień farby jest nieco ciemniejszy. Postać górnika różni się techniką cieniowania, wskutek czego jest zamazana, a muskulatura ciała nie uwydatnia się. Napis „pięć złotych" nie jest tak wyraźny, jak na bilecie autentycznym, kreska nad „C" w słowie „pięć" jest niewyraźna i zlewa się z literą c. Godło Państwa wykonane odmiennie — orzeł różni się głównie innym wykrojem dzioba i upierzenia.

— * **Zrzeszenie b. jeńców angielskich.** (Dotyczy odszkodowania). Uprasza się wszystkich byłych jeńców angielskich, którzy dotąd jeszcze nie podali adresów p. Weychanowi w Poznaniu ul. Fredry 5, aby się niezwłocznie zgłosili osobiście lub piśmiennie w sekretarjacie Zrzeszenia pod następującym adresem: Florjan Jakubowski, Poznań, Słowackiego 35.

— * **Tow. Pań Miłosierdzia św. Wincentego a Paulo parafji św. Marcina** podaje do wiadomości swym członkom i osobom interesującym się sprawami ubogich, że będzie wydawało Święcone dla swych biednych w sobotę o godzinie 10-tej w Zakładzie św Józefa.

— * **Miejski Urząd Targu Poznańskiego,** ul. Głogowska 42, zmienił godziny urzędowania w biurze, które jest obecnie czynne od godziny 8—13 i od 15—18, a w sobotę od 8—14 bez przerwy.

— * **Chór męski przy kościele garnizonowym** pod dyrekcją p. Józefa Broniewskiego wykona w pierwszy i drugi dzień świąt wielkanocnych o godzinie 12 mszę M. Filkego op. 80 b. Credo przez Adlera op. 2 i Offertorium „Terra Tremuit" J. Quadfliega na 4 głosy męskie z towarzyszeniem organów i orkiestry smyczkowej

— * **Dwadzieściapięć lat w służbie Marji.** Dnia 17. bm. obchodzić będzie Sodalicja Pań w Poznaniu 25 rocznicę swego założenia. Uroczyste nabożeństwo w Kolegjacie Farnej o godzinie 9 celebrować będzie J. E. Ks. Kardynał Prymas. Wieczorem odbędzie się w Auli Uniwersyteckiej akademja, na której odczyt wygłosi O. Jan Rostworowski T. J. z Krakowa, znany kaznodzieja i autor Przewodnika dla Sodalicyj. Zwracając już dzisiaj uwagę na tę uroczystość, zachęca się Sodalisi, aby udziałem swym zamanifestowały cześć swą i przywiązanie dla Matki Boskiej.

KRONIKA MIEJSCOWA

— * **Rozstrzygnięcie konkursu fabryki „Erfeja".** We wtorek o godz 17 w Salonie Wielkopolskiego Związku Artystów Plastyków w Poznaniu przy Placu Wolności nr. 14 a, zebrało się jury konkursowe celem rozpatrzenia prac, nadesłanych na konkurs na etykietę do opakowań i ozdobę puszki, rozpisany przez fabrykę świec i wyrobów woskowych „Erfeja". Jury, składająca się z panów M. Ziółkowskiego, J. Wronieckiego, St. Wróblewskiego (w zastępstwie prezesa Związku p. Platera), K. T. Prausmuellera, Leszczyńskiego i E. Janaszka, do ściślejszego wyboru wyróżniła 19 prac. Pierwszą nagrodę (75 zł) otrzymała praca pod godłem „[illegible]" drugą nagrodę (100 zł) praca oznaczona godłem „Do", trzecią nagrodę (50 zł) praca oznaczona godłem „Swój do swego". Po otwarciu kopert okazało się, że zdobywcą pierwszej nagrody jest p. Henryk Czaman, drugą nagrodę zdobył p. Rudolf Tomiczek, trzecią p. Jadwiga Rulerówna, wszyscy uczniowie Państwowej Szkoły Sztuki Zdobniczej w Poznaniu. Pozatem zakupiono jeszcze trzy dalsze prace (po 25 zł), a mianowicie prace p. Tomeckiego, Milerówny i Konwerskiego. Również i autorowie trzech zakupionych prac są, jak się okazało, uczniowie Szkoły, która w ten sposób raz jeszcze odniosła poważny sukces. Poziom prac był niemal bez wyjątku bardzo wysoki tak pod względem artystycznym, jak i pod względem technicznym. Jak widać, konkursy tego rodzaju cieszą się wybitnem powodzeniem. Należałoby sobie życzyć, aby jak najwięcej firm urządzało podobne konkursy i aby nareszcie etykiety itd. na polskich wyrobach uwolniły się od niewolniczego naśladowania obcych wzorów i stanęły na odpowiednim poziomie, osięgając własny wyraz artystyczny. Konkurs powyższy, podobnie jak niedawny konkurs „Farby Polskiej", rozpisany był na łamach „Wielkopolskiej Ilustracji".

— * **Ze Stow. Techników.** Na ostatniem zebraniu wygłosił budowniczy p. Bartkowiak referat na temat: „Szkoły techniczne i szkoły rzemieślnicze". Referent omówił szczegółowo stan szkolnictwa technicznego średniego, typu zasadniczego i wyższego i stwierdza, że nie wszystkie szkoły typu zasadniczego są postawione i wyposażone odpowiednio. Dalszy los tych szkół i byt zależny jest od kierunku, jaki weźmie polskie ustawodawstwo techniczne. O ile zwycięży pogląd, że uprawnienia techników muszą być ustawowo określone, rozgraniczone i ograniczone, to upadek szkół średnich technicznych jest przesądzony — Następnie architekt p. Trawczyński wygłosił odczyt: „Ustawa o prawie budowlanem". Prelegent podkreśla, że niektóre postanowienia ustawy mimo jednomyślnego sprzeciwu Polskich Zrzeszeń Technicznych umieszczone w ogłoszonem rozporządzeniu. Ustalanie planów zabudowania skomplikowała nowa ustawa postanowieniem, że wszystkie sprzeciwy stron załatwia minister robót publicznych; wskutek tego przeciążone jest sprawami czysto lokalnemi. Dalszą inowację wprowadziła nowa ustawa, znosząc wolność w wykonywaniu zawodu, co przyczyni się do podrożenia budownictwa polskiego.

— * **Doroczny zjazd zrzeszeń aplikantów zawodów prawniczych** odbył się w Wilnie. Z Poznania wyjechali członkowie zarządu zrzeszenia poznańskiego pp aplikanci sądowi Galiński, Pluciński oraz Staniewski Na przewodniczącego zjazdu wybrano jednomyślnie p Plucińskiego z Poznania W pierwszym dniu zjazdu wysłuchano sprawozdań poszczególnych zrzeszeń, poczem wybrano członków do poszczególnych komisyj, i to z środowiska poznańskiego do komisji sądowej p. Plucińskiego, do komisji adwokackiej p. Galińskiego oraz do komisji ogólnej p. Staniewskiego, przyczem ten ostatni zastępował również interesy środowiska katowickiego. Wieczorem odbyła się w Hotelu Europejskim uroczysta wieczerza towarzyska, urządzona przez środowisko wileńskie. Następnego dnia trwały obrady poszczególnych komisyj do późnego popołudnia, wieczorem zaś uchwalono częściowo przygotowane w komisjach wnioski, związane z nowym projektem ordynacji adwokackiej oraz zmianę statutu i przyjęto w poczet członków Związku zrzeszenie lwowskie. Jako następne miejsce zjazdu wybrano jednogłośnie Poznań. Zaznaczyć wypada, że delegacja poznańska cieszyła się wielkiemi sympatjami na zjeździe, które uzyskały swój punkt kulminacyjny na wspomnianej wieczerzy, kiedy to przy różnych okolicznościach akcentowano wdzięczność Wilna dla Poznania za niesioną pomoc w ciężkich czasach wojny.

— * **Ze zjazdu delegatów Okręgu gnieźnieńsko - poznańskiego Katolickiego Związku Abstynentów.** W sali Księgarni św. Wojciecha w Poznaniu otworzył obrady zjazdu prezes Okręgu p. Bernaciak z Gniezna w obecności 40 uczestników. Po przemówieniach powitalnych dowiedzieliśmy się ze sprawozdania, iż okręg liczy 451 członków. Zebrań odbyło się 142, wykładów 110, książek w bibljotekach jest 863. W Poznaniu pracuje specjalny komitet jednoczący 18 organizacyj przeciwalkoholowych wszelkiego typu. Po ożywionej dyskusji udzielono zarządowi absolutorjum i wybrano nowy zarząd i delegatów na zjazd krajowy, który odbędzie się 6 maja w Poznaniu. Po wykładzie na temat: „Nasze zadania w chwili obecnej" uchwalono kilka rezolucyj.

— * **Tajemnicze zaginięcie.** Dn. 1. bm. o godzinie 16 wyszedł z domu przy ul. Chwaliszewo 72 Franciszek Gelbert, ur. 5 maja 1896 r. w Będzinie i dotąd nie wrócił. Ponieważ Gelbert w ostatnim czasie był w fatalnych stosunkach materjalnych, przeto istnieje uzasadnione przypuszczenie, że popełnił samobójstwo. Gelbert liczył 1,64 m, był tęgi, ciemny blondyn, o krótko przystrzyżonym wąsie. Nosił czarną marynarkę, spodnie w paski i zielony płaszcz; miał miękki ciemny kapelusz. Osoby, któreby coś wiedziały o jego pobycie, zechcą zgłosić się do wydziału śledczego pokój 35, gdzie znajduje się również fotografja zaginionego. (z)

KRONIKA POLICYJNA

— * **Napad rabunkowy, czy mistyfikacja?** Na p. Katarzynę Majerową z Poznania dokonano napadu bandyckiego w chwili, gdy szła szosą w powiecie obornickim. Rabusie byli uzbrojeni w rewolwery, a jeden z nich — zamaskowany. — Bandyci zabrali p. M. 59 zł gotówki i za przeszło 70 zł artykułów piśmiennych oraz tekę skórzaną i dowody osobiste, poczem zbiegli w niewiadomym kierunku. Jeden z opryszków był wzrostu średniego, dobrze zbudowany, miał lat około 27; nosił żółtą skórzaną kurtkę i podobną czapkę oraz spodnie granatowe. Drugi był również wzrostu średniego, miał żółtą kurtkę, popielatą czapkę w białe paski. Tak brzmią zeznania p. Majerowej. Napad cały wydaje się wprost nieprawdopodobny, gdyż w tym właśnie dniu odbywał się raid motocyklowy, a szosa obstawiona była przez policję. (z)

KRONIKA SĄDOWA

— * **Za agitację komunistyczną i rozdawanie ulotek komunistycznych** w roku ubiegłym stawał przed Izbą Karną Sądu Okręgowego, znajdujący się od dłuższego czasu w więzieniu śledczem, agitator Mieczysław Wolkiewicz Rozrzucał on w ubiegłym roku ulotki komunistyczne na terenach wojskowych. Ponadto usiłował w nocy zakraść się do zakładów amunicyjnych na Cytadeli, jednak stojący na posterunku żołnierz, powaliwszy go strzałem w nogę, zdołał go aresztować. Wolkiewicza zasądzono na trzy lata ciężkiego więzienia. (k)

— * **Za 86 wypadków kradzieży.** Roku ub powrócił z Bochum (Niemcy) niejaki Władysław Hoppe, na Pomorze. Otoczywszy się gwardją popleczników, dokonał w krótkim czasie w powiecie grudziądzkim, chełmińskim i świeckim 86 włamań i kradzieży, za które odpowiadał wraz z swą gwardją pomocniczą, razem 15 osób, przed izbą karną w Grudziądzu Główny oskarżony przyznał się do winy; współwinowajcy jednak starali się swoje czyny przedstawić w korzystnem dla siebie świetle. Zasądzono Hoppego na 10 lat więzienia i pozbawienie praw obywatelskich, dwie dalsze osoby na rok wzgl 9 miesięcy więzienia. (ski.)

Z WIELKOPOLSKI

— * **Mosina.** (Utworzenie Zw. Faszystów.) Zw. Faszystów Polskich z siedzibą w Poznaniu zwołał na niedzielę zebranie organizacyjne, na które stawiło się poważne grono obywateli miejscow. Wygłoszone referaty o stanie politycznym i ekonomicznym oklaskiwano rzęsiście. Na członków zgłosiło się przeszło 40 obywateli. Tymczasowym kierownikiem oddziału został p. Cezary Różański. Przyjęto rezolucję: „Zebrani obywatele Mosiny w liczbie przeszło 130 w uznaniu potrzeby założenia oddziału Zw. Faszystów w Mosinie, który to Związek pragnie skupić wszystkich patrjotów polskich do walki z komunizmem i demoralizacją, popierać będziemy z całych sił ów Związek w przeświadczeniu, że tylko pod egidą Związku Faszystów dojdziemy do ładu i porządku w kraju, do dobrobytu narodu i do potęgi Polski." Na zakończenie odśpiewano „Rotę".

— * **Książ.** (Włamanie.) W nocy z soboty na niedzielę dokonano włamania do urzędu pocztowego w Książu. Złoczyńcy usiłowali rozbić kasę, lecz wskutek nadejścia naczelnika urzędu, zostali spłoszeni. Skradziono kilka paczek wartości około 200 zł. Śledztwo dotychczas sprawców nie wykryło. (at.)

— * **Śrem.** (Wiec manifestacyjny.) W niedzielę odbył się wiec manifestacyjny w obronie naszych uczuć narodowych. — Przedmiotem manifestacji była sprawa prześladowań Kościoła katolickiego w Meksyku i zajścia, prowokujące ludność polską na Śląsku niemieckim. Referat wygłosili ks. dr Taczak i p. insp. Surdyk. Po referatach uchwalono rezolucję, protestującą przeciw występom bojówek niemieckich na Śląsku i sposobowi urzędowania p. Calondera. Wiec zakończono odśpiewaniem „Roty".

— (Zakład leczniczy.) Pow. Kasa Chorych rozpoczęła budowę własnego domu leczniczego. Kasa zamierza otworzyć w zakładzie stację opieki nad matką i dzieckiem, a w miarę środków sprowadzić aparat Roentgena. Budowa domu, podjęta własnym kosztem Kasy, przyczyniła się do złagodzenia bezrobocia. Koszty budynku wynoszą około 75 000 zł. Prace budowlane wykonuje p. bud. Gurtler. Urządzenie ukończone będzie częściowo do października b. r. (at.)

— * **Szamotuły.** (Z Tow. Kupców.) Zebranie Tow. Kupców, na którem wygłosi referat p. Dołtwa, odbędzie się w piątek, dnia 20. bm.

— * **Pleszew.** (Konferencja rodzicielska). Dnia 20 marca na auli szkoły powszechnej im. J. Kasprowicza w Pleszewie odbyła się uroczysta konferencja rodzicielska pod przewodnictwem rektora p. Kocimskiego Na program złożyły się pieśni dwu- i trzygłosowe, bardzo pięknie wykonane przez chór szkolny pod batutą p. Eckerta; tudzież deklamacje. Jednym z bardzo miłych momentów była „Modlitwa" z „Halki", wykonana przez dzieci. Następnie przemówił p. Kocimski. P. Jaroszyński wygłosił odczyt na temat: „Stanowisko kobiety w walce z alkoholizmem".

— * **Nakło.** (Kradzież.) Dn. 28. ub. m. przybył jakiś osobnik w towarzystwie pewnej damy do interesu krawieckiego p. Bruziego, ul. Bydgoska, pod pozorem uczynienia zakupów. Gdy p. B. odwołano na chwilę, — nieznajoma ściągnęła postaw materji. Kupcowi oświadczyła, że ceny wydają się za wysokie. Kradzieży chwilowo nie zauważono, dopiero gdy chciano nowemu klijentowi proponować kupno specjalnego gatunku materji, okazał się jej brak. Wartość skradzionego sukna przenosi kwotę 300 zł. (gb)

— * **Rakoniewice.** (Wycieczka nad morze polskie.) Klub sportowy „Strzał" organizuje wycieczkę nad morze od 21 do 27 czerwca 1928 r. Wycieczka zwiedza Tczew, Gdańsk, Sopoty, Oliwę, Gdynię, Puck, Wejherowo, Hel. Koszta wycieczki włącznie utrzymania, noclegów oraz innych świadczeń 52 zł. Zgłoszenia przyjmuje do 1 maja 1928 Klub Sportowy „Strzał" Rakoniewice na ręce organizatora wycieczki p. Wacława Świtały, Rynek nr. 3.

TEATRY

— * **Z Teatru Wielkiego.** W niedzielę 8. bm. jubileuszowe przedstawienie operetki „Druciarz", która dana będzie po raz 25-ty z pp. Fontanówną, Majchrzakówną, Bratkiewiczem, Folańskim i Laskowskim, kapelmistrz p. Eichstaedt. W poniedziałek, dnia 9. bm., o godzinie 3-ciej po poł. po cenach zniżonych opera narodowa „Zygmunt August", z pp Lubicz, Marynowicz, Bedlewiczem, Karpackim i in., kapelmistrz p. Wojciechowski; wieczorem stale wypełniająca salę operetka „Młodość w maju" z pp. Dziewińską, Karską, Fontanówną, Folańskim, Gruszczyńskim i Laskowskim kapelmistrz p. Eichstaedt. We wtorek 10 bm. „Tosca" w doskonałem wykonaniu pp Marynowicz, Czarneckiego i Zaleskiego, kapelmistrz p Tyllia. W środę 11. bm. „Domek trzech dziewcząt".

— * **Z Teatru Polskiego.** Do soboty włącznie teatr zamknięty. W niedzielę o godzinie 7.30 wieczorem głośna sztuka Gozzi'ego w tłomaczeniu E Zegadłowicza „Turandot", która obiegła w triumfie wszystkie sceny europejskie. W poniedziałek o godzinie 3 po poł po cenach zniżonych zawsze niezawodna „Panna Flute" po raz 26, o godzinie 7.30 wiecz arcykomiczna komedja Szenesa „Nie ożenię się". Bilety w kasie zamawiań nabywać można do soboty do godz. 12 w poł.

— * **Z Teatru Nowego.** W czwartek, piątek i sobotę Teatr nieczynny. W niedzielę wieczorem o godz 8 świetna farsa Abramowicza i Ruszkowskiego p. t. „Mąż z grzeczności", która obiegła wszystkie sceny polskie z niebywałem powodzeniem. Reżyseruje p. J Kochanowicz W poniedziałek po południu o godz. 3.30 „Książę Bolko i Kasia - Sierotka", niezwykle interesująca bajka dla dzieci, po cenach zniżonych. W poniedziałek wieczór znakomita farsa Hennequina i Vebera p. t. „Czy jest co do oclenia?" We wtorek wieczór komedja Abramowicza i Ruszkowskiego p. t. „Mąż z grzeczności".

TEATR WIELKI

DZIŚ — TEATR ZAMKNIĘTY.
Piątek, 6. 4. — Teatr zamknięty.
Sobota, 7. 4. — Teatr zamknięty.
Niedziela, 8. 4. „Druciarz", operetka Lehara.
Poniedziałek, 9. 4. o godz. 3 po poł „Zygmunt August", opera Joteyki (ceny zniżone)
Poniedziałek, 9. 4. wiecz. „Młodość w maju", operetka Falla.
Wtorek, 10. 4. „Tosca", opera Pucciniego. Początek o godzinie 7.30 wieczorem
Po rozpoczęciu przedstawienia nikt na salę wpuszczony nie będzie Kasa zamawiań (w Teatrze Polskim) otwarta codziennie od 10—17, w niedziele i święta w Teatrze Wielkim od 11.30—13,45.

TEATR POLSKI

DZIŚ — TEATR ZAMKNIĘTY.
Piątek, 6. 4. — Teatr zamknięty.
Sobota, 7. 4. — Teatr zamknięty.
Niedziela, 8. 4. „Turandot"
Poniedziałek, 9. 4. o godz. 3 po poł. „Panna Flute" (ceny zniżone).
Poniedziałek, 9. 4. wieczorem „Nie ożenię się".
Wtorek, 10. 4. „Turandot".
Początek o godzinie 7.30 wieczorem.

TEATR NOWY

DZIŚ — TEATR ZAMKNIĘTY.
Piątek, 6. 4. — Teatr zamknięty.
Sobota, 6. 4 — Teatr zamknięty.
Niedziela, 7. 4. wiecz. „Mąż z grzeczności".
Poniedziałek, 9. 4. o godz. 3.30 po poł. „Książę Bolko i Kasia - sierotka", bajka dla dzieci.
Poniedziałek, 9. 4. wiecz. „Czy jest co do oclenia"?.
Wtorek, 10. 4. „Mąż z grzeczności".
Początek o godzinie 8 wieczorem.
Bilety poprzednio do nabycia w składzie cygar p Fr Zygarlowskiego, narożnik ul. 27 Grudnia i Gwarnej.

Pod włos

„Przesądy" mijają

Oczom i uszom nie chciałem wierzyć, gdym wczoraj na pl. Wolności stał się mimowolnym świadkiem takiej oto sceny.

Od Bazaru ku skwerom, wpoprzek niebezpiecznej jezdni zmierza odważnie gruby Żyd w złotych okularach; z przeciwnej strony idzie jakaś pani. Na widok Żyda oblicze tej pani rozjaśniło się jak słońce.

— Jak się pan ma? Dobrze, że pana widzę.

— Dziękuję, dobrze. Co słychać?

— Gdzież to jest ten pański magazyn? Koniecznie muszę tam przyjść.

Żyd obejrzał się odruchowo na strony.

— Właściwie to jeszcze nie mam lokalu. Dam pani adres mojego „tymczasowego" składu — i wcisnął jej w rękę bilet wizytowy.

— Jakże się panu powodzi w Poznaniu?

— Dziękuję, nie najgorzej. Chwała Bogu, stare przesądy już mijają.

Pożegnali się bardzo czule.

Oczom i uszom wierzyć nie chciałem. — A no, cóż? Stare „przesądy" chyba rzeczywiście mijają.

Niedawno jeszcze — trzy, cztery lata temu — w kawiarniach nikt Żydów nie chciał obsługiwać, na ulicy rozdawano im bilety „do Palestyny, bez prawa powrotu".

Dziś? — Przejdźcie się po Poznaniu. Wszędzie ich możecie spotkać.

W nocnych kabaretach Żydzi są nietylko gośćmi, ale czemś w rodzaju gospodarzy, jako t. zw. konferansjerzy. Publiczność zaśmiewa się z ich niewybrednych dowcipów, bawi ich bezczelnością, oklaskuje ich cynizm i nierzadko bluźnierstwa.

Komu tego mało, niech się przejdzie na ul. Kramarską, a ujrzy tam już nawet „Jadłodajnię koszerną" — korona wszystkiego.

Tak, tak, stare „przesądy" mijają.

Ale jeszcze wrócą, tylko wówczas będzie zapóźno, — gdy Żydzi będą stanowić 35 proc. mieszkańców miasta, jak w Warszawie.

Bonzo.

DZIAŁ KULTURY I SZTUKI

Z pracowni i z wystaw

„OGNIWO".

W salach Związku Zawodowego Artystów Plastyków urządziła swą doroczną wystawę grupa poznańska „Ogniwo". Najczynniejszym jej członkiem wydaje się p. Wilk Ossecki, który wystawia portrety olejne, oraz szkicowane ołówkiem i pastelami. Wyróżnia się portret artysty malarza p. B. malowany swobodnie i z azcięciem, oraz portret własny artysty. Interesujący jest cykl drzeworytów, przeznaczonych do regjonalistycznego wydawnictwa „Historja powiatu żnińskiego", a wydanych też w małej ilości egzemplarzy jakoosobna teka. Ilustrowanie książek oryginalnemi drzeworytami jest niemałym czynem bibljofilskim i powinno znaleść naśladowców tak między wydawcami, jak wśród artystów.

Akt kobiecy p. Plater-Zyberka (tytuł: „Wiosna") jest umieszczony na tle pejzażu, oświeconego wiosennem słońcem, lecz sprawia takie wrażenie, jakby był malowany w zamkniętym atelier; ani jeden promień słońca nie ożywia ciała kobiecego. Marjan Mokwa, nowy członek grupy „Ogniwo" mieszkający na Pomorzu, wystawia dwa panneaux dekoracyjne „Rybaków", widoki z Abacji, kwiaty malowane techniką impresjonistyczną. Wkrótce urządza artysta u nas wystawę zbiorową, wtedy będzie sposobniejsza okazja zanalizować jego prace.

Między pracami Jasnocha najciekawsze są dwa studja portretowe, malowane z rozmachem, w barwie i oświetleniu efektowne. Portret kobiecy Römerowej, namalowany poprawnie, jest trochę martwy w kolorycie. Batycki poza licznemi pejzażami wystawił studjum portretowe i martwą naturę, Henke pejzaże, traktowane jakby nieśmiało, Mazurkiewicz — znany już obraz. Stanisław Jarocki, dekorator naszych teatrów miejskich, przedstawił w szkicach szereg inscenizacyj teatralnych. P. Jarocki jest w założeniu naturalistą, tj. stara się oddać jak najwierniej rzeczywistość, aby dać widzowi wrażenie „prawdy" i przy tem usiłowaniu przeładowuje dekorację szczegółami które to wrażenie mają wzmagać. Tymczasem sztuka nie jest naśladowaniem natury, ale jej — można powiedzieć — porządkowaniem w pewien określony ład. Artysta ma wprowadzać nas z rzeczywistości, która jest chaosem, w świat sztuki, która jest harmonją.

To wierne kopiowanie natury jest w ogóle cechą, całej grupy „Ogniwa", acz u poszczególnych jej członków mniej lub więcej się ona uwydatnia. Aby więc wyciągnąć z tej wystawy coś ogólniejszego, trzeba przypomnieć, że od odtwarzania wiernego przyrody rozpoczyna każdy artysta, lecz potem, w dalszym rozwoju, kieruje się ku wyższym artystycznym zagadnieniom ku kompozycji, ku barwie itd., starając się wypowiedzieć coś własnego, wykazać, że patrzy na świat w pewien specjalny, swój osobisty sposób.

Nie ma to nic wspólnego z „kierunkami". Nie to stanowi o wartości dzieła, czy artysta idzie w „nowym" czy w „starym" kierunku. Chodzi o to, aby w obranym kierunku coś własnego powiedział. Pod tym względem wystawa „Ogniwa", acz staranniej dobrana, niż poprzednia zbiorowa Związku, ponad przeciętność rzadko się podnosi.

Irena Głębocka-Piotrowska.

Poznań.

Okrężną wystawę plastyki organizuje komitet przy warszawskiem Tow. Artystycznem. Będzie to druga z kolei wystawa okrężna, która obejdzie Kresy zachodnie i prowincjonalne miasta Polski popularyzując twórczość art. plastyków. (p)

Z plastyki duńskiej. W gmachu Charlottenborg w Kopenhadze, gdzie mieści się najpoważniejsza sala wystawowa obrazów, odbyła się retrospektywna wystawa dzieł popularnego artysty Otto Bache. Obejmowała ona dzieła od r. 1860 do końca dziewiętnastego wieku. Bache uczył się w Paryżu, bawił trochę we Włoszech był eklektykiem i malował najróżnorodniejsze tematy na różne sposoby — od scen rodzajowych i pejzażów do batalistyki. W wielkiej sztuce duńskiej nie zaznaczył się pioniersko, ale jest popularny i w pewnych kołach cieszy się uznaniem. (wa)

„PIEŚŃ ZEMSTY" i „NON PIU ANDRAI"

„Dziady" i Mozart — Mickiewicz znał arję z „Wesela Figara" — Śpiewał mu ją hrabia Ricci — Była to ulubiona arja poety — Skoczny rytm podnieca — jak to zastosował Mickiewicz — Tragizm i wesołość jako kontrasty — Umyślnie.

W 565 numerze „Kurjera Poznańskiego" za rok ubiegły, w artykule „Dziady i Non piu andrai" zwróci. p. red. Noskowski uwagę na dysonans między „Pieśnią zemsty" z I sceny III Cz Dziadów, a wskazaną przez Mickiewicza melodją. Skoczna bowiem arja „Non piu andrai" z Mozartowskiego „Wesela Figara" zupełnie nie harmonizuje z posępną pieśnią Konradową.

Pozornie zdawaćby się mogło, zauważył p. red. Noskowski w zakończeniu artykułu, że fakt ten świadczy o niemuzykalności Mickiewicza. Ale już w następnym artykule p. t. „Mickiewicz i Don Juan" (nr. 566) pokazał nam z jakiem mistrzostwem potrafił Mickiewicz wykorzystać kontrast muzyczny menueta i arji Komandora z Don Juana, w scenie VIII tejże III Cz. Dziadów. Był więc muzykalny.

Dwa te artykuły stały się inspiracją trzeciego. pióra dr. M. Smolarskiego „Mickiewicz a muzyka" (druk. w nr. 66 „K. P." za rok bieżący). Nie dotknął w nim jednak autor zagadnienia, wysuniętego przez p. red. Noskowskiego. Mając pod ręką nieco materjału, pragnąłbym się pokusić o próbę wyjaśnienia „kakofonicznego rozdźwięku" Pieśni zemsty z melodją wskazaną przez Mickiewicza.

Podczas pobytu na wygnaniu w Rosji poznał Mickiewicz hr. Aleksandra Ricciego, z którym się zaprzyjaźnił. Hr. Ricci był człowiekiem muzykalnym; posiadał piękny basowy głos. Przyjaźń ta po wyjeździe Ricciego z Rosji do Rzymu wznowiła się, gdy Mickiewicz przybył z Odyńcem do Włoch, gdzie spotykał się z Riccim w rzymskich salonach ks. Wołkońskiej, o czem sporo mówią „Listy z podróży" Odyńca.

Ale jakiż związek ma osoba Ricciego z naszym problemem? Oto dzięki jego głosowi poznał Mickiewicz bliżej arję „Non piu andrai". Czytamy bowiem w przypisku jego listu, wysłanego z Petersburga do A. E. Odyńca pod datą 27. 11. 1828: „Zapoznaj się z oddawcą listu Sobolewskim, on ci obszernie o moiem życiu w Moskwie opowie. Dobry człowiek i mój zacny przyjaciel, bądź grzeczny dla hrabiego Ricci, przyjaciela mojego i bardzo miłego człowieka. Jest on dobrym poetą i kilka pięknych rzeczy napisał. Z nim w Moskwie wesołe nieraz spędzałem chwile. Jeżeli chcesz mieć wyobrażenie o dobrym śpiewie, zapoznaj Ricciego z damami jakiemi muzykę umiejącemi i proś, niech co zaśpiewa, szczególnie który psalm Marcella, najulubieńszą muzykę moją, albo jaką arję Mozarta n. p. z Nozze di Figaro", „Non piu andrai" on ją przecudnie śpiewa" (List ten drukowany był w Pamiętniku Tow. Lit. im. Ad. Mickiewicza, rocznik I. str. 195). Widocznie Odyniec posłuchał rady Mickiewicza i wykorzystał zdolności wokalne Ricciego, podczas jego pobytu w Warszawie, bo w III tomie „Listów z podróży" znajdujemy w liście do J. Korsaka, pisanym 25. 12. 1829 r. z Rzymu: „...Na zakończenie wieczoru (u ks. Zeneidy Wołkońskiej) pan Ricci odśpiewał na prośbę naszą ową przecudną arję z Don Juana*) (!) „Non piu andrai farfallone", którą tak wszystkim głowy zawróciła w Warszawie... „Na tym wieczorze był obecny także Mickiewicz i rozkoszował się śpiewem Ricciego.

Dowiadujemy się zatem dwu rzeczy:

1) że Mickiewicz dobrze melodję arji „Non piu andrai" znał,

2) że ta melodja należała do jego ulubionych.

Z wielkiem prawdopodobieństwem możemy przypuścić, że i arję Komandora (partja basowa) poznał poeta bliżej z ust (raczej gardła) Ricciego, w następstwie czego mógł ją tak umiejętnie w III Cz. „Dziadów" wykorzystać.

A teraz zajmiemy się rozbieżnością melodji z tekstem. Jeżeli ktoś podłoży, albo ułoży skoczną melodję do ponurego tekstu, można posądzać, że uczynił to albo z niemuzykalności, albo z niedostatecznej znajomości tej melodji, albo — celowo. Wobec artykułów p. red. Noskowskiego, dr. Smolarskiego oraz innych świadectw biograficznych pierwsza ewentualność — brak muzykalności — odpada. Wiedzieliśmy też, że arję „Non piu andrai" Mickiewicz nietylko dobrze znał, ale zaliczał ją do ulubionych. I druga możliwość upada. Pozostaje trzecia: Mickiewicz świadomie i celowo zestawił ponury tekst ze skoczną melodją.

Chwilę przed rozpoczęciem Pieśni zemsty, z wybiciem godziny dwunastej, konstatuje Suzin, Feliks i Józef, iż Konrad blednie i czerwieni się naprzemian, oczy jego stają się dziwne— zda się, jakoby duch z ciała jego uszedł i błądził gdzieś daleko. Znając Konrada, wnoszą współwięźniowie, że będzie improwizował i Feliks powiada wtedy:

...Ty masz flet Frejendzie,
Graj dawną jego nutę, a my cicho stójmy,
I kiedy trzeba głosy do chóru nastrójmy...

Na wezwanie to, jak informuje tekst: „Frejend próbuje różnych nut". Podobnie i Mickiewicz musiał próbować różnych nut zanim zdecydował się, by obrać melodję i rytm arji „Non piu andrai". Cóż go do takiej decyzji skłoniło?

Mógłby ktoś uzasadniać to drogą analogji rytmicznej: ponieważ rytm arji „Non piu andrai" odpowiadał rytmowi Pieśni, na nią padł wybór Mickiewicza. Oczywiście takie rozumowanie jest błędne, bo trzeba pamiętać o tem, że pisząc III Cz. Dziadów znał już poeta dobrze tę arję i dostosowywał rytm Pieśni zemsty do rytmu arji, a nie naodwrót.

Cóż więc za cel może mieć poeta, jeśli każe śpiewać Konradowi ponurą pieśń na rzeźką i skoczną melodję? Odpowiedź na to da nam scena z bitwy pod Gravelotte, opisana przez Sienkiewicza w „Bartku Zwycięzcy". Gdy oddział polski rusza do ataku, komenda pruska każe grać mazurka Dąbrowskiego. Skoczna nuta mazurka wprowadza walczących w podniecenie, zwiększa jego odwagę. Niewątpliwie działanie potęguje fakt, że mazurek Dąbrowskiego jest hymnem narodowym. Rzeczywiście chłopi polscy walczą jak lwy.

Przeznaczenie melodji „Non piu andrai" jest podobne. Konrad, który był dotychczas spokojny, wpada w nastrój improwizacyjny. Skoczny rytm arji podnieca go, wprowadza w stan zdenerwowania, który coraz się będzie potęgował, a przetrwa Małą i Wielką Improwizację.

Rozdźwięk tekstu z melodją należałoby w tem rozumieniu traktować jako zgrzyt, zupełnie w danym razie na miejscu. Przez zastosowanie do pogańskiej (jak ją nazywa ks. Lwowicz), czy szatańskiej (według określenia Kaprala) pieśni Konradowej skocznego rytmu zwiększy się jej demoniczność.

Nie mogłem, mimo starań, zdobyć w Poznaniu arji „Non piu andrai" i nie miałem możności poznajomienia się bliżej z jej melodją. P. red. Noskowski zapewnia, że rozdźwięk tej arji z tekstem musiałby wzbudzić śmiech. Skądinąd wiemy, że małe przeciągnięcie struny w odgrywanej przez aktora roli tragicznej wywołuje również śmiech. Podobnie mogłoby być z Pieśnią zemsty, zaśpiewaną na nutę „Non piu andrai". Mam jednak wrażenie, iż możnaby to uczynić tak, aby wywołać wrażenie zgodne z rozumieniem i zamiarem poety. Ale istotnie od śmiechu niedaleko i trzebaby tu nielada aktora - wykonawcy.

Ten moment sprawił przypuszczalnie, że w późniejszych wydaniach III. Cz. Dziadów, pominął Mickiewicz milczeniem, jaką to arję ma przygrywać Frejend, śpiewającemu Pieśń zemsty Konradowi. A może mamy do czynienia tylko ze zwykłem przeoczeniem?

Wiesław Sauter.

Poznań.

*) Oczywiście Odyniec popełnił tu omyłkę.

KSIĄŻKI NADESŁANE

Materjały źródłowe do dziejów wychowania i szkolnictwa w Polsce. Lektura dla seminarjów i kursów nauczycielskich. Książnica — Atlas. Lwów-Warszawa 1927.

Gerhart Hauptmann: „Kacerz z Soany", powieść, przekład Staffa. Instytut Wydawniczy „Renaissance" Warszawa.

ŻYCIE KULTURALNE

MUZYKA

Koncert muzyki francuskiej w Warszawie zorganizowało „Stow młodych muzyków polskich w Paryżu". Koncert odbył się w Filharmonij i obok znanych już utworów współczesnych kompozytorów francuskich jak: Florent Schmitta „Antoine et Cléopatre", Alberta Roussel'a „Le festen de l'Araignèe oraz Ravel'a „Daphius et Chloe", odegranych przez orkiestrę pod batutą Emila Młynarskiego. Atrakcją programu stał się występ Artura Honeggera w roli kapelmistrza i kompozytora. Pod jego kierunkiem orkiestra odegrała „Chaut de Joie" oraz „Concertuio", któreg opartję fortepjanową wykonała małżonka kompozytora pani Andrèe Vaurabourg-Honegger. (z)

Varia muzyczne. Dyrektor opery państwowej w Wiedniu Franz Schalk, opuści swoje stanowisko z r. 1930; na jego miejsce zaangażowano kierownika opery i koncertów miejskich w Frankfurcie Kraussa. (z)

RUCH REGJONALISTYCZNY

Państwo i regjonalizm. Oficjalne uznanie i poparcie ruchu regjonalistycznego w Polsce datuje się, jak nie wszystkim wiadomo, od dnia 30 listopada ubiegłego roku. Tę datę nosi mianowicie okólnik ministerstwa spraw wewnętrznych, wydany w sprawie studjów nad stosunkami województw regjonalnych jednostek i w sprawie wojewódzkich programów działania regjonalistycznego. Okólnik ten podkreśla, że każde województwo jest nie tylko jednostką podziału administracyjnego, ale także jednostką regjonalną, posiadającą swoją indywidualność i swoje własne życie, odrębne od życia innych województw. W interesie Państwa jako całości, leży aby indywidualne życie każdego z woj. było jak najbujniejsze i najwszechstronniejsze i ażeby tkwiące w odrębnych właściwościach każdego terenu siły i wartości rozwijały się dla dobra całości.

SLAWISTYKA

Czeski literat w Warszawie. Na zaproszenie Tow. Szerzenia Sztuki Polskiej wśród obcych przybył do Warszawy dr. Józef Kodicek, kierownik literacki teatru na Winohradach w Pradze i wygłosił dwa odczyty: „O teatrze czeskim" i „O kulturze czeskiej". (l)

Odznaczenie Karola Szymanowskiego. Czeska Akademja Nauki i Sztuki zamianowała swym członkiem kompozytora polskiego Karola Szymanowskiego. (z)

Festiwal muzyki bułgarskiej w Pradze odbył się w tych dniach i obejmował zarówno twórczość kameralną jak i orkiestrową. Wykonano dzieła kompozytorów następujących: Dobri Christov, D. Ch. Georgiev, Petko Naumov, Nikola Atanasow, Teodor Pandew, Wasil Bożinov, Vladigerov, Heraklit Nestorov, Andrzej Stojanow, P. Stefanow, C. Cankov, B. Koczev i Petko Stajnov. Program kameralny wykonali profesorowie Konserwatorjum Państwowego, utwory symfoniczne Praska Filharmonja. Z bułgarskich solistów przedstawił się skrzypek Ljuben Vladigerov oraz śpiewaczka Krystyna Morfova. (z)

SZKOLNICTWO

Dziesięciolecie naszego szkolnictwa powszechnego. W zeszycie pierwszym z roku bież. „Szkoły powszechnej", pisma wydawanego przez min. W. R. i O. P. zamieszczano artykuł J. Stypińskiego, omawiający dziesięcioletni okres rozwoju polskiej szkoły powszechnej. Autor oparłszy się na materjale statystycznym, stwierdza, że w latach dziesięciu dokonał się wielki rozrost szkoły powszechnej, wymagający jednak jeszcze wielu wysiłków władz centralnych i kół pedagogicznych, aby sprostać wszystkim zadaniom, stawianym szkole powszechnej. Poważne obawy budzi zwłaszcza stale wzrastająca liczba dzieci w wieku szkolnym, która nie znajdzie odpowiedniego pomieszczenia w szkole, jeśli nie zostanie podwyższony budżet szkolnictwa powszechnego. W obecnym roku liczba dzieci wynosi 3 miljony 605.098, w r. 1937/8 dosięgnie cyfry 5,829,678. W stosunku tym samym wzrość musi ilość wykwalifikowanych nauczycieli i liczba szkół. (j. k.)

Krzyżu święty!

Dziwne to życie P. Jezusa: aczkolwiek żył na ziemi jeden raz i to w Palestynie, jego mistyczne życie ponawia się ciągle, i to na całej kuli ziemskiej. Chrystus przemawiał nie tylko do Żydów współczesnych, ale przemawia do każdego pokolenia, każdego wieku. Jezus Chrystus wczoraj i dziś, ten i na wieki. (Hebr. XIII, 8)".

Kościół święty w myśl tej zasady przedstawia w ciągu roku całe życie P. Jezusa. Poszczególne zdarzenia mamy nie tylko rozpamiętywać, ale równocześnie sami przeżyć. Trzeba poprostu z Chrystusem obcować, słuchać Jego mów, odpowiadać na jego pytania, być świadkiem Jego cudów.

Jeśli co, to właśnie scena na Kalwarji najsilniejsze wywiera na nas wrażenie, najmocniej do nas przemawia. Jest to tragiczne zakończenie życia wzniosłego P. Jezusa. Staniemy i my dzieci 20-go wieku, pod Krzyżem, aby uregulować swój własny stosunek do Niego.

Wiek nasz sceptyczny, prawie nie chce uwierzyć, że w tym człowieku cierpiącym i umierającym na Krzyżu, mieści się coś niezwykle wzniosłego, coś, co stanowi wszystko, t. j. samo bóstwo. A jednak tak jest. Prawdą historyczną i niezbitą, że nie zwykły człowiek, ale Bóg - Człowiek umiera na krzyżu za ludzkość całą, bogatych i ubogich, inteligentnych i prostych, za narody wszystkie, by odkupić od niewoli szatańskiej i jarzma grzechu. Krzyż dotąd w pohańbieniu takiem, że nawet wolnego obywatela rzymskiego nie wolno było karać tego rodzaju śmiercią, zabłyśnie jako najszczytniejsze godło chrześcijaństwa, jako znak zbawienia.

Jasno musimy sobie to uprzytomnić po nasze czasy, że niema innego zbawienia jeno w Krzyżu, stąd zbliżać się powinniśmy jak najczęściej do tego Krzyża, by szukać tam dróg zbawienia. Niestety Krzyż, trzeba powiedzieć, częstokroć dla nas jest na zewnątrz znakiem szanowanym, ale pozostaje bez treści, bez znaczenia, bez wpływu na urobienie całokształtu naszego życia, społecznego czy indywidualnego. Dziś wiele więcej mężów woli mówić o krzyżu, aniżeli go nieść. Ten Krzyż wiszący na ścianie nie przemawia do duszy, jest tylko głuchym świadkiem życia, które formujemy wedle własnych pojęć. Świat dziś zanadto zapatrzony w innym kierunku za mało go słucha. Dawniej Krzyż ożywiał artystów, myślicieli; dziś lepsze są pisma gorszące, lepsze murzyńskie tańce przy murzyńskiej muzyce. Dawniej Krzyż wyrabiał hart duszy, niezmiernie stały charakter, dziś Krzyż w zapomnieniu, więc życie staje się miękkie, wygodne, bez należytego wytężenia sił, bez konsekwencji działania.

Dziś pracuje się wiele na każdem polu, ale działalność ta mało opromieniona jest blaskiem Krzyża.

Wielu ludzi, a zwłaszcza inteligencja, jeśli nie wrogie, to w każdym razie nader obojętne zajmuje stanowisko wobec Krzyża. Zdaje się im, że ugiąć kolana przed Krzyżem, równa się straceniu powagi na koszt duchowieństwa. Mówią, że Krzyż dobry dla ludzi nieświadomych, dla wieśniaków.

Dopóki Krzyż był ucieczką narodowości polskiej, dopóty u wszystkich był w poszanowaniu; lecz odkąd Biały Orzeł uwolnił się z pęt przy pomocy Krzyża, wielu się zdaje, że Biały Orzeł to wszystko, i że sztandar narodowy stoi ponad Krzyżem. Wielu razi, gdy na chorągwi narodowej widnieje Krzyż.

Kto jednak czci i szanuje Krzyż święty, przeświadczony o wewnętrznej jego treści, wysuwać go będzie na każdym kroku naprzód nietylko w kościele, ale i poza kościołem, w domu i na ulicy, w jadalni i sypialni i salonach, w życiu prywatnem i publicznem; nie zlęknie się wrogów, nie zawaha się zawiesić go publicznie, gdy całą plejadą obojętnych zarzucać mu cała plejada obojętnych zarzucać mu będzie rzekomą nietolerancję wobec innych wyznań. Niestety, inteligencja nasza wielokrotnie pod tym względem wiele grzeszy. Brak energji, brak cywilnej odwagi, brak również należytego uświadomienia. Można prawie powiedzieć, że jedynie lud stoi wiernie przy krzyżu. We Francji umysły światlejsze, poznawszy błąd swój oderwania się od Krzyża, co raz więcej wracają do praktykowania jasnego, niedwuznacznego, wzorowego życia katolickiego.

Obyśmy, przeżywając w tych dniach tragedję Golgoty, wyraźnie chcieli sobie odpowiedzieć na pytania: czy mogę wogóle patrzeć na Krzyż; czy mam go w zewnętrznem poszanowaniu; czy stanowi on dla mnie jaką wartość i treść? Przecież prawdą historyczną i niezbitą jest, że na Krzyżu nie umarł zwykły człowiek, ale Bóg — Człowiek...

Setnik, poganin, który stał naprzeciw Jezusa, gdy ujrzał, co się działo, że w ten sposób wołając, skonał, oddał cześć Bogu i rzekł: „Istotnie ten człowiek był sprawiedliwy, był Synem Boga".

Ks. Dr. Wł. Śpikowski.

Tw 1005
TYLKO ORIGINALNY HOLENDERSKI
WYTWORNY LIKIER „HULSTKAMP"
Crême de Menthe Half om Half

Kościół św. Jana w Poznaniu

Fundamenty jego sięgają czasów, kiedy kładzono fundamenty wiary katolickiej w Polsce. Mury jego widziały zamierzchłe czasy pierwszych książąt i królów naszych, spoglądały poważnie na sławnych wodzów i, rycerzy, gdy, wyruszając bronić wiary i ojczyzny, tutaj o kamień pryz głównym portalu ostrzyli swe miecze... tudotąd zajeżdżali z swym dworem świątobliwi biskupi, znani mężowie stanu, aby uprosić sobie u stóp Św. Michała Archanioła, któremu pierwotnie Kościół był poświęcony, dar mądrości, odwagi, dzielności... tudotąd pielgrzymowały liczne rzesze ludu do cudownego obrazu Chrystusa Ukrzyżowanego, który w ciężkich terminach miasta i Rzeczypospolitej krwawym się potem oblewał. Liczne wota, ornaty, kielichy, monstrancje i inne ofiary świadczą o wielkiej czci i przywiązaniu dawnych Poznańczyków do Kościoła Św. Jana, zwłaszcza w czasach, gdy Śródka była rzeczywiście ośrodkiem miasta, a miasto rozciągało się jeszcze po prawym brzegu Warty.

Przybladła świetność świętojańskiej świątyni z chwilą, gdy miasto poczęło się rozbudowywać po lewej stronie Warty, gdy już nie Śródka, ale Stary Rynek stał się centrum życia miejskiego, w czasie, gdy powstały i rozbudowywały się parafję Bożego Ciała, Św. Marcina i Farna. Gdy wreszcie po francuskiej wojnie rozrzucone zostały około Św. Jana grupujące się ostatnie ulice i domy, a na miejscu ich wzniesiono wały i nasypy forteczne, Św. Jan znalazł się odosobniony poza murami miasta. Sanctus Ioannes extra muros" — Św. Jan poza murami —oto urzędowe do dziś jego zawołanie. Lecz trzeba je będzie obecnie zmienić, aby się nie stało anachronizmem. W dobie odrodzonej Polski bowiem runęła ciemna Brama Wraszawska, rozsypują się dzisiaj w gruzy mury i okopy dawnej twierdzy pod obuchem kilofów i rozmachem łopat i olbrzymich, pędzonych parą, żelaznych czerpaków — znikają resztki militarności terenu minionej ery. Roztworzył się od Śródki piękny widok na idylicznie położony Kościół, prowadzącą doń ulicę Warszawską przystrojono młodemi lipami, z boku położone chodniki, założono elektryczne światło, a skoro tylko zrówane zostaną pozostałe jeszcze wzgórza, powstaną tu znowu ulice, ogrody i drogi Komandorja złączy się z Główną i Miasteczkiem i rozkwitnie na nowo około Św. Jana bujne życie miejskie.

Wobec tego trzeba też teraz troskliwem okiem spojrzeć na tego Jubilata, który przetrzymał szczęśliwie wszelkie przejścia i przewroty dziejowe, który się ostał, mimo że około niego rozsypały się osady ludzkie. Najstarszemu obok katedry Jubilatowi między kościołami poznańskiemi należy się wdzięczna pamięć nasza nietylko z tego tytułu, że tyle pokoleń wychował i tyle głów na wieczny sen w cichych podziemiach swoich do siebie przygarnął, ale i ze względu na oryginalną jego architektoniczną strukturę i na wartości, które zawiera jak cene ołtarez i obrazy, starożytną chrzcielnicę, ciekawą ambonę, kaplicę maltańską itd. Wszystko to zaś woła dziś gwałtownym głosem o odnowienie, naprawę!

Ubiegłego roku przystąpił proboszcz parafji świętojańskiej do prac restauracyjnych około fundamentów i murów Kościoła. Parafja niewielka, zobowiązana utrzymywać dwa kościoły nie zdobędzie się jednak na pokrycie wszystkich, wysokich kosztów. Sądzimy, że ciąży na całym Poznaniu pewne officium nobile dopomóc. Choćby nie darmo. Dowiadujemy się, że organizuje się w niedzielęę po Wielkanocy koncert religijny na rzecz odnowienia Kościoła Św. Jana z współudziałem najwybitniejszych sił muzycznych Poznania. Trzeba poprzeć gremjalnie akcję dobrej woli. Sędziwy Jubilat nasz musi otrzymać nową, odpowiedniejszą szatę. Zasłużył sobie na to.. (m).

Odznaczenie Kolegjaty Poznańskiej

Ojciec św. udzielił za pośrednictwem Jego Eminencji ks. Kardynała-Prymasa Kapitule Kolegjaty Poznańskiej św. Marji Magdaleny (Farnej) przywileju noszenia na złotym łańcuchu distynktorjum w formie krzyża oraz prawo używania pierścienia kanonickiego, mantoletu, rokietu i fjoletów al Piano. Zarazem zatwierdził starożytny strój almucji gronostajowej dla prepozyta oraz almucyj gronostajowo - popielicowych dla reszty X. X. kapitularzy.

Nowe przywileje, udzielone Kapitule Kolegjaty Poznańskiej, są wielkiem wyróżnieniem, opartym na dekrecie Stolicy Apostolskiej Kongregacji Obrządków z dnia 9. 11. 1927 r., a przekazanem Kapitule pismem J. Em. ks. Kardynała - Prymasa Polski z dn. 19. 3. 1928.

Dotychczasowy strój kanoników Kapituły Kolegjackiej zatwierdzony został dekretami Stolicy Świętej z r. 1728, gdy przyznano im prawo noszenia szarf rubinowych i drugim dekretem Ojca św. z 1738 r., zatwierdzającym przywilej noszenia almucyj gronostajowo - popielicowych. Strój prepozyta - prałata Kapituły Kolegjackiej, składający się m. in. z almucji gronostajowej, datuje się z 1471 r. Strój kanoników poznańskiej Kolegjaty Farnej jest bardzo rzadko napotykany i jest zapewne jedynym w Polsce.

W związku ze zmianami, przewidzianemi w przywileju Stolicy Świętej, ustanowione będą nowe statuty dla Kapituły Kolegjaty, dla kanoników i mansjonarzy. Według nowych przepisów obowiązuje Kapitułę obecność na wszystkich sumach i częściowe wspólne odprawianie brewiarza w niedziele i święta.

Obecnie zasiadują w kapitule: ks. prałat - prepozyt Stychel i ks. ks. kanonicy: Prądzyński, wiceoficjał dr. Zwolski i Dymek. Ponadto przewidziane są cztery stalle dla kanoników honorowych, z których zajęta jest obecnie jedna przez ks. kanonika Schulza. (k)

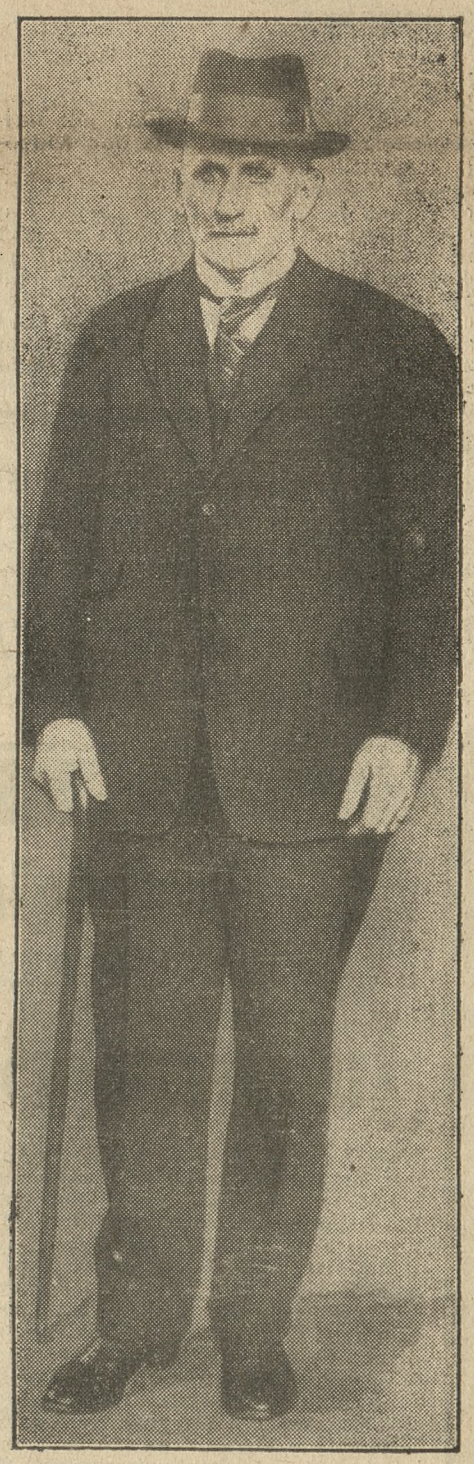

Calonder, prezes komisji mieszanej na Górnym Śląsku, który zakazem śpiewania „Roty" na Śląsku wywołał słuszne oburzenie całego społeczeństwa polskiego.

W hołdzie bohaterom

Wielce ruchliwy Związek Hallerczyków w Poznaniu urządził w środę dnia 28. b. m. w sali amarantowej (ul Słowackiego 19/21) obchód 10-lecia bitwy pod Rarańczą.

Piękną tą uroczystość żagaił prezes Chorągwi Wielkopolskiej Zw. Hallerczyków dyrektor Kazimierz Osten-Sacken, witając licznie zgromadzoną publiczność, wśród której zauważyliśmy między innemi gen. Hallera z małżonką, gen. Poniatowskiego, płk. rez. J. Lange'go. dr. Rydlewskiego, prezesa Bractwa Strzeleckiego Michałowicza, prezesa Weteranów z 1863 r. profesora Callier'a, prezesa Stowarzyszenia Porządku Publicznego Szwedzińskiego, prezesa Tow. Wzaj. Pomocy Pracowników Tramwaj. Ziętkiewicza, oraz wielu innych. Jako przedstawiciele Przysposobienia Wojskowego na D. O. K. VII obecni byli maj. Fedorczyk i kapit. Jelinek.

Profesor Tadeusz Grabowski wygłosił odczyt, w którym podniósł znaczenie polityczne bitwy pod Rarańczą, od czasu której zaznaczył się jak gdyby nowy zwrot w czynnej polityce polskiej a mianowicie zespolenie sprawy polskiej z sprawą Francji. Dzięki tej długoletniej współpracy ideowej Francji z Polską wytworzyła się wspólna tym narodom ideologja, której wyrazem jest obecny sojusz Francji z Polską jako sojusz idei wolności, równości i braterstwa. Świetnego prelegenta wynagrodziła publiczność hucznemi oklaskami.

Długo niemilknącą owację urządzono gen. Józefowi Hallerowi, który dziękując za nią serdecznie, wygłosił dłuższe przemówienie. Na apel jego uczczono przez powstanie z miejsc pamięć bohaterów poległych w bitwie pod Rarańczą.

Chór urzędników kolejowych „Hasło" pod wytrawnem kierownictwem swego dyrygenta profesora Kwaśnika odśpiewał jak zwykle z wielką precyzją szereg pieśni żołnierskich i na tem uroczystość dobiegła końca.

Z POMORZA

— * **Wejherowo.** (Epidemja tyfusu.) Na terenie pow. wejherowskiego wybuchła epidemja tyfusu w 9 wypadkach, z czego 3 wypadki były śmiertelne. Chorych przesłano do oddziału zakaźnego w szpitalu w Wejherowie. (dt)

— * **Tczew.** (Z Rady Miejskiej.) Na ostatniem posiedzeniu rady miejskiej uchwalono budowę nowego domu mieszkaniowego dla 24 rodzin. Uchwalono zaciągnięcie pożyczki inwestycyjnej z Banku Gospodarstwa Krajowego w wysokości 110 000 dolarów. 70 000 dolarów przeznacza się na rozbudowę elektrowni, gazowni i kanalizacji. 40 000 dolarów na budowę nowej Hali Miejskiej. (dt)

RADJO

Programy radjofoniczne.

Piątek, 6 kwietnia 1928.

Poznań (344,8 m) godz. **13,00** koncert południowy. Udział bierze: kwintet salonowy p. Carlo Castellani. W przerwie koncertowej notowania giełdy pieniężnej i zboż.-towar.; godz. **14,00** komunikaty PAT.; godz. **17,00** odczyt p. t. „Droga Krzyżowa w Jeruzalemie" — wygł. ks. dr. K. Mazurkiewicz; godz. **17,30** biuletyn Zjednoczenia Młodzieży Polskiej; godz. **17,45** koncert religijny. Udział biorą: chór Kolegjaty Farnej pod dyr. p. Aleksandra Klichowskiego, dr. Wanda Roesslerówna (art. op., mezzo-sopran), prof. Franc. Łukasiewicz (akomp.); godz. **18,45** nadprogram; godz. **19,15** „Silva rerum" — p. Busiakiewicz; godz. **19,30** odczyt p. t. „Jerozolima" — wygł. ks. dr. Aleks Kubik; godz. **19,55** komunikaty gospodarcze; godz. **20,30** transmisja z Warszawy. Na zakończenie sygnał czasu, komunikaty meteor., PAT. i nadprogram.

Warszawa (1111 m) godz. **15,30 i 15,55** odczyty z cyklu wykładów dla maturzystów szkół średnich p. t. „Wielka rewolucja francuska" odcz. II-gi i „Zygmunt Krasiński"; godz **17,20** transmisja z Wilna; godz. **20,30** audycja pasyjna. Misterjum o męce Pańskiej. Słowa i muzyka podług źródeł ludowych ułożył Leon Schiller. Wykonawcy artyści Teatru Polskiego: pp. Ewa Kunina, Ewa Kuncewiczówna, Zdzisława Życzkowska, Leon Schiller, Tadeusz Białoszczyński i Bohdan Wasiel-Janikowski. Chóry pod kierunkiem prof. Bronisława Rutkowskiego

Tylko przy baterji „ENERGOS" otrzymasz odbiór bez szmerów i trzasków.
nw 6486

Wzrost radjoamatorstwa w okręgu krakowskim.

W dniu 1 marca ilość zarejestrowanych w Krakowie radjodobiorników wynosiła 8.834, a w całej Dyrekcji krakowskiej 24.185. W ciągu miesiąca lutego przybyło 4.000 nowych abonentów.

W samym Krakowie wzrost radjoamatorstwa postępuje stale, jednak w powolnem tempie, jakkolwiek nie możnaby twierdzić, że miasto już jest nasycone radjoodbiornikami. W Krakowie bowiem dopiero na 21 osób przypada 1 radjoodbiornik (4,7%). Na prowincji, która równie daleka jest od nasycenia, wzrost radjoamatorstwa postępuje silniej, ale mógłby być niewątpliwie silniejszy przy rozwinięciu odpowiedniej propagandy.

SPORT

Piłka nożna

„Kickers", jedna z lepszych drużyn berlińskich, przybywa na święta Wielkanocy do Poznania, by zmierzyć się dwukrotnie z naszą „Wartą". Drużyna niemiecka zjeżdża w swym najlepszym składzie, specjalnie zwłaszcza starannie dobranym po świetnych występach „zielonych" w Berlinie i Lipsku. Oba te niezmiernie ciekawe mecze odbędą się w niedzielę i poniedziałek o godz. 16 na boisku „Warty"; po dłuższej przerwie Poznań zobaczy dobrą drużynę zagraniczną, co niewątpliwie spotęguje zainteresowanie wszystkich sportowców.

RUCH W TOWARZYSTWACH

— **Stow. Uczni Graficznych „Grafia".** Zebranie plenarne odbędzie się w piątek 6. bm. o godz 20 w lokalu „Ognisko" przy ul. Wielkie Garbary 1.

— **Katolickie Tow. Robotników Polskich przy Farze.** Zebranie w niedzielę dnia 8. bm. o godzinie 15 na sali Ojców Jezuitów. Na porządku obrad pouczający wykład.

— **Związek Cechowych Czeladzi Ciesielskich.** Zebranie miesięczne odbędzie się dnia 9 bm o godzinie 11 w lokalu p. Koniecznego. ul. Masztalarska 2.

— **Związek Instalatorów, Blacharzy i Monterów.** Nadzwyczajne zebranie w sprawach zarobkowych 9. bm. o godz 11 na sali zebrań u p. Ograbowicza, ulica Ślusarska 6.

— **Stow. Porządku Publ. Jeżyce - Łazarz.** Zebranie odbędzie się we wtorek dnia 10. bm. w lokalu p. Kasperkowej, ul. Kraszewskiego 16. o godzinie 20. Zebranie Zarządu o godzinę wcześniej.

— **Wolny Cech Obuwniczy.** Zebranie plenarne odbędzie się 10 kwietnia o godz. 20 na sali posiedzeń ul. Podgórna 13.

— **Stow. Młodzieży Polsko - Kat. parafji Zmartwychwstania Pańskiego.** Zebranie plenarne odbędzie się w czwartek 12 bm o godzinie 19 w salce parafjalnej.

— **Koło Przyj. Harc. przy 12 i 26 drużynach.** Plenarne zebranie Koła 12 bm w sali schroniska. Na porządku obrad ważne sprawy

— **Stow. Inżynierów i Architektów.** — Miesięczne zebranie odbędzie się 13 bm.

— **Zw. Werkmistrzów Polskich.** Zebranie plenarne odbędzie się w sobotę 14 bm. o godzinie 20 u p. Handkiego, ul. Masztalarska.

KSIĘGI STANU CYWILNEGO

Zgony:

Dnia 4 kwietnia 1928 r. zgłoszono: Marja Janina Ślósarska 3 l. 3 m 9 d Julja Chrzanowska z d. Średnicka 61 l. Zygmunt Frala 2 m. 24 d. Władysław Wieczorkiewicz mistrz krawiecki, 69 l. Rozalja Janicka z d Łojewska, 47 l. Jan Domański, handlowiec, 21 l.

Składki i pokwitowania

W administracji pisma naszego złożono w dalszym ciągu:

Na chleb św. Antoniego: A. B. z podziękowaniem za uproszone łaski z prośbą o dalszą opiekę 30 zł; — L. S. 1 zł; — razem z poprzednio pokwitow. 169 zł.

Na Dom Sierót na Śródce: Zofja M. 20 złotych.

Na pomnik Serca Jezusowego: Testka 25 zł; — razem z poprzednio pokwitowanemi 172 zł.

Na konferencję Pań św. Wincentego a Paulo parafji Bożego Ciała: Stefanostwo Wachowie z Pniew w miejsce wieńca na trumnę przewodniczącej tejże konferencji ś. p. Stanisławy Dziegieckiej 20 zł; — Zofja Bąkowska z Pniew w miejsce wieńca na trumnę przewodniczącej tejże konferencji ś. p. Stanisławy Dziegieckiej 5 złotych.

Na Ubogich m. Poznania: J. F. 5 zł; — razem z poprzednio pokwitow. 696,85 zł.

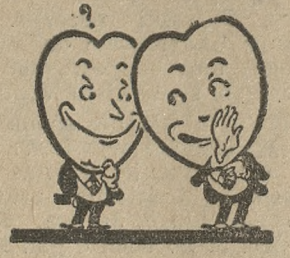

— O jej, jej, co to będzie?! Matka jest wściekła, — mówi, że przezemnie Stasia tak się przeziębiła; Chcą ją nawet wysłać zagranicę! Radź co robić!

— Po co wysyłać zagranicę, zanieś im zaraz paczkę cukierków od kaszlu „Malto a", za 2 dni będzie zdrowa! Kw 999

nw 6492

OD PÓŁ WIEKU POWSZECHNIE ZNANY ZE SKUTECZNOŚCI

SZCZYT DOSKONAŁOŚCI
ANITRA
Krem odelikatnia, matuje cerę. Niezrównany środek toaletowy. Konieczny po goleniu.
Laboratorjum **St. Górski**
Warszawa
np 3479

CUKIERNIA

Wł. Ciechanowski i S-ka

Poznań, Fredry (Hotel Monopol), tel. 23-36, 34-22.

poleca Szan. Odbiorcom na

Święta Wielkanocne

swoje znane i uznane wyroby cukiernicze.

Pw 8357-14,424

UBRANKA BLEYLE'GO
wyłączna sprzedaż
ZYGMUNT WIZA
POZNAŃ BYDGOSZCZ.
Pw 8 9 -14,313

Podziękowanie

Za udział w uroczystościach żałobnych i za przemówienia, za złożone wieńce i przesłane kondolencje z okazji zgonu, ś. p.

Jujlana Brzeskiego

Najprz. Ks. Biskupowi Radońskiemu, Najprz. Ks. Biskupowi Okoniewskiemu, Ks. Kanonikowi Zakrzewskiemu, Ks. Prał. Kłosowi, Ks. Radcy Sołtysińskiemu, Ks. Dziekanowi Rankowskiemu, Ks. Dziekanowi Wilkansowi, Ks. Dziekanowi Rólskiemu i innym Wielebnym Księżom, J. W. Panu Wojewodzie hr. Bnińskiemu, Wiceprezydentowi Izby Rolniczej p. Stefanowi Ponikiewskiemu, b. Prezesowi C. T. G. Dr. Tadeuszowi Szułdrzyńskiemu, p. Plucińskiemu, Prezesowi i Prezesom pow. oddziałów W. T. K. R. oraz Wiceprezesowi Dr. Trzcińskiemu, reprezentantowi b. Prowincjonalnego Komitetu Wyborczego hr. Żółtowskiemu z Czacza, przedstawicielom Koła Ziemian pow. szub.-żnińskiego, w szczególności p. Konst. Gozimierskiemu, delegatom K. R. Szczepanowa i Barcina, w szczególności p. Brzezińskiemu z Rydlewa, reprezentantom miasta Barcina, Redakcji „Kurjera Poznańskiego", Dyrekcji Zw. Obr. Kr. Zach., przedstawicielom ziemiaństwa wielkopolskiego oraz mieszczaństwa, ochotniczej straży pożarnej Wapienna i Sokolstwu, Ludowi wiejskiemu, Przyjaciołom i Znajomym...

serdecznie dziękuje

Juljanowa Brzeska z rodziną.

Poznań, ul. Matejki 60.

Za tak liczne dowody współczucia, okazane nam z powodu śmierci naszej najdroższej matki, ś. p.

Otylji Wilczewskiej

składamy Krewnym, Przyjaciołom i Znajomym

serdeczne podziękowanie.

Dzieci.

Wronki, 5 kwietnia 1928 r.

zw 7662

Kilku składaczy ręcznych i maszynkowych
lecz tylko zdolne siły przyjmie zaraz
Drukarnia Państwowa w Poznaniu
ul. Składowa 3.
zw 7661

Wiolonczelę
dobrą sprzedam. Cena 85 zł. Osiewicz. Fabryczna 35

Płaszcze
kapelusze tanio sprzeda Ratajczaka 9, podwórze, I. piętro, prawo.
zd 65 022

We wtorek, 3 kwietnia 1928 r. o godz. 3,45 po poł. zmarła po długich i ciężkich cierpieniach, opatrzona św. Sakramentami, ś. p.

z Łojewskich

Rozalja Janicka

Pogrzeb odbędzie się w piątek, o godz. 5 z domu żałoby Gen. Kosińskiego 8 na cmentarz w Dębcu, o czem donoszą

strapieni

mąż i dzieci.

zw 7659

S. p.

Wiktor Raczyński

Generał dywizji w st. sp., kawaler Krzyża Offic. Orderu Odrodzenia Polski, zasłużony Senjor Korporacji Akadem. Legia

rozstał się z tym światem dnia 2 kwietnia r. b.

Zmarły był dla nas uosobieniem i wzorem wielkich cnót obywatelskich dzięki zaletom Swego charakteru, serca i rycerskiego ducha, które w sobie jednoczył. Dlatego zjednał sobie wśród nas najwyższy szacunek, żywe przywiązanie i niewygasłą pamięć.

Konwent Senjorów i Konwent Rycerzy K! Legia, Korporacji Studentów U. P.

Poznań, dnia 5 kwietnia 1928 r.

W czwartek, dnia 4 kwietnia 1928 r., o godz. 11 przed południem, zasnął w Bogu po długich i ciężkich cierpieniach, opatrzony Sakramentami św., mój najdroższy mąż, nasz najukochańszy ojciec, wujek, syn i brat, ś. p.

Czesław Schubert

mistrz cukierniczy

przeżywszy lat 36.

Pogrzeb odbędzie się w sobotę, 7 bm., o godz. 6 po południu, z kostnicy cmentarza św. Marcina w Górczynie, msza św. odprawi się we wtorek, 10 bm., o godz. 6 rano, w kościele św. Marcina. zw 7670

W ciężkim smutku pogrążeni

żona, dzieci i rodzina.

W środę, 4 kwietnia, z rana o godz. 7, zmarł nagle, opatrzony Olejami św., nasz ukochany ojciec, teść, dziadek, wuj i szwagier, ś. p.

Władysław Wieczorkiewicz

w 70 roku życia, o czem donosi Krewnym i Znajomym

w żalu nieutulona

rodzina.

Pogrzeb wyjdzie z domu żałoby, ul. Woźna 13 b, w sobotę, 7. bm., po poł. o godz. 4, na cmentarz farny, przy ul. Bukowskiej.

Poznań, Gdańsk, 5 kwietnia 1928. zw 7669

Zakład pogrzebowy „Bracia Nowak", plac Nowomiejski 10, telefon 10-46.

MEBLE

tanio kupuje się w firmie

A. BARANOWSKI

Poznań, ul. Podgórna 13.

Pw 8248-14 370

Pielęgnujcie dachy papowe

używając fabrykatów znanej firmy:

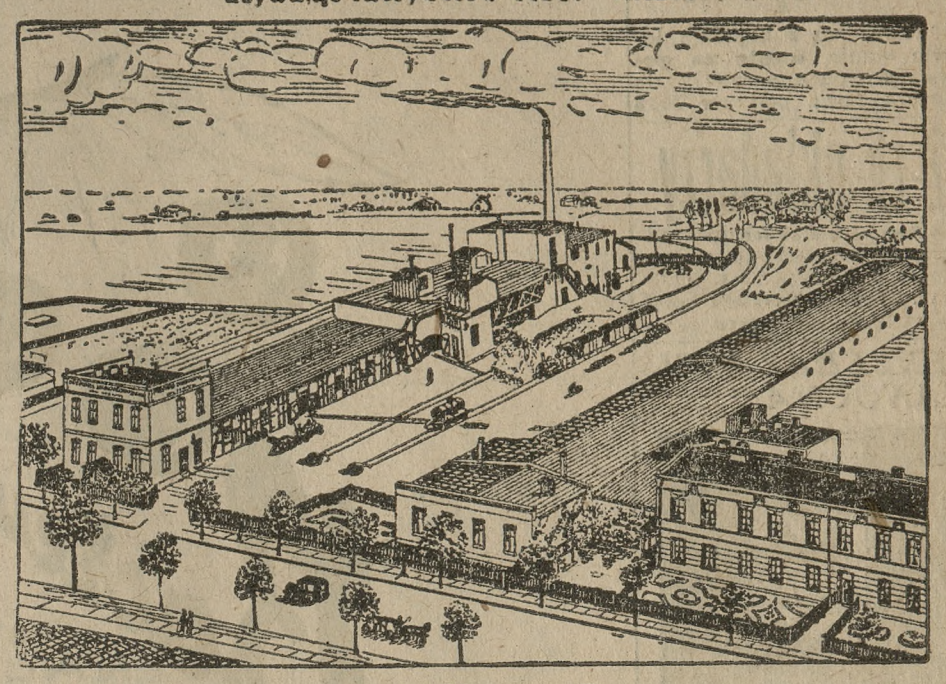

Przemysł Smołowcowy

Kw 699

Sp. z o. o.

dawniej **LINDENBERG.**

Biuro: Poznań, ul. Libelta nr. 12 Tel. 32-63 Fabryka: w Starołęce - zał. 1897 Tel. 11-23

mianowicie:

papę dachową w najlepszych gatunkach — smołę destylowaną, lepnik, karbolineum, olej pędny i inne produkty smołowcowe własnej destylacji.

Specjalność: Wykonywanie prac dekarskich różnego rodzaju.

OPONY SAMOCHODOWE

najprzedniejszych fabrykatów jak:

Firestone — Goodyear — Michelin - Bibendum

poleca: bpw 6434

Pierwszy Poznański Parowy Zakład Wulkanizacyjny

W. Müller

Poznań, ulica Dąbrowskiego 34.

Święta Wielkanocne! Jak się tu nie cieszyć!

Panie myślą o ciastach, panowie o winie.

Cukry, torty, pierniczki (byle się pośpieszyć)

Najlepsze i najtaniej znajdziecie **w „Kicinie".**

19 Szkolna 19

— *dobrze! ale przyjdź zaraz na ul. Nową 7 do Adamskiego*

— *a poco?*

— *widziałam tak piękną koszulę i krawat, że muszę Ci go kupić!*

Wykwintne artykuły męskie poleca

C. ADAMSKI

ulica NOWA 7/8.

Kw 429

OGŁOSZENIE

Komitet Wojewódzki Ligi Obrony Powietrznej i Przeciwgazowej w Kielcach, ul. Kapitulna 4 poszukuje

posesji z domem mieszkalnym

do wysokości od 40 000-60 000 złotych. Oferty należy zgłaszać pod adresem wyżej wskazanym do dnia 15 kwietnia rb.

zw 7596

URATOWANA

dzięki temu, że miała na sobie pończochy „Sosnowiczanka"! Kw 792

Mocne a tanie!

2 pary dla reklamy sprzedaje: Przedstawiciel **A. Malinowski**, Wały Zygmunta Augusta 10.

SOSNOWICZANKA

. . . Takie odciski tylko ***„Cornoplast"*** *apt. L. Sikorskiego może radykalnie usunąć!*

Żądać wyraźnie „Cornoplast" we wszystkich aptekach i drogerjach.

Pw 8456-14,418

SIATKĘ na parkany

NARZĘDZIA

ogrodnicze i rolnicze

poleca

JAN DEIERLING

Pw 7882-12,317

---

2 pilarze

(Gatterschneider), pilni, poszukiwani. Oferty skierować do firmy dw 3611

Tartak Jarocin T. z o. p. w Jarocinie.

Fortepian

używany, lecz w zupełnie dobrym stanie, **kupię za gotówkę.** Spieszne oferty do Kurjera Pozn. pod **zw 7014**

2-ch układaczy

posadzek parkietowych doświadczonych poszukuje dla stałego zajęcia w fabryce i na budowach. **Fabryka Parkietu Inż. G. Chojnacki, Reda-Pomorze.** zw 7196

SPRZEDAŻ WIELKANOCNA DYWANÓW FIRANEK.

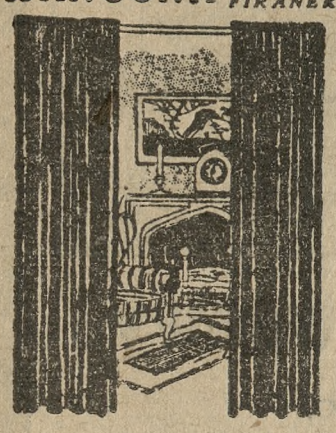

Każdy może ozdobić swój dom i nadać mu wygląd prawdziwie świąteczny, wydając niewiele pieniędzy!

S. CHOYNACKI

Poznań *St. Rynek 52*

Pw 8187-14,171

LOSY

do I-ej klasy 17-tej Polskiej Państwowej Loterji są do nabycia w znanej ze swego szczęścia i solidnego załatwienia klijentów kolekturze Górnośląskiego Banku Górniczo-Hutniczego S. A. w Katowicach.

Główna wygrana zł 700.000,—

oraz wygrane po złotych: 400.000, 300.000, 250.000, 100.000, 80.000, 75.000, 70.000, 60.000, 50.000, 40.000, 35.000. 25.000, 20.000, 15.000 10.000, 5.000, i t. d. na ogólną sumę:

23.584.000,— złotych

Kolosalne szanse zbogacenia się. Co drugi los wygrywa.

Nasza szczęśliwa kolektura wypłaciła dotychczas swoim Szan. Graczom zgorą

Sześć miljonów złotych wygranych.

U nas nikt przegrać nie może.

Ceny losów pozostają niezmienione:
Cały los zł 40.—, pół losu zł 20.—, ćwierć losu zł 10,—

Zamówienia pocztowe załatwia się szybko i dokładnie

Urzędowe plany gry bezpłatnie. Pw 8249-71.88

W tem miejscu wyciąć i przesłać nam pocztą.

ZAMÓWIENIE K. P.

Do
Kolektury: Górnośląski Bank Górniczo-Hutniczy S. A.
KATOWICE, ulica św. Jana 16.

Niniejszem zamawiam do I-ej klasy 17 Polskiej Loterji Państwowej ćwierć losów ..... ——
pół, losów ..... całych losów .....
należność wpłacę na konto w P. K. O. nr. 304761 załączonym przez firmę blankietem nadawczym lub proszę ściągnąć przez zaliczkę pocztową.
Imię i nazwisko: .....
Dokładny adres: .....

Co tchu biegnę

do składu, ażeby kupić na Święta „Nastójki", „Wypalanki", „Winiaku", likieru na żołądek „Iwanko i wspaniałego likieru deserowego „Benedetti".

Od 1861 roku słynne wyroby „Czajki" (dawn. I. Russak) w Kościanie, zastępują najlepsze zagraniczne! Kw 885

Mamusiu! chodź, pojedziesz,

tatuś jest konikiem,

wsiądziesz i pojedziemy do firmy Kaz. Greger na 27 Grudnia 20, aby tam kupić aparat fotograficzny!

— przecież obiecał kupić na pewno przed Świętami!

Pw 8858-14,891

Firany

najkorzystniej

Centrala Dywanów
Kazimierz Kuźaj
ulica 27 Grudnia 9.
Największy magazyn specjalny w Poznaniu
Parter, I. piętro i sutereny. Rok zał. 1896.

Pw 7292-10,852

Poważne przedsiębiorstwo

poszukuje zaraz

POMOCNIKA KSIĄŻKOWEGO

Zgłoszenia z odpisem świadectw i życiorysem skierować pod **dw 3657** do Kurjera

Ważne dla automobilistów.

Kierunkowskazy

w różnych wykonaniach jak:
Index, Ysuno, Iris, Motax i t. d.
poleca bpw 6435
Pierwszy Zakład Wulkanizacyjny
W. MÜLLER, POZNAŃ, ulica Dąbrowskiego 34.

KOSTJUMY, SWEATRY JUMPRY i SUKNIE

dla dorosłych i dzieci podług miary,
wykonuje się szybko i tanio.
W. Garbary 16, III. p.

zw 7084/5

Dom w Gostyniu

piętrowy, z obszernym składem, nadający się na każde przedsiębiorstwo z pięknym ogrodem i wolnem mieszkaniem **zaraz na sprzedaż.** Zgłoszenia przyjmuje

A. HEJNOWICZ, Gostyń, Kolejowa 14.

nw 6435

FABRYKA PERFUM i KOSMETYKÓW **ANGELUS**
STAROGARD — poleca
pierwszorzędny eliksir do ust
MENTODONT
oraz pastę do zębów
MENTODONT

Pw 8128-13,832

DOCZEPKI

do samochodów ciężarowych

kilka sztuk now. (nowe pełne gumy) 4 i 5 to. **do sprzedania** z natychm. dostawą. Łask. oferty pod „2596" do Reklamy Polskiej, Aleje Marcinkowskiego 6. Kw 834

WIELKA KAMIENICA

w najlepszem położeniu miasta powiatowego, **z 3 dużemi składami, zajazdem** i t. p. jest zaraz korzystnie **do sprzedania.** Przy zapytaniach proszę o podanie wysokości posiadanej gotówki. Zgłoszenia tylko bezpośrednio od kupujących przyjmuje Kurjer Pozn. pod **zw 7642.**

Do wynajęcia zaraz wprost od gospodarzy

4-5 ubikacyj

w centrum miasta (plac Sapieżyński), na parterze, nadających się **dla adwokata, lekarza lub cele handlowo-przemysłowe.** Oprócz tego

3 hale

à ca 60 m² w domu fabrycznym i **obszerne sklepy.** Łaskawe zgłoszenia do ekspedycji Kurjera Pozn. pod **zw 7647.**

Większe ubikacje

frontowe parterowe nadające się na każde przedsiębiorstwo z garażem, w górnej części św. Marcina od 1 lipca r. b. **do wynajęcia. Zgłoszenia do Kurjera Pozn. pod zw 7625**

10 do 15 tysięcy złotych

jam kaucji przy objęciu posady lub wstąpię jako wspólnik. Zgłoszenia do **„Par"**, Aleje Marcinkowskiego 11 pod nr. **54,92** Pw 8314-54,92

Każdą ilość

kamieni głowaczy

kupuję loco wagon. Oferty do Kurjera Pozn. pod **zw 7650**

Do publicznej wiadomości.

Jako zastępcy p. Stanisława Opieńskiego w sprawie c/a pp. Kazimierz Andrzejewski i Kazimierz Śmigielski podajemy publicznie do wiadomości następujące oświadczenie, spowodowane przez ogłoszenie w „Kurjerze Pozn." z 2. bm. anonsu zw 7579, w nr. 154, p. t. „Do powszechnej wiadomości", z podpisami pp. Andrzejewskiego i Śmigielskiego.

W dniu 3. bm. otrzymaliśmy od p. Stanisława Opieńskiego naszego mandanta następujący list:

„Wielmożni Panowie

Witold Lompa i kpt. Wacław Chmielnik.

Wobec ukazania się w nr. 154, z 2 bm. Kurjera Poznańskiego, na str. 13, płatnego ogłoszenia zw 7579, p. t. „Do powszechnej wiadomości", podpisanego przez pp. Andrzejewskiego i Śmigielskiego — oświadczam co następuje:

1. nieprawdą jest, bym rozsiewał o p. Adamie Fiedlerze z Poznania, Długa 11, jakiekolwiek fałszywe wiadomości,
2. natomiast prawdą jest, iż spoliczkowałem publicznie p. Adama Fiedlera, w dniu 9 stycznia r. b. w lokalu „Gastronomja", przy ul. 27. Grudnia, w odpowiedzi na ciężką zniewagę słowną; p. Adam Fiedler, por. rez. ani nie reagował natychmiast na zniewagę, ani nie wyzwał mię do 24 godzin. Natomiast nadesłał mi protokół jednostronny, podpisany przez pp. Andrzejewskiego i Śmigielskiego, w którym to protokóle wyżej wym. zastępcy p. Fiedlera uznali się — wbrew przepisom kodeksów honorowych — za Sąd honorowy i na podstawie jednostronnych, gołosłownych twierdzeń osoby postronnej uznali mię za niehonorowego.

W myśl kodeksu Bosiewicza wyzwałem wyżej wymienionych Panów, i zastępcy moi pp. adwokat Witold Lompa i Wacław Chmielnik, kapitan W. P., spisali z zastępcami pp. Andrzejewskiego i Śmigielskiego zapis na Sąd honorowy.

W wyniku dochodzeń i badań zostałem oddany pod Sąd honorowy (III komplet dla oficerów młodszych przy Komendzie miasta).

W dniu 30 ub. m. odbyła się rozprawa, w której trakcie zapadła uchwała wyżej wymienionego Sądu — odroczenia rozprawy do 28. IV. r. b.

Ponieważ uchwała **wydziału** Sądu honorowego (a nie kompletu) cytowana w ogłoszeniu: iż pp. Andrzejewski K. i Śmigielski Kaz. jako zastępcy p. por. rez. Fiedlera Adama z **ich stanowiska** mieli dostateczne podstawy do spisania jednostronnego protokółu w sprawie zatargu Opieńska c/a Fiedler nie przesądza absolutnie sprawy i **jest również przedmiotem przewodu sądowego** i ponieważ nie zapadł wyrok Sądu — nie mieli pp. Andrzejewski i Śmigielski absolutnego żadnego prawa podawania do publicznej wiadomości cytowanej uchwały **wydziału** Sądu hon., zwłaszcza, iż w uchwale nie ma pozwolenia na publikację.

Dopóki nie zapadł wyrok Sądu honorowego nikt nie ma prawa kwestjonować mojej honorowości.

3. Zwracam uwagę Panów, iż pp. Andrzejewski i Śmigielski nie umieścili również wiadomości, iż uchwała wydziału Sądu **nie stanowi ostatecznego wyroku,** który dopiero zapadnie.

Proszę Panów o łaskawe umieszczenie powyższego oświadczenia w Kurjerze Poznańskim.

Łączę wyrazy wysokiego poważania

(—) Stanisław Opieński, por. rez."

Od siebie dodać musimy, iż sprawa p. Stanisława Opieńskiego jest dla **nas otwarta aż do wyroku Sądu honorowego** (III komplet dla oficerów młodszych przy Komendzie Miasta), który to wyrok dopiero ostatecznie wyjaśni kwestję honorowości lub niehonorowości naszego mandanta.

zw 7657 **Za zastępców:** (—) Witold Lompa.

„ONA" TEGO PRAGNIE

TAK DŁUGO NIE ZROZUMIE MĘŻCZYZNA KOCHAJĄCEJ OSOBY, — JAK DŁUGO BĘDZIE ZAPOMINAŁ O JEJ POTRZEBACH.

Perfumy, wody kwiatowe i kolońskie, kremy, pudry jako podarki wielkanocne

przyjmie z radością, jeśli będą kupione w jedynej w Poznaniu

TYLKO: *Gwarna 10.*

„PERFUMERJI PARYSKIEJ"
DWORZAŃSKIEGO.

zw 7664

Chodniki
linoleumowe
jutowe i
kokosowe
kupuje się
najtaniej u
Waligórskiego
naprzeciw poczty.
bpw 6204

Najlepsza wirówka
Pw 7981-803

GENTLEMANA
nie trzeba prosić

Dla niego samo życzenie kobiety jest rozkazem

SAM SOBIE WYRZĄDZA MĄŻ KRZYWDĘ, — JEŚLI DOPUSZCZA DO TEGO, AŻEBY ŻONA CHODZIŁA ZANIEDBANĄ!

Kostjumy najnowsze fasony — modele wiosenne poleca

BOLESŁAW GÓRSKI
POZNAŃ, **PLAC WOLNOSCI 3.**

Płaszcze
Suknie
Bluski
Spódnice
Jumpery
Poulowery
Golfy
Mundurki przepisowe
Fartuszki
Sukienki dziecięce
kupuje się najtaniej, najsolidniej w firmie
Maksymiljan Stürmer
Stary Rynek 80/82.
Telefon nr. 2572.
Pw 8302/3-14,271/2

Z powodu objęcia innego przedsiębiorstwa jest na sprzedaż **fabryka wody mineralnej i rozlewnia piw** w pow. mieście. Gimnazjum w miejscu. Kontrakt dzierżawny jeszcze 7 lat. Mieszkanie 5 pokojowe zaraz do objęcia. Zgł. pod **Kołaczkowska, Poznań,** ul. Łazarska 2a I piętro lewo. Tel. 62-70.
Pw 8345-14,352

Ostrzegam
przed kupnem jakiegokolwiek przedmiotu z ogrodnictwa mego w Żabikowie od obecnie tam zamieszkałego ogrodnika **Mieczysława Leonarda.** zw 7654
Henryka Stürmerówna.

Chcesz
otrzymać posadę? Musisz ukończyć kursy fachowe korespondencyjne prof. Sekulowicza. Warszawa. Żórawia 42 Kursy wyuczają listownie: buchalterji. rachunkowości kupieckiej. korespondencji handlowej. stenografji. nauki handlu. prawa. kaligrafji. pisania na maszynach. towaroznawstwa. angielskiego. francuskiego. niemieckiego. Po ukończeniu świadectwo. Żądajcie prospektów.
n 6213

Potrzebny doświadczony
GAZOMISTRZ
do większego miasta powiatowego (Wlkp.) Posada do objęcia od 1 maja r. b. Zgłoszenia do Kurjera Poznańskiego pod **zw 7655**

Magistrat miasta Żnina (Poznańskie) ogłasza niniejszem

Konkurs na posadę burmistrza.

W powiatowem mieście Odolanowie wakuje od 1. 5. 28. posada burmistrza. Uposażenie (i ewentl. dodatki) według norm ustalonych rozporządzeniem Pana Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 30. 12. 24, i wolne mieszkanie.

Podania zaopatrzone w dokumenty osobiste, odpisy świadectw z dotychczasowej praktyki i kwalifikacyj, referencje etc. należy przesłać do dnia 20 b. m. na ręce podpisanego.

Odolanów (Poznańskie), dnia 2 kwietnia 1928 r.

dw 3634 **(—) LEON KOLANY**
przewodniczący Rady Miejskiej.

KONKURS

na posadę **nauczyciela języka polskiego** z przedmiotem pobocznym (język obcy albo historja polska),

nauczyciela francuskiego,
nauczyciela matematyki i przyrody,
nauczyciela gimnastyki ze śpiewem od 1 września 1928 r. dla miejskiego gimnazjum męskiego.

Wymagane pełne kwalifikacje lub prawo do nauczania. Uposażenie według norm państwowych i 25 proc. dodatku miejscowego.

Zgłoszenia pisemne z życiorysem i odpisem świadectw **do 15 maja 1928 r.,** których się nie zwraca przyjmuje

dw 3653 **Magistrat w Żninie.**

PRZETARG PRZYMUSOWY

W piątek, dnia 13 kwietnia 1928 r. o godzinie 10 przed południem sprzedawać będę w Mogilnie na placu Wolności w drodze publicznego przetargu za natychmiastową zapłatą

gabinet męski, jadalnię, pokój mieszkalny, 2 konie, dogę (dwukołową), sanie na dwa konie oraz maszynę do pisania „Orzeł" model 7.

Mogilno, dnia 4 kwietnia 1928 r. dw 3570

(—) Jankowski
Komornik miejski.

PRZETARG PRZYMUSOWY

W środę, **dnia 11 kwietnia 1923,** o godz. 9, **przy ul. Przemysłowej 24/25,** sprzedam najwięcej dającemu za natychmiastową zapłatą:

około 20 cbm. różnych blochów jesionowych, brzostowych i topolowych,
szprychy,
2 stosy kantówki 13—14 cm grubości,
różnego rodzaju drągi na dyszle,
różnego rodzaju desek sosnowych, topolowych, olszowych i t. d.,
różnego rodzaju dykty,
różnego rodzaju drzewa opałowego,
4 szopy z desek, budulce jesionowe i brzozowe i dużo innych rzeczy.

Obejrzeć można 10 minut przed przetargiem.
Przetarg odbędzie się napewno. nw 6501

KRAWCZYK, kom. sądowy, ul. Dąbrówki 14.

Czystość idealna — *osiągnięta przez płukanie*

KOBIETY były dawniej niewolnicami wadliwego i wprost szkodliwego systemu prania, który polegał na mozolnem własnoręcznem tarciu bielizny.

Wieczne mydlenie i tarcie bielizny, było pod każdym względem szkodliwem w skutkach.

Zdrowie osoby piorącej załamywało się przedwcześnie, a bielizna prędko się darła.

Nareszcie nastąpił postęp i wyzwolenie w tej dziedzinie.

Nowy rodzaj mydła pierwszorzędnej jakości stoi na wysokości zadania: spełnia pracę rąk ludzkich i to o wiele skuteczniej, bo doprowadza bieliznę do idealnej czystości, nie niszcząc jej.

Rinso daje roztwór, w którym moczona bielizna jest wspaniale uprana, brud ustępuje bez mozolnego tarcia. Pozostaje jedynie praca gruntownego spłukiwania bielizny.

Rinso sprzedaje się w zielonych paczkach nigdy na wagę.

KUPON. Do firmy "Sunlajt" Spółki Akcyjnej, Skrzynka Pocztowa 470, Poczta Główna, Warszawa.— Upraszam o bezpłatne przesłanie mi próbnego pakietu Rinso, wystarczającego na próbne pranie.

Imię i nazwisko.....

Adres .....

K.Pr. 14 (Uprasza się o wyraźne pisanie.)

R. P. 14—2 **R. S. Hudson Ltd., Anglja.**

dw 6318

Kostjumy — Swetry — Pullowery
Najmodniejsze fasony i desenia. Wielki wybór.

ZYGMUNT WIZA

POZNAŃ BYDGOSZCZ

Pw 8320-14,315

Polska jest krajem postępowym!

Poznańskie przoduje w kulturze, solidnie płacąc zobowiązania podatkowe!

Nie każdy orjentuje się w tych sprawach i mało kto wie o tem, że nowoczesna reklama opracowana przez fachowca może dać wspaniałe wyniki dla reklamującego się, o ile jest systematycznie stosowaną!

Nasi klijenci powiększają sprzedaż i płacą większe podatki obrotowe i to jest właśnie przyczyną, dla której z czystem sumieniem moglibyśmy powiedzieć, że pracujemy

pod protektoratem urzędów skarbowych

Gdyby jednak Polska wydawała o 30 miljonów więcej na nowoczesną reklamę, to o 100 miljonów więcej wpłynęłoby do kas Państwa!

Tymczasem wiele firm niesłusznie obawia się zarzutów ze strony Urzędów Skarbowych, że inwestują pieniądze na nowoczesną reklamę — źle gospodarują!

System nowocześnie opracowanych ogłoszeń — stosowany przez Wlkp. Pracownię rysunków reklamowych „Szach-Mat" w Poznaniu Al. Marcinkowskiego 17 jest bardzo

skuteczny dla klijentów.

NASI ROCZNI KLIJENCI SĄ ZADOWOLENI!

PRACA NASZA JEST CIĘŻKA I WYCZERPUJĄCA, BO WPROWADZAMY TO, CZEGO DOTYCHCZAS NIKT W POLSCE NIE ROBIŁ!

Niesłuszne obawy! — Nowoczesna reklama powiększa obroty!

AKWIZYTORA-INŻYNIERA
oraz AKWIZYTORA-TECHNIKA
z branży elektrotechnicznej z dłuższą praktyką, poszukuje pierwszorzędna firma elektrotechniczna. Oferty z podaniem curriculum vitae, odpisami świadectw, referencjami oraz żądanym wynagrodzeniem, składać do **„Par", Poznań,** ul. 27 Grudnia 18, pod nr. 14,427. Pw 8359-14,427

Podróżujący
z branży papierniczej wzgl. kartoniarskiej zaraz potrzebny. Reflektuje się tylko na pierwszorzędną siłę. Piśmienne zgłoszenia do **„Biura Pracy"**, ul Fr. Ratajczaka 14, pod „podróżujący". bpw 6438

Potrzebna od 15. 4. lub 1. 5. 28.
dzielna ekspedjentka
do oddziału konfekcji damskiej, siła pierwszorzędna na stałą posadę, oraz
młodsza ekspedjentka
do oddziału towarów krótkich na stałą posadę. Zgłoszenia z odpisaniem świadectw, podaniem pensji i fotografją przyjmuje zw 7643
St. Bączkowski, Chojnice, Gdańska 21.

Pola Negri
UŻYWA STALE

DO NABYCIA w APTEK., DROG. i PERFUMERJACH
7290-12w723 P

Poszukujemy zaraz dzielnego
SPAWACZA autog.
(wyuczonego ślusarza lub kowala)
NITSCHE i S-KA, Fabryka Maszyn Rolniczych
Poznań, ul. Kolejowa 1-3. dw 3652

KIEROWNIKA
oddziału maszyn-linotyp
poszukujemy o ile możności **zaraz.** Zgłoszenia upraszamy tylko piśmienne z odpisami świadectw. Reflektujemy na osobę z bogatem doświadczeniem
Drukarnia Polska, T. A.
Poznań, św. Marcin 70. wz 7648

Nasz nowy ilustrowany
cennik przyborów bartniczych
wykazuje
znaczną zniżkę cen
oraz **wiele nowych praktycznych przyborów.**
Wysyłamy go na żądanie bezpłatnie.

Drogerja Universum
Poznań, ulica Fr. Ratajczaka 38
Pw 7388-19 92

Gramofon
z płytami tanio na sprzedaż. Górna Wilda 65 I. prawo. zd 65 030

Uczenica
do krawieczyzny damskiej na pół roku potrzebna. Stankiewicz, Mostowa 26. zd 64 836

Mieć w sobie „coś"—
w potocznej mowie słyszymy to często!
Jedna i ta sama noga w jednych pończochach jest bardzo piękną, —
w innych pończochach staje się brzydką!
Dobre gatunki pończoch w pięknych kolorach poleca:
BOLESŁAW GÓRSKI
Poznań **pl. Wolności 3.**

Przeznaczenie!

Jeżeli Ci brak energji, równowagi, jeżeli cierpisz morale i nie znasz wyjścia, przyjdź osobiście lub napisz do psycho-grafologa Szyllera Szkolnika — Autora prac naukowych redaktora pisma „Świt" Nadeślij charakter pisma swój lub zainteresowane osoby (los Twój zależy nietylko od Twoich zdolności i czynów lecz od ludzi z którem się łączysz Zakomunikuj imię, rok i miesiąc urodzenia, kawaler żonaty wdowiec, ilość osób najbliższej rodziny, a otrzymasz szczegółową analizę charakteru, określenie zalet, wad, zdolności i przeznaczenia. Odpowiedzi na szczerze zadane pytania, jak również horoskop słynnego medjum M-lle Evigny Wszystkim Czytelnikom Kurjera Poznańskiego szczegółową analizę wysyła się po otrzymaniu zł 3,— (zamiast zł 5,—), można znaczkami pocztowemi. Osobiście przyjmuje 12-7. Protokóły, odezwy, podziękowania najwybitniejszych osób stolicy **Warszawa, Psycho-Grafolog, Szyller-Szkolnik. Redakcja „Świt", Nowowiejska 32 m. 6, róg Marszałkowskiej.** Ogłoszenie wyciąć załączyć do listu nw 7804

KONKURS

na posadę referenta meljoracyjnego (inżyniera) kontraktowego z poborami wedle VII st służb urzędników państwowych z prawem do djet w czasie wykonywania prac poza siedzibą Urzędu.

Wymagane studja politechniczne zakończone przepisanymi egzaminami i kilkuletnia praktyka w dziale meljoracji rolnych. Przejście na służbę etatową możliwe, przy odpowiednich kwalifikacjach.

Podania należycie udokumentowane wnosić należy do dnia 1 maja r. b.

Prezes
dw 3632 **(—) J. Bulandа mp.**

KONKURS

Dyrekcja Kolei Państwowych w Katowicach **przyjmie z dniem 1 czerwca r. b.** do służby kolejowej:

a) 5 dypl. inżynierów
b) 3 magistrów lub doktorów prawa i
c) 15 kandydatów z ukończoną szkołą średnią.

Kandydaci wymienieni pod a) i b) w razie przyjęcia otrzymają wynagrodzenie o wysokości 80 proc. VIII grupy uposażenia, w myśl ustawy z dnia 9/10. 1923 r., kandydaci wymienieni pod c) 75 proc. IX grupy uposażenia po myśli tej samej ustawy.

Przyjęci kandydaci będą po trzechmiesięcznej praktyce w tut. okręgu wysłani na kurs służby eksploatacyjnej do Gdańska. Kilkunastu kandydatów otrzyma tam bezpłatne pomieszczenie.

Kandydaci ubiegający się o te posady winni najpóźniej do dnia 1 maja r. b. nadesłać podania lub też osobiście zgłosić się w Wydziale Osob. D. K. P. w Katowicach w biurze nr. 201. Do podań należy dołączyć dokładny życiorys, metrykę urodzenia, poświadczenie obywatelstwa polskiego, świadectwo moralności wystawione przez Urząd policyjny, jedną fotografję, świadectwo dojrzałości. Kandydaci wymienieni pod a) i b) prócz tego winni załączyć dyplom (wzgl. wierzytelny odpis tegoż) mag. lub doktora praw wzgl. inżyniera. Przyjęcie kandydatów wymienionych pod c) nastąpi po złożeniu deklaracji co do zwrotu kosztów szkolenia, na wypadek wystąpienia ze służby przed upływem 3 lat.

O przyjęcie mogą się ubiegać tylko kandydaci, którzy obowiązkową służbę wojskową odbyli wzgl. są od niej zwolnieni i pod względem zdrowia zdolni do kategorji I t. j. do wykonawczej służby ruchowej.

Podania nie udokumentowane należycie nie będą wogóle rozpatrywane. nw 6329

Prezes
Dyrekcji Kolei Państwowych
w z. inż. Niebieszczański m. p.

KONKURS

Magistrat miasta Szubina rozpisuje konkurs na stanowisko

RACHMISTRZA.

Kandydaci obeznani z książkowością kameralistyczną, sprawami podatkowemi i przepisami administr. miejskiej winni swe podania z odpisami świadectw i własnoręcznie napisanym życiorysem przesłać do niżej podpisanego Magistratu. Posada jest do objęcia od natychmiast. Pobory według umowy.

Inwalidzi i wysłużeni podoficerowie zawodowi o równych kwalifikacjach mają pierwszeństwo. dw 3643

Magistrat
(—) GRUS, burmistrz.

OGŁOSZENIE

Komitet Wojewódzki Ligi Obrony Powietrznej i Przeciwgazowej w Kielcach, ul. Kapitulna 4 poszukuje w celu nabycia zw 7595

majątku ziemskiego 8-10 włók

z kompletnym inwentarzem żywym i martwym, jak też odpowiedniemi zabudowaniami gospodarczemi. Oferty należy zgłaszać pod adresem wyżej wskazanym do dnia 15 kwietnia rb.

Licytacja przymusowa.

W piątek, 6. 4. 28., o godz. 1, **w Żegrzu, ul. Kościuszki,** sprzedam publicznie:

wóz roboczy, powózkę i żyto w słomie.

Zbiórka przed urzędem gminy. z 7667

TRZECIAK, komornik sądowy
Poznań, ul. Pocztowa 16.

Napisowy wiersz tłusty 30 groszy, każde dalsze słowo 15 groszy, 5 liczb = jedno słowo i, w, z, a = każde stanowi 1 słowo. Jedno ogłoszenie nie może przekraczać 50 słów.

OGŁOSZENIA DROBNE

Większe ogłoszenia wśród drobnych: **1-łamowy milimetr 50 groszy**

Znak oferty (na przykład: z 18924, n 2735, d 1790 i t. d. = 1 słowo.

Drobne ogłoszenia przyjmuje się do godziny 10.

SPRZEDAŻE

Narzeczonym
ślubne obrączki, pierścionki, śpile, naszyjniki, zegarki i wybór stosownych podarków polecam korzystnie Usługa fachowa, własny warsztat. Chwiłkowski, Poznań, Św. Marcin 40. zdw 65 073

10% opustu
do Świąt na dywany i kilimy przy gotówce Marja Kraussowa, Plac Wolności 11. zdpw 62 717

Kanapy
począwszy od 150 zł leżanki od 55 zł, materace sprężynowe i nakładki poleca najtaniej na raty i za gotówkę Pracownia Mebli Wyścielanych Dolna Wilda 76. z z zdw 57 893

Wiosenne
zabawki, piłki gumow., foremki do piasku obręcze i inne najtaniej u Jankowskiej, Podgórna 10. Pw 8115-13.249

Damskie
płaszcze, kostjumy, najnowsze fasony, prześliczne desenie, gotowe, miarowe, ceny bezkonkurencyjne. ul. Wielka 14, I. piętro. zd 59 935

Kapelusze
damskie kupuje się najtaniej u Szczawińskiego Aleje Marcinkowskiego 25 Kw 696-97

Najpiękniejsze
fartuszki wszelkie wielkości znajdziesz u Jankowskiej, Podgórna nr. 10. Pw 8114-13.241

Jadalnia
czarna, salonik, pianino, sypialnia, rowery, wózki sportowe, kanapy, żyrandol salonowy i inne używane rzeczy na sprzedaż; oraz kupuje garderobę używaną, obuwie i meble wszelkiego rodzaju płacąc najwyższe ceny „Okazyjne kupno". Poznań, Pocztowa 22 Pw 8141-54 57

Damskie
płaszcze najnowsze fasony, prześliczne desenie, gotowe, miarowe, ceny bezkonkurencyjne. ul. Wielka 14, I. piętro. zdw 59 930

Froter
szczotki, ścierki, mydło i artykuły do prania poleca Skład fabryczny St. Piątkowski ul. Półwiejska 4 zdw 62 743

Farby
pokosty, lakiery poleca skład farb St. Piątkowski, ul. Półwiejska 4. zdw 62 744

Koronki
prześliczne nowo nadeszły. Jankowska, Podgórna 10. Pw 8116-13.243

Damskie
płaszcze, kostjumy, prześliczne fasony, desenie, wielki wybór, ceny bezkonkurencyjne. ul. Wielka 14, I. piętro. zdw 59 931

Motocykl
Saroléa 3½ bardzo dobry stan, korzystnie sprzedam. Kaźmierczak, Kręta 5. zdw 64 788

Perły
brylanty, najpiękniejsze imitacje modnej biżuterji poleca Jankowska, Podgórna 10 Pw 8119-13.246

Dobermana
14 miesięcznego sprzedam. Wały Jagiełły 20, parter, prawo. zdw 64 744

Meble
najtaniej na raty poleca Kałkus, Wrocławska 19. zdw 64 545

Lakiery
podłogowe poleca skład farb St. Piątkowski, ul. Półwiejska 4. zdw 62 742

Akumulatory
anodowe, 8 członek, 20 volt, korzystnie sprzedam, Wały Jagiełły 20, parter, prawo. zdw 64 743

Pończochy
rękawiczki damskie, eleganckie i trwałe również pończochy dla dzieci, specjalnie długie, najtaniej u Jankowskiej, Podgórna 10. Pw 8117-13.24?

Kostjum
granatowy, sukienny, płaszcz czarny wiosenny, suknia jedwabna (róż) na średnią figurę sprzedam korzystnie. Mickiewicza 7, III. lewo. zdw 64 623

Markiza
sama zwijająca się, patent Hein, 460 cm długa St. Klupieć. Gwarna 14. zdw 64 339

Wózek
dziecięcy, granatowy „Brennabor", prawie nowy sprzedam natychmiast Rohloft Małeckiego nr. 38, parter, lewo. zdw 64 852

Fordson
Traktor, używany, z org. pługiem Oliver w zupełnym porządku, gotowy do natychmiastowego użytku, do nabycia korzystnie. St. Janiszewski Kostrzyn, tel. 41. zdw 64 832

Dla niemowląt
garniturki z wełenki, sukienka płaszczyk czapeczka najładniejsza u Jankowskiej, Podgórna 10. Pw 8118-13.245

Pończochy
najnowsze wzory, w pierwszorzędnem wykonaniu poleca korzystnie Józef Hilscher Poznań, Górna Wilda 55, ul. Żydowska 34. Tel. 31-22. zdw 62 364

Zakopane
Sprzedam parcelę budowlaną 2 700 m² z willą 7-pokojową. Wiadomość Warszawa, Bracka 5, m. 21, prof. Rostafiński. zdw 64 057

Okazja
niebywała! Skład trumien, pracownia, 8 wiornic, z towarem gotowym i surowym, oraz wszystkiemi narzędziami na sprzedaż. Powód: brak zdrowia. F. Ast, Kalisz, ul. Babina 1. zdpw 64 082

Meble
po zniżonych cenach poleca Pluciński. Wodna 7. zdw 63 588

Rower
nowy sprzedam korzystnie. Ul. 27 Grudnia 5, Zakład fotograficzny. zdw 65 039

Motocykl
„Sarolea" 5 HP, supersport, samochód „Ford" model 25, motor 4 HP do zapędu, wszystko w dobrym stanie na sprzedaż. J. Łuczak, Środa. zdw 65 044

Elewator
do słomy, 2 żniwiarki, kosiarka, śrutownik tarczowy na zapęd mechaniczny, wszystko w dobrym stanie na sprzedaż. J. Łuczak, Środa. zdw 65 043

Samochód
Minerwa 14/30 P. S. 6-osobowy, ze światłem elektrycznem i starterem, z nasadzką, wygląd jak nowy, tanio na sprzedaż. Zgłoszenia J. Kurdykowski, Inowrocław, Nowe Osady Szymborskie, u p. Ogórkiewicza. zdw 65 047

Wózek
dziecięcy, sportowy z budką, Fr. Ratajczaka 17, II, lewo, podwórze. zdw 65 049

Foksterier
rasowy (pies), 3 miesiące, ładnie znaczony na sprzedaż. Gdzie? wskaże Kurjer zdw 65 064.

Drzewo
opałowe, 4 000 mtr.³ wałków, w cenie 5,50 sprzedam loco las lub 8 zł loco wagon. Odległość do dworca kolejowego 3—4 km i granicznej stacji Drawski Młyn 50 km. Oferty proszę: Oborniki, skrytka pocztowa 12. Pw 8349-58.166

Wózek
sportowy, granatowy, z budką, w niklu sprzedam. Dąbrowskiego 34 dom ogrodowy, parter, prawo. dw 3647

Sprzedam
większą partję świderków, spirał „Stocka" i inne narzędzia. Kolanowski, Jaskółcza 10a, III. zdw 65 078

Kanapy
leżanki, kluby materace, własny wyrób, najtaniej za gotówkę raty Strzelecka 31 Specjalny skład kanap zdw 64 234-5

Meble
wyprzedaje za gotówkę po znacznie zniżonych cenach do 7. 4 rb. Szprynagacz, ul. Wielka 13. Pw 7338/9-12.120/30

Radjo
części i przybory w wielkim wyborze sprzedaje tanio Kastor, Św. Marcin 55. np 4808

Frakowe
ubranie 54, na jedwabiu, b. dobre sprzedam tanio. Skryta 1, I., prawo. zdw 64 979/80

Skład
mieszkaniem korzystnie do oddania. Wskaże Smoczyńska, Kwiatowa 8. zdw 65 052/53

Wózek
dziecięcy, marki Brennabor na sprzedaż. Długa 4, III. Niewiecki. Pw 8199-14.197

Samochód
ciężarowy na kardanie, nośność 2 tonny, w bardzo dobrym stanie, przed miesiącem świeżo rejestrowany, gotowy do jazdy sprzedam natychmiast bardzo tanio. Fr. Radomski, Centrala Samochodów, Poznań, ul. Dąbrowskiego 32, telefon 66-87. zdw 64 919

Folwark
st. Kórnik, poczta Bnin, powiat Śrem, 254 morgi dobrej, żytniej ziemi, ornej 120, łąk i pastwiska 70, reszta las i zagajenia inwentarz żywy i martwy kompletny, z wymiarem, nad Wartą, cena 280 złotych morga za gotówkę. Adres i informacje: poczta Bnin, folw. Trzykolnemłyny, Zarządzający. dw 3641

Majątek
1.200 mórg ziemi średniej 1,10 mk. bon., w tem 120 mórg jeziora, 100 mórg młodego lasu tuż przy mieście i kolei, 20 km od Poznania zaraz do sprzedania. Cena 350.000 zł. Zgłosz. Kurjer Pozn. zdw 64 966

Sprzedam
kompletne urządzenie lejarni wraz z modelami. „Olmeta", Strzelecka 14 a. zdw 64 991.

Cały Poznań
kupuje kapelusze męskie w firmie Pietrzykowski, Wielka 8. Pw 7544-11.512

Plac
z bocznicą ca. 800 m² przy ul. Fabrycznej zaraz do wydzierżawienia. Bliższe informacje: Wały Jagiełły 22, II p., lewo. zdw 65 013

Wózek
dziecięcy używany sprzeda tanio. Fabryczna 1, I., lewo. zdw 64 997

Wózek
Brennabor, elegancki sprzedam. Jackowskiego 3, I., lewo. zdw 65 025

Magazyn
stroju dobrze prosperujący od 20 lat w ruchliwem mieście pow. sprzedam zaraz z powodu przeprowadzki na korzystnych warunkach. Oferty Kurjer Pozn. zdw 65 023.

Batiki
szale, krawaty damskie, kołnierze, relifowane chusteczki, własnoręcznie artystycznie wykonane, gotowe i na zamówienie, w kolekturze loteryjnej przy ul. Sierocej 5/6. zdw 65 020

Na sprzedaż
pawilon 3×3 mtr. na Targach. Wł. Wrzalik, Wierzbięcice 3. zdw 64 958

Nowości
Wielki wybór płyt gramofonowych. St. Jarosz, ul. 27 Grudnia 3. zdw 65 125

Cena 10 groszy.

WIADOMOŚCI SPORTOWE
„KURJERA POZNAŃSKIEGO"

rozpoczną wychodzić w trzecie święto Wielkanocne we wtorek, 10 kwietnia 1928 roku, następnie co poniedziałek rano o godzinie 7. „Wiadomości Sportowe" informują o wynikach rozgrywek sportowych każdego rodzaju w kraju i zagranicą. Do nabycia w ekspedycji centralnej, **św. Marcin 70** i wszystkich filjach oraz u kolporterów ulicznych.

Cena egzemplarza 10 groszy

Zegary
stojące oraz osobne mechanizmy Beckera, Junghansa, starannie wmontowane na miejscu lub na prowincji najtaniej u Zygmunta Leszczyńskiego, Wielkie Garbary 23, narożnik Dominikańskiej. zdw 65 098

Okazja!
Młyn parowy, przemiału 250 ctr., w okolicy bezkonkurencyjnej, cena 120 tys., wpłaty 60, resztę dogodne spłaty. Zamienię także na kamienicę. Oferty Kurjer Pozn. zdw 65 129.

Samochód
kryty, 4-osobowy, dobry zamienię na otwarty, najchętniej marki Fiat lub sprzedam. Agencja Kurjera, Frąckowiak, Krotoszyn. nw 6495

Pianino
Bechstein, czarne, eleganckie sprzedam. — Agencja Kurjera, Frąckowiak, Krotoszyn. nw 6494

Samochód
Cykloneta, w bardzo dobrym stanie, na biegu, dobre opony, bardzo korzystnie do sprzedania. — Gadziński, Gniezno, Mickiewicza 9. nw 6493

Tanie
dobre kapelusze męskie poleca Pietrzykowski, Wielka 8. Pw 7586-11.514

Ubranie
letowe, jasne, figura średnia, korpulentna sprzedam. Szkolna 13, II ptr., lewo. zdw 65 106

Fortepian
krótki, czarny „Beckera" 1 600 zł, Półwiejska 38a, II, środek. zdw 65 110

Parcela
wielkość 25 000 m², tuż za Bramą Warszawską, przy Szosie Swarzędzkiej, w całości lub częściowo do sprzedania. — Zgłoszenia do Kurjera zdw 65 111.

Gospodarstwa
kamienice, piekarnie, rzeźnictwa, składy, wille poleca w wielkim wyborze na korzystnych warunkach „Fortuna", Poznań, Wrocławska 33/34, II, lewo tel. 53-68. zdw 65 112

Gramofony
i radjo z gwarancją tanio, również na spłaty. St. Jarosz, ulica 27 Grudnia 3. zdw 65 127

Żenisz się?
Ślubne obrączki niespajane, zegary, zegarki, złotą i srebrną biżuterję poleca najtaniej Zygmunt Leszczyński, Wielkie Garbary 23, narożnik Dominikańskiej. zdw 65 097

Dębinę
okrąglaki ccm 20 mtr., od roku ciętą odda Majętność Morasko (p. Owińska), stacja Strzeszy. zdw 64 954

Maszyna
damska. Półwiejska 16, sklep. zdw 65 091

Krokodylową
skórę 2 metry długości sprzedam amatorowi 900 zł. Stiasny, Szamarzewskiego 23, III, między godziną 5—7 wiecz. zdw 64 806

Sportowe
nagrody, medale, puhary, żetony, olbrzymi wybór, ceny konkurencyjne. Gąsiorowski i Frankowski Poznań, Św. Marcin 34, tel. 55-28. zdw 65 094

Pończochy
Piękne pończochy podnoszą elegancję kobiety. Polecam olbrzymi wybór pończoch w pięknie assortowanych kolorach i gatunkach po znanych niskich cenach. A. Szymański, Poznań, Św. Marcin 1, specjalny skład pończoch. zdw 65 055/6

Restauracja
z mieszkaniem na sprzedaż. — Gdzie? wskaże Kurjer rw 1820.

Wyjazdowe
konie, 2 pary szorów, landa 4 koła, platforma na sprzedaż Św. Marcin 46. zdw 65 081/82

2 wozy
4-cal., 2 szory robocze na sprzedaż. Górczyn ul. Palacza 45. zd 65 101

Fortepian
płyta metalowa, tanio sprzedam. Oferty Kurjer zdw 65 086.

Biurko
męskie, dębowe (barok) sprzedam. Chwaliszewo 13. rw 1818

Rower
męski i damski. Półwiejska 16, sklep. zdw 64 090

KUPNA

Kupię
platformę mało używaną do mebli. Oferty Kurjer zdw 62 415.

Brylanty
złoto, srebro kupuje firma Bolesław Tarkowski, Poznań Plac Wolności 11 Pw 6261-33.2

Fortepian
kupię. Cena Kurjer zdw 64 555.

Majątków
ziemskich różnej wielkości dla poważnych reflektantów poszukuję. Marjan Cink, Włocławek ul. Przedmiejska 6. nw 5080

Magiel
używany, w dobrym stanie kupię. Oferty Kurjer zdw 64 833.

Motoru
elektrycznego 1—2 k m., na 220 volt, z małemi obrotami poszukuje Edmund Czerniewicz, Wronki, tel. 86. dw 3638

Nabędę
na własność wille lub mieszkanie w domu kooperatywnym 4—5 pokoi nowocześnie urządzonych w Poznaniu, Bydgoszczy, Toruniu. Zgłoszenia do „Par", Aleje Marcinkowskiego 11 pod 54.74 Pw 8181-54.74

Kupię
trumeau i secrétaire mahoniowe, pokój stołowy nowoczesny w dobrym stanie. Zgłoszenia Kurjer zdpw 63 803.

Mały
domek na przedmieściu, z ogródkiem (przy tramwaju) kupię lub wydzierżawię. — Oferty Kurjer zdw 64 612.

Poszukuję
kupna kamienicy z wpłatą 40.000 najchętniej wprost od gospodarza. Pożądane wolne mieszkanie. Oferty Kurjer zdw 65 018.

Kupię
tokarnię do metalu 1 do 1½ mtr. „Olmeta", Strzelecka 14 a. zdw 64 992

Domek
z ogrodem, blisko Poznania kupię. Oferty Kurjer zdw 64 553/4.

Kupuję
za gotówkę meble wszelkiego rodzaju, maszyny dywany, wózki, także przyjmuje w komis garderobę, obuwie i inne rzeczy Dom Komisowy, Podgórna 2a Pw 6282

Kupuję
stare, zepsute maszyny. Zgłoszenia Kurjer zdw 65 092.

Szafę
do książek (bibljotekę) kupię. — Oferty Kurjer zdw 65 131.

KAMIENICE

Kamienicę
w Poznaniu, korzystnie położoną, dobrze się procentującą kupię przy wpłacie całkowitej gotówką. Zgłoszenia z podaniem ceny, opisu dochodów itd. przyjmuje Kurjer zdpw 64 126.

Kamienicę
przy Patrona Jackowskiego, wpłata 60.000 sprzeda Dutkiewicz, Chwaliszewo 70. zdw 65 031

Budynek
fabryczny w śródmieściu z dwoma domami mieszkalnemi, przy wpłacie 150 000 zł zaraz na sprzedaż. Oferty Kurjer zdw 65 026.

Kamienica
trzypiętrowa, czynsz 13 000, cena 120 000, zaliczka 80 000. Wyrzykowski, Grobla 9. zdw 65 079

PIENIĄDZ

100—200 zł
poszukuje na krótki czas panienka pracująca. Procent zapewniam. Zgłoszenia zd 64 253.

Poszukuję
6.000 zł lub więcej na hipotekę (po Landschafcie), na gospodarstwo 100 morgowe. Dobry procent, ewentualnie pewna gwarancja. Matecki, Gorzkie Pole, pow. Poznań. zdw 64 840

Poszukuję
młynarza jako udziałowca do założenia młyna spółkowego z gotówką. Ubikacja dawniej gorzelnia, droga na miejsce bita, 5 klm. od Poznania, 3 klm od stacji kolej. Gdzie? wskaże Kurjer zdw 64 978

10.000 zł
wypożyczę na pół roku pod dobrą gwarancją resp zastawem. Oferty do Kurjera Pozn. zdw 65 021.

8—10.000 zł
włoży młody zbożowiec jako czynny wspólnik do solidnego przedsiębiorstwa za pewnem zabezpieczeniem. Szczegółowe oferty Kurjer zdw 64 964.

Poszukuję
wspólnika do większego młyna, z udziałem około 100.000 zł. Dziesięcio pokojowe mieszkanie z wszelkim komfortem zapewnione. Zgłoszenia zdw 65 048.

Kto
wypożyczy 5 000 zł na I hipotekę nieruchomości i gospodarstwa blisko Poznania? Procent według ugody. Oferty Kurjer zdw 65 075.

400—500 zł
poszukuję pod zastaw. Oferty Kurjer zdw 65 117.

DO WYNAJĘCIA

3, 4, 5, 6
pokojowe mieszkania Pokoje dla małżeństw Pokoje próżne Ubikacje no biura natychmiast wskaże także poszukuje takowych „Informator" Plac Nowomiejski n 10 a Te 41-83 Pw 6275-0.4105

Do wynajęcia
od 15. 4. lub 1. 5. pokój umeblowany w Dębcu. Oferty do Kurjera rw 1817.

Niech
każdy korzysta! Prosimy obywateli zgłaszać wolne mieszkania, gdyż takowe nabywcom wskazujemy. Skład komisowy „Organizacja", Górna Wilda 10. zdw 65 071

Mieszkania
1, 2, 4, 5-pokojowe wprost od gospodarza wskaże Jackowiak, Wroniecka 12. zdw 65 105

1 1 2
pokoje z kuchnią za dzierżawę zaraz do objęcia. „Komis", Sew. Mielżyńskiego 28. zdw 65 128

SZUKA MIESZK.

Poszukuję
zaraz mieszkania 4 do 5-pokojowego w śródmieściu wprost od gospodarza. Płacę czynsz za jeden rok zgóry. Śpieszne oferty Kurjer zdw 64 614.

Poszukuję
mieszkania 8—9 pokojowego w centrum miasta na pensjonat wprost od właściciela. Zgłoszenia Kurjer zdpw 63 804.

Poszukuję
mieszkania 2—3 pokoi z kuchnią. Płacę czynsz zgóry 3.000 zł. Fr. Majewski, Dąbrowskiego 36. jw 9655

Mieszkania
1—2 pokojowego z kuchnią poszukuję wprost od gospodarza. Czynsz zgóry. Oferty Kurjer zdw 64 953.

Poszukuję
4—7 pokojowego, komfortowego mieszkania w obrębie miasta. — Oferty proszę do Kurjera Pozn. pod dw 3646.

Mieszkania
3-pokojowego poszukuje się zaraz lub 1. 5. Czynsz za półtora lub dwa lata zgóry. Zgłosz. „Par", 27 Grudnia 18 pod 58.164. Pw 8348-58,164

Mieszkanie
2—3 pokojowe z wygodami poszukiwane zaraz lub później. Zgłosz. Kurjer zdw 65 004.

Poszukuję
2 pokoi z kuchnią wprost od gospodarza. Czynsz rok zgóry. Oferty Kurjer zdw 64 974.

ZAMIANA MIESZK

Bydgoszcz-Poznań
zamienię 5-pokojowe mieszkanie w Bydgoszczy w centrum na podobne w Poznaniu, najchętniej centrum. Oferty Kurjer Pozn. zdw 63 499.

Zamiana
mieszkania 4 pokoje (wielkie), na 2 pokoje. Zgłoszenia Pluciński, Wielkie Garbary 14. zdw 64 971

POKOJE UMEBL.

Umeblowane
pokoje dla panów pań i małżeństw wskaże „Informator" Pl. Nowomiejski 10a tel. 41-83. Pw 6276-0.4109

Słoneczny
pokój 2 łóżka zaraz wynajmę. Głogowska 74/75, IV, prawo. zdw 65 009

Pokój
umeblowany, frontowy do wynajęcia Staszica 19, III, lewo. zdw 65 061

Pokój
umeblowany Św. Marcin 65, dom ogrodowy, prawo, II. zdw 65 095

Pokój
do wynajęcia zaraz Długa 4, III, prawo. zdw 65 122

SZUKA POKOJU

Pokoju
próżnego lub umeblowanego poszukuje zaraz młode małżeństwo. Zgłosz. Kurjer zdw 65 002.

2 siostry
poszukują pokoju od 15. Oferty Kurjer zdw 65 029.

Pokoju
umeblowanego poszukuje bezdzietne małżeństwo zaraz lub od 15. 4. Oferty Kurjer zdw 64 987.

Pokoju
umeblowanego, okolica Piekary, Ogrodowa, Ratajczaka Skarbowa, Św. Marcin szukam. Oferty Kurjer zdw 65 037.

Trzech
braci poszukuje 2 meblowanych pokoi od 15 kwietnia, śródmieście, pościel własna. Zgłoszenia Kurjer rw 1815.

Pokoju
niekrepującego w śródmieściu od 15. 4. poszukuje pan. — Oferty Kurjer zdw 65 099.

LOKALE

Ubikacje
parterowe na warsztat zaraz do wynajęcia. Oferty Kurjer Pozn. zdw 64 988

Pokoju
na biuro w centrum poszukuję od 15. 4. 28. Oferty do Kurjera zdw 64 994

Ubikacji
nadającej się na warsztat mechaniczny poszukuję. Zgłoszenia do „Par", Al. Marcinkowskiego 11 pod 14.354. Pw 8347-14.354

Poszukuję
2 ubikacyj na biuro, śródmieście, parter, najchętniej z telefonem. Zgłoszenia Kurjer zdw 65 080.

DZIERŻAWY

Mały
domek na przedmieściu, z ogródkiem (przy tramwaju) kupię lub wydzierżawię. — Oferty Kurjer zdw 64 613.

Były
dzierżawca państwowego majątku poszukuje dzierżawy 250—350 mórg dobrej ziemi. Najchętniej wprost od właściciela. Oferty Kurjer zdw 65 017.

6 garaży
pojedyńczo lub razem przy Mickiewicza, obok Dąbrowskiego wynajmę. Zgłoszenia Kurjer Pozn. zdw 64 989.

Tartak
dwugatrowy oddam w dzierżawę na bardzo dogodnych warunkach, położony przy lesie i bocznicy kolejowej normalno-torowej, 30 km od Poznania. Łaskawe oferty do „Par", 27 Grudnia 18 pod 58.165. Pw 8350-58,165

Restauracja
skład kolonjalny, sala z ceną zaraz do wydzierżawienia. Zgłoszenia przyjmuje Józef Kaczmarek, Krzymieniewo, poczta Krzymieniewo, pow. Leszno. zdw 65 124

LETNISKA

Letnisko
W Puszczykówku pokój umeblowany na cały sezon do wynajęcia. Tel. 51-16. zdw 65 115

ZGUBY

Zgubiono
dokument wojskowy (zwolnienie) na nazwisko Stanisław Stępień, ur. 25. VIII. 1901, zamieszkały w Poznaniu, Aleja Małopolska 7, który unieważnia się.
zdpw 64 952

Kolczyk
podłużny z dwoma szfirami zgubiono w środę po południu. Uprasza się o zwrot za wynagrodzeniem Wierzbięcice 35, III. lewo.
zdw 65 059

ROZMAITE

Trykotaży
pracownia Chełmońskiego 8, II piętro. zdw 64 067

Obiadów
smacznych poszukuje. Zgłoszenia Kurjer zdw 64 173.

Dziewczynkę
2 letnią oddam za własną. Adres wskaże Kurjer zdw 65 024.

Baczność!
Biorę nowe i używane obuwie w komis, ewentl. na większe partje, mam lokal do dyspozycji. Przyjmę także posadę jako zastępca kierownika. Paszkiewicz. Wodna 7, III., wejście z Ślusarskiej.
zdw 656 041

Marszantka
pierwszorzędna poleca się tanio. Ul. Bóżnicza 15, II p., lewo.
zdw 64 011/12

Gramofonów
reparacje wykonuje tanio i szybko Radjogramofon, St. Jarosz, ul. 27 Grudnia 3. zdw 65 126

OŻENKI

Przystojna
pani pragnie poznać inteligentnego pana dobrze sytuowanego w celu matrymonjalnym. Zgłoszenia Kurjer zdw 64 998.

Kresowianka
ziemianka, młoda, przystojna, posiadająca pewny majątek zawrze odpowiednią znajomość. chętnie z wojskowym, piloci oraz kawalerzyści mają pierwszeństwo. Cel matrymonjalny Zgłoszenia Kurjer zdw 64 982.

Dla
mej kuzynki lat 24, przystojnej, sympatycznej, miłej, szlachetnego charakteru, skromnie wychowanej, gospodarnej, z rodziny kupieckiej, posiadającej kilkanaście tysięcy złotych majątku, z powodu absolutnego braku znajomości poszukuję odpowiedniej partji. Panowie stateczni i honorowi właściciele większych przedsiębiorstw handlowych lub samodzielni kupcy zechcą łask. nadesłać zgłoszenia z fotografją do Kurjera Poznańskiego zdw 65 011. Rzecz honorowa.

Pragnie
szczęścia kawaler, Wielkopolanin, urzędnik państwowy, lat 34, żyje zawsze samotnie. Która subtelna, średniego wzrostu, urocza, szlachetna osóbka do lat 25 poda dłoń przyjaźni? Cel matrymonjalny. Zgłosz. Kurjer Pozn. zdw 65 130.

Dla
panny inteligentnej, wykształconej, lat 27, posiadającej przeszło 60 000 majątku, poszukuje się odpowiedniej partji. Panowie wyżsi urzędnicy, kupcy lub właściciele majątków ziemskich raczą oferty nadesłać do biura „Wanda", Zielona 3, dom ogrodowy.
zdw 65 120

NAUKA

Profesor
przygotowuje do egzaminów. Zgł. Kurjer zdw 64 796.

Korepetycji
do VIII. francuski, matematyka poszukuję zaraz. Adres wskaże Kurjer zdw 64 970.

Języki
francuski, angielski, niemiecki posiadam doskonale poszukuję na lato posady nauczycielki. Oferty Kurjer zdw 64 967.

Która
z pp. studentek udzieliłaby lekcyj we wszystkich przedmiotach panience z 6 kl. gimn.? Oferty Kurjer zdw 65 051.

Zdolnej
korepetytorki poszukuję dla ucznia III gimn. kl. Zgłoszenia od 3—4 ul. Fredry 2, IV p., dom frontowy. dw 3648

Matematyki
fizyki udzieli profesor. Zgłoszenia Kurjer zdw 65 068.

MUZYKA

Pianista
rutynowany, wolny od 15. 4., przyjmie posadę w kinie ewentl. w kawiarni. Zgłoszenia do Kurjera Pozn. zdw 64 972.

Pierwszorzędne
„Trio" poszukuje angagement od 15 kwietnia lub 1 maja. Tylko w pierwszorzędnej kawiarni lub restauracji. Repertuar wielki. Oferty do Kurjera zdw 65 006.

Fortepiany
naprawia gruntownie. stroi i poleruje warsztat Dąbrowskiego 45. Telef. 61-22. zdw 65 085

SZUKA PRACY

Ogłoszenia do 30 słów w tej rubryce obliczamy po jednej trzeciej cenie drobnych.

Młynarz
kawaler, z kilkuletnią praktyką, posiadający chlubne świadectwa, znający wszelkie nowoczesne urządzenia młyńskie poszukuje od 15. 4. odpowiedniej posady. Łaskawe zgłoszenia J Braniecki, Zdziechowa, pow. Gniezno.
zdw 63 529

Dziewczyna
porządna, uczciwa, pracowita, poszukuje posługi zaraz. Łaskawe zgłoszenia do Kurjera Pozn.
zdw 64 789

Stop!
Zdolny stylista przyjmie posadę korespondenta, sekretarza, korektora itp. Zna niemiecki, francuski, nieco angielski, pisze na maszynie. Łask. zgłoszenia skierowywać do Kurjera Pozn. pod zdw 64 507.

Panienka
z lepszem wykształceniem poszukuje posady jako bona do dzieci. Miejscowość obojętna. Oferty Kurjer zdw 65 087.

Szofer
dobry fachowiec, z praktyką, inteligentny, władający niemieckim, abstynent, poszukuje posady z kaucją lub bez. Łask. oferty: Antoni Fijałkowski, Kuźnica Stara, poczta Krzepice, starostwo Częstochowa. dw 3650

Woźnica.
Dla mego woźnicy pracowitego i trzeźwego poszukuję posady. — Oferty pod zd 65 100.

Ogrodnik
wykwalifikowany obejmie pracę, nadzór i pielęgnację ogrodów i balkonów. Oferty Kurjer Pozn. zdw 63 153.

Wielkopolanin
były urzędnik państwowy. obecnie emerytowany, kawaler. lat 32, przyjmie posadę w biurze adwokackiem lub inną biurową, podróżującego za stałą pensją, magazyniera, ekspedjenta, kontrolera itd. Łaskawe oferty uprasza A. Czerniejewski, Trzemeszno.
zdw 64 290

Samodzielna
gospodyni poszukuje posady u samotnej osoby w Poznaniu (lepszy dom). Oferty Kurjer Pozn.
zdw 64 439

2 malarzy
dzielnych, lat 30 i 20 poszukują stałej pracy tylko w kościołach od 1 maja, specjaliści na freski i inne artyst. prace. Zgłosz. szan. firm, pod adres: H. Rakowski, Leszno, ul. Wolności 26.
zdw 64 440

Dziewczyna
umiejąca samodzielnie prowadzić gospodarstwo z dobremi świadectwami, poszukuje posady od 15 kwietnia najchętniej do starszego bezdzietnego państwa, lub do samotnego pana. Zgłoszenia Kurjer zdw 64 759.

Panna
poszukuje posady w charakterze kasjerki z złożeniem kaucji 2.400 zł. Oferty Kurjer zdw 64 814.

Nadmłynarz
pierwszorzędna siła, lat 36, samotny, posiadający dobre świadectwa poszukuje stałej posady. Łaskawe oferty do Kurjera Pozn.
zdw 64 841

Trzeźwy
sumienny, pracowity człowiek, lat 39, żonaty, pracował 9 lat w jednej pracy, z powodu likwidacji został zwolniony, poszukuje posady woźnego, portjera, stróża lub do koni. Może stawić kaucję. Wskaże Kurjer zdw 64 893.

Biurowy
piszący biegle na maszynie szuka jakiejkolwiek posady. Zgłoszenia Kurjer zdw 64 921.

Pomocnik
drogerzysta poszukuje posady zaraz lub później Adres wskaże Kurjer dw 3532.

Bona
wychowawczyni II. klasy do dzieci do lat 6 lub do pomocy i wyręczania pani domu szuka zajęcia od 15. 4. Łaskawe zgłoszenia Kurjer zdw 64 172

Mleczarz
posiadający kompletne urządzenie na mleczarnie poszukuje miejsca gdzie mógłby się osiedlić Zgłoszenia Kurjer
zdw 64 175.

Uczeń
biurowy z ukończoną szkołą wydziałową, roczną praktyką poszukuje posady. Łaskawe oferty Kurjer zdw 64 995.

Zdolny
trzeźwy, energiczny lat 28, były oficer wojsk polskich, poszukuje jakiejkolwiek pracy biurowej w przemyśle lub handlu, znajomość języka polskiego i niemieckiego w słowie i piśmie, także nieco francuskiego, umie też pisać na maszynie choć jeszcze niepoprawnie. Łaskawe oferty uprasza się do Kurjera Poznańskiego
zdw 64 981

Książkowy
ze znajomością trzech systemów książkowości, korespondencji, nauki handlu, prawa wekslowego i czekowego, poszukuje posady jako początkujący. Pierwszy miesiąc bezpłatnie. Oferty Kurjer zdw 64 984.

Bufetowa
dzielna poszukuje od 15. 4. lub 1. 5. posady. Oferty do Kurjera zdw 64 975.

Kiper
wykwalifikowany w swym zawodzie poszukuję od 1. 5. posady. Oferty Kurjer zdw 64 976.

Bufetowy
wykwalifikowany zna myksyjerstwo, także może małą kaucję wstawić, poszukuję od 1. 5. posady. Oferty Kurjer zdw 64 977.

Książkowy
bilansista, umiejący pisać na maszynie, poszukuje posady. Zgłoszenia Kurjer zdw 64 177.

Ogrodnik
z wieloletnią dobrą praktyką we wszystkich gałęziach ogrodnictwa dobry nasionowy. selekcjonista, szkółkarz, kawaler, lat średnich poszukuje posady. Zgł. Szczutki, poczta Pryszczyn, pow. bydgoski, W. P. Dobrowolski, dla ogrodnika J. Gawrońskiego. zdw 65 016

Pomocnik
ogrodniczy poszukuje posady samodzielnego lub pomocnika zaraz lub od 15. 4. Oferty proszę nadesłać do Kurjera Pozn. zdw 65 001.

Pani
w średnim wieku, uczciwa poleca się do wyjścia na przechadzkę z dziećmi. opieka sumienna zapewniona. Zgłoszenia Kurjer zdw 65 008.

Szofer
kawaler, inteligentny. dobry mechanik poszukuje posady zaraz miejscowość obojętna. Oferty do Kurjera zdw 65 007.

Trio
lub kwartet dobrze zgrany z wielkim repertuarem szuka posady, także na prowincję. P. Lewicki, ul. Poplińskich 5 a.
zdw 65 022

Młody
czeladnik blacharski poszukuje posady zaraz. Oferty Kurjer zdw 65 028.

Zredukowany
urzędnik Pol. Państw., biegły, energiczny, znający stosunki amerykańskie, władający językiem polskim, niemieckim i angielskim szuka jakiejkolwiek posady. Jan Jurkiewicz, Małe Garbary 1a.
zdw 65 103

Osoba
inteligentna z kilkoletnią praktyką w gospodarstwie miejskiem i wiejskiem przyjmie posadę samodzielnej gospodyni u jednej osoby, miejscowość obojętna. Zgłoszenia Kurjer Pozn. zdw 64 835.

WOLNE MIEJSCA

Książkowa
bilansistka, znająca język polski i niemiecki, pisząca również na maszynie poszukuje zaraz posady. Łaskawe oferty Kurjer dp 3645.

Pomocnik
fryzjerski zaraz potrzebny, Bydgoska 5. zdw 64 962

Młodsza
biuralistka pisząca biegle na maszynie potrzebna zaraz. Oferty z kopjami świadectw i podaniem żądanej pensji przyjmuje Kurjer Poznański zdw 64 990.

Dziewczyna
uczciwa i czysta, z gotowaniem do wszelkich prac domowych, potrzebna zaraz lub od 15. 4. 28. Oferty do Kurjera jw 9654.

Służąca
do wszystkiego potrzebna zaraz. Adres wszkaże Kurjer Pozn.
zdw 65 036

Posługaczka
potrzebna. O adres zapytać Kurjer zdw 65 035.

Młodszy
pomocnik fryzjerski potrzebny zaraz Strzelecka 7. Templewicz.
zdw 65 050

Marszantka
zdolna siła do ręki potrzebna zaraz. Zgłosz. skład kapeluszy, Pasaż Apollo. zdw 65 066

Pomocnik
fryzjerski potrzebny zaraz Gołębia 10/11. zdw 65 067

Dziewczę
przed południem do dziecka na przechadzki potrzebne Skarbowa nr. 8, III. prawo. zdw 65 072

Służąca
wiejska, z gotowaniem, do wszystkiego zaraz potrzebna Zwierzyniecka 22, II. Friebe. zdw 65 076

Żelaźniak
agent solidny otrzyma korzystną pracę. Oferty szczegółowe z referencjami Kurjer zdw 65 077.

Kołodziej
starszy, doświadczony potrzebny. Stała praca. J. Degórski, bud. karoserji, Poznań, ul. Dąbrowskiego 88. zdw 65 069/70

40 000 złotych

ulokuję w dobrze rentującem się przedsiębiorstwie względnie proszę o propozycję na ulokowanie powyższego kapitału Łaskawe zgłoszenia do **„Par"**, Al. Marcinkowskiego 11 pod nr. **14,355.** Pw 8346-14,355

Kasjerka
obznajmiona z pracami biurowemi pisząca na maszynie poszukuje posady. Oferty Kurjer Pozn.
zdw 64 959.

Panienka
z dobrej rodziny, lat 19, kochająca dzieci, poszukuje posady za małem wynagrodzeniem na wsi. Zgłoszenia Pieścicka, Środa, Łękowa 10. zdw 64 946

Panienka
znająca wszelkie prace biurowe, pisząca biegle na maszynie „Orzeł" poszukuje posady. Zgł. Kurjer zdw 64 951.

Gospodyni
starsza, inteligentna, osoba zaufana, poszukuje samodzielnej posady, najchętniej gdzie pani domu brak. Znajomość dobrej kuchni, szycia, prasowania sztywnej bielizny i wszelkiej pracy domowej, wymagania skromne, świadectwa bardzo dobre. Łask. oferty Kurjer jw 9656.

Służąca
z dobremi świadectwami poszukuje zaraz posady. Zgłosz. Kurjer Poznański zdw 65 082.

Panienka
młoda, inteligentna, z dobrem świadectwem poszukuje posady bufetowej, najchętniej na wyjazd. Łaskawe zgłoszenia Kurjer Pozn. zdw 65 063.

Woźny
może się zgłosić z dobremi świadectwami. Kaucja pożądana. Oferty Kurjer zdw 64 961.

Posługaczka
znającą się cośkolwiek na gotowaniu na cały dzień zaraz. Zgłosić się od 4—6 Plac Sapieżyński 8 w konsulacie Czeskosłowackim.
zdw 64 956

Uczenica
do ekspedycji i starszy chłopiec do posyłek potrzebni. Wielkopolska Hurtownia Kapeluszy Damskich Svenda & Drenek, Poznań, Stary Rynek 43. zdw 64 957

Młodsza
służąca sumienna i uczciwa może się zaraz zgłosić. Grunwaldzka 5, I. prawo. zdw 64 973

Technika
lub rysownika poszukuje S. Raszewski, Fabryka Maszyn, Przemysłowa 26. zdw 64 960

Apteka
w Poznaniu poszukuje zaraz lub 1 maja dobrze poleconej siły pomocniczej. Odpis świadectw, referencje uprasza się do eksped. Kurjera Pozn. zdw 64 963.

Poszukuje
agentów, handlarzy domokrążnych z gotówką 30—60 zł. Wiadomość Rynek Jeżycki 2. III. lewo, 8—10 rano. zdw 65 038

Przedstawiciel
do sprzedaży oselek dla kos pierwszorzędnej jakości potrzebni. Zgłoszenia proszę skierować skrzynka pocztowa 107 Bydgoszcz. Pw 8301-63,271

Książkowa
która włada językiem polskim i niemieckim i pisze biegle na maszynie potrzebna od 1 maja. Fr. Polaszek, budowniczy, Gostyń.
dw 3620

Apteka
W. Balcerek w Koźminie poszukuje pomocnika aptekarskiego zaraz lub później (język niemiecki konieczny.) zdw 64 771

Poszukuje
się zaraz lub później rutynowanej biuralistki najchętniej z branży budowlanej do Gdyni. Reflektuje się tylko na dzielną osobę. Oferty z odpisem świadectw. podaniem refer.. fotografji i wynagrodzenia, proszę złożyć do eksped. Kurjera Poznańskiego
dw 3622

Cukiernik
(karmelkarz i na konfekt) potrzebny zaraz. Fabryka cukierków, A. Wnuczak, Ostrów, Kościuszki 6. nw 6455

Od
15 kwietnia, najpóźniej od 1 maja potrzebna starsza, uczciwa i nawskroś rzetelna służąca z gotowaniem, do wszelkiej pracy domowej. Tylko taka, która już podobne miejsca zajmowała. Świadectwa pożądane. — Sobolewski, powiat. lekarz-wet., Świecie n/W.; Dworcowa 37 (Pomorze). dw 3637

Bezrobotni!
Każdy i wszędzie, kto umie pisać bez różnicy płci i wieku, w dzień lub wieczorem — może zarobić minimum 3 zł na godzinę. (Praca może być stała). Pisać do. Enseignes Przybylski 41. rue Colbert Lille Nord — Francja. Dołączyć znaczek na odpowiedź.
dw 3499

Pewna
egzystencja! Znaczne dochody. Poszukuje się na każdą miejscowość w Polsce zdolnych zastępców do sprzedaży „Dolarówek" na umiarkowane raty miesięczne (15—18 rat). Nabywca ma natychmiast prawo gry. Zgłosić się Powszechny Zakład Kredytowy. Lwów, Boczna Brajerowska 4. Listowne oferty załatwia się odwrotnie. nw 6145

Poszukuję
zaraz młodszej, dobrze poleconej siły fachowej do składu bławatów i konfekcji. Zgłoszenia Kurjer zdw 64 999.

Fabryka
Samolot przyjmie uczni stolarskich, pragnących się wyspecjalizować w budowie samolotów. Zgłoszenia w Dyrekcji Poznań-Ławica. zdw 65 000

Wolantarjusz
albo uczeń może się zgłosić zaraz. Fortuna Drogerja. Dąbrowskiego 41. zdw 64 996

Szofer
kowal młodszy potrzebny zaraz. Warunki według umowy. Zgłoszenia Kurjer zdw 64 983.

Bona
dobrze władająca niemieckiem potrzebna zaraz, wynagrodzenie dobre. Podsiadłowscy, Drużbackiej 4. zdw 64 969

Szofer
fordzista może się zgłosić. Oferty z podaniem wieku i wymagań do Eksp. Kurjera zdw 64 968. Posada w Poznaniu.

Służąca
potrzebna. Jadłodajnia Górna Wilda 15. zdw 65 015

Inteligentna
panienka lub chłopiec, do lekkich prac biurowych i posyłek może się zaraz zgłosić. Śniadeckich 26, parter, prawo. zdw 65 005

Fryzjerski
pomocnik może się zgłosić na wypomóżkę 50%. Św. Marcin 53.
zdw 65 027

Dekorator
(ekspedjent), pierwszorzędny, do składu bławatów i konfekcji, z malowaniem plakatów, potrzebny zaraz lub później. Zgłosz. z podaniem pensji oraz dołączeniem świadectw i fotografji do Kurjera Pozn. dw 3644.

Młodsza
inteligentna pokojowa, znająca usługę, pranie, prasowanie potrzebna od 15. 4. lub 1. 5. do willi samotnego pana w mieście powiatowem. Uwzględniam tylko oferty z odpisem świadectw. podaniem wieku, pretensji, przesłaniem fotografji Kurjer zdw 65 060

Lekką
pracą piśmienną w domu umożliwiam 40 zł zarobku tygodniowo. Załączyć 2,50 zł znaczkami na materjał i informacje. „Rowax", Katowice I. dw 3649

Chłopca
do posyłek poszukują adwokaci Gniatczyński i Czodrowski, Poznań, Plac Wolności 14a, I p.
zdw 65 088

Poszukujemy
zaraz pomocnika-sprzedawcy do składu naszego w Wąbrzeźnie i kasjerki do oddziału naszego w Golubiu. Oferty z podaniem wymaganego wynagrodzenia prosimy składać w języku polskim i niemieckim pod adresem: J. & E. Eisenack, Wąbrzeźno (Pomorze).
nw 6481

Gospodyni
znająca gospodarstwo wiejskie, szczególnie drobiu, potrzebna do majątku Grzegorzewo, pow. Radzymińskiego. Oferty z dobremi świadectwami i referencjami: Warszawa, Widok 19, biuro „Promień" „Grzegorzewo". nw 6483

Służąca
do wszystkiego zaraz potrzebna. Adam Jandy, skład rowerów, Poznań, ul. Wroniecka.
zdw 65 093

Początkująca
siła do ekspedycji w przedsiębiorstwie elektrotechnicznem potrzebna zaraz. — Zgłoszenia do Kurjera zdw 65 096.

Chłopiec
do posyłek, uczciwych rodziców może się zaraz zgłosić. Z. Warczyński, Św. Marcin 43.
zdw 65 132

Krawcowe
(wykończarki) oraz pracowniczki do obsługi maszyn wyrobów dzianych (trykotowych) potrzebne. — Karolewski & Pluciński, Poznań. Stary Rynek 6. rw 1792

Szofer-
mechanik potrzebny. Zgłoszenia Wielkie Garbary 37, kantor.
zdw 65 119

Potrzebna
służąca do wszystkiego (warz z gotowaniem) zaraz. Hubischta, Wybickiego 12. zdw 65 121

Służąca
oraz dziewczę do dzieci natychmiast potrzebne ul. Graniczna 3, II. lewo. zdw 65 118

Fryzjer
może się zgłosić Św. Marcin 14.
zdw 65 102

Służąca
uczciwa, rzetelna, do wszelkiej pracy domowej, cośkolwiek gotowaniem potrzebna zaraz lub 15 kwietnia. Dziemian, Mickiewicza 15. zdw 65 104

Krawczynie
samodzielne do sukien przyjmie zaraz lub później Willman, Matejki 51. zdw 65 107

Służąca
młodsza, do wszystkiego potrzebna zaraz Gwarna 8, III. prawo.
zdw 65 109

Dziewczyna
do wszystkiego potrzebna zaraz. Zgłoszenia ul. Szwajcarska 18, II ptr., prawo. zdw 65 116

Uczeń
handlowy, syn uczciwych rodziców potrzebny natychmiast. Piśmienne zgłoszenia przyjmuję Towarzystwo Ubezp. „Europa", św. Marcin 15. zdpw 64 807

Uczeń
syn uczciwych rodziców, chcąc się wyuczyć dobrze piekarstwa, może się zgłosić od godz. 8—9 rano. W Gozdecki, mistrz piekarski, Górna Wilda 22.
zdw 64 811

Agent
do sprzedaży wirówek natychmiast potrzebny. Zgłoszenia Kurjer zdw 64 850.

TERAZ!

POWODZENIE NALEŻY ZAWSZE DO LUDZI, KTÓRZY UMIEJĄ SZYBKO DECYDOWAĆ I DZIAŁAĆ!

NIE ODMAWIAJ SOBIE PRZYJEMNOŚCI FOTOGRAFOWANIA I ZARAZ KUP APARAT FOTOGRAFICZNY W FIRMIE

Poznań, **KAZ. GREGER,** 27 Grudnia 20.

Pw 8239-11,781

Humor zagraniczny

— Co ty robisz, aby zawsze być otoczonym tak licznem gronem pięknych kobiet?
— Oblewam benzyną chusteczkę do nosa i wszystkie są pewne, że posiadam samochód... (Trib. Ill.) S. F.

Przedpłata na kwiecień 1928 r. **za oba wydania razem** włącznie tygodniowego dodatku ilustr. „Jlustracja Poznańska": w Poznaniu w eksped. zł 4.00, w agencjach w mieście zł 4.50, z odnoszeniem do domu w Poznaniu zł 4,70, z odnoszeniem przez pocztę poza Poznaniem miesięcznie zł 4.86, kwartalnie zł 14.57, pod opaską w Polsce zł 9,00, pod opaską w innych krajach zł 11,00. W razie wypadków, spowodowanych siłą wyższą, przeszkod w zakładzie, strajków itp., wydawn. nie odpowiada za dostarczanie pisma, a abonenci nie mają prawa domagania się niedostarczon. numerów lub odszkodowania.

Ogłoszenia na stronie 6-łamowej 28 gr, na stronie 4-łamowej 60 gr, na stronie czwartej 100 gr, na stronie drugiej 120 gr, przed wiadomościami potocznemi 200 gr od 1-łamowego milimetra. Ogłoszenia skomplikowane oraz z zastrzeżeniem miejsca 20% nadwyżki. Ogłoszenia do wydania porannego przyjmujemy do godz. 18,30, w nagłych wypadkach do godz. 22 u stróża: do wydania wieczornego do godziny 10, w dni przedświąteczne do godziny 9 przed południem. Drobne ogłoszenia wiersz napisowy 30 groszy, każde dalsze słowo 15 groszy.

Telefony do redakcji i administracji: 4461, 1476, 3307, 3524, 3525, 4072, w niedziele, święta i nocą tylko 1476 i 3524. — P. K. O. Poznań nr. 200 149.